İŞKUR

GRAFİK 18: Yıllara Göre İstihdam Oranı(%) 2004-2012

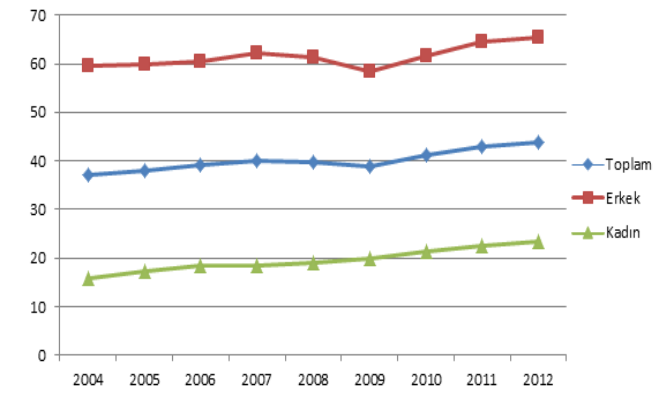

Kaynak: TÜİK

2013

ANKARA

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ANKARA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

(2013)

Raporu Hazırlayanlar:

Nuri ÖZYILDIRIM

Emine ARSAL

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Ankara İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışması'nın ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Alâaddin YÜKSEL

Ankara Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2013 yılı Mayıs-Haziran aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 100 bin 852 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu kapsamda ulaşılan işyeri sayısı 87 bin 719'dur. İlimizde bu kapsamda 16.173 işyeri tespit edilmiş ve bu işyerlerinin sektörleri ve faaliyetleri dikkate alınarak belirlenen 4026 örneklem işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2013 yılı I. dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Talip ALTUĞ

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
TABLOLAR LİSTESİ iv
ŞEKİLLER LİSTESİ v
KISALTMALAR vii
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 5
BİRİNCİ BÖLÜM 6
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 6
İŞGÜCÜ PiYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 6
EKONOMİK VERİLER 6
NÜFUS GÖSTERGELERİ 11
EĞiTiM GÖSTERGELERİ 16
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 18
İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 29
İKİNCİ BÖLÜM 42
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 42
AMAÇ VE YÖNTEM 42
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 45
AÇIK İŞLER 54
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 61
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 66
SONUÇ 74
KAYNAKÇA 80
EKLER 81
Ek 1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 81
Ek 2- A : Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi 84
Ek 2- B : Tahmin ve Notasyonlar 84
Ek 2- C : Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012) 86
Ek 2- D : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013) 87
Ek 3 –A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 88
Ek 3 –B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri 94
Ek 4- Diğer Tablolar 98
..... 101

TABLOLAR LİSTESİ

TABLO 1: İSTATİSTİKİ BÖLGE BİRİMLERİ DÜZEY 2'E GÖRE KİŞİ BAŞINA GAYRİ SAFİ KATMA DEĞER TABLOSU 7
TABLO 2: 2012 YILI TEŞVİKLERİN ANKARA İLİ SEKTÖRLERE VE İSTİHDAMA İLİŞKİN TABLOSU 8
TABLO 3: ANKARA İLİ KURULAN KAPANAN İŞYERLERİ VERİLERİ (2011-2012) 11
TABLO 4: ANKARA İLİ YERLEŞİM YERLERİNE GÖRE NÜFUS DAĞILIMI (2007-2012)..... 11
TABLO 5: ANKARA İLİ EĞİTİM DÜZEYİNE GÖRE NÜFUS 2012 14
TABLO 6 : YILLARA GÖRE ANKARA İLİNİN ALDIĞI VE VERDİĞİ GÖÇ DEĞERLERİ..... 15
TABLO 7: ANKARA İLİNİN EN FAZLA GÖÇ ALDIĞI VE GÖÇ VERDİĞİ 10 İL 16
TABLO 8: ANKARA İLİ MEB VERİLERİNE GÖRE OKULLAŞMA ORANI 2012 16
TABLO 9: ANKARA İLİNİN CİNSİYETE VE BÖLGELERE GÖRE ORTAÖĞRETİM VERİLERİ 2012 17
TABLO 10: EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İŞKUR'A BAŞVURANLAR 2012..... 30
TABLO 11: EN FAZLA BAŞVURU ALINAN 20 MESLEK 2012..... 30
TABLO 12: KAYITLI İŞSİZ SAYISININ EN FAZLA OLDUĞU 20 MESLEK..... 32
TABLO 13: YAŞ GRUPLARI VE CİNSİYETLERİNE GÖRE İŞSİZ SAYILARI 2012 33
TABLO 14: EN FAZLA AÇIK İŞ ALINAN 20 MESLEK 2012 35
TABLO 15: SEKTÖRLERE AÇIK İŞLERİN DAĞILIMI(%) 2012 36
TABLO 16: EN FAZLA İŞE YERLEŞTİRME YAPILAN 20 MESLEK 2012 39
TABLO 17 : DÜZENLENEN KURSLAR VE KATILIMCI SAYILARI 2012 41
TABLO 18: İŞKUR İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI (2007-2012) 43
TABLO 19: İŞYERİ BÜYÜKLÜKLERİNE GÖRE ÇALIŞANLARIN DAĞILIMI, ANKARA, 2013 46
TABLO 20: SEKTÖRLERE GÖRE ÇALIŞAN SAYILARI, ANKARA,2013..... 48
TABLO 21: SEKTÖRLERE GÖRE ÇALIŞANLARIN CİNSİYET AĞIRLIKLARI,%, ANKARA, TÜRKİYE,2013 50
TABLO 22: ÇALIŞAN SAYISINA GÖRE İLK 10 MESLEĞİN TOPLAM ÇALIŞANLAR İÇİNDEKİ ORANI, %,ANKARA 53
TABLO 23: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ SIRALAMASI, TÜRKİYE, ANKARA, 2013..... 56
TABLO 24: SEKTÖRLERE GÖRE TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLERİN TOPLAM İÇİNDEKİ DAĞILIMI, ANKARA, TÜRKİYE,2013 62
TABLO 25: MESLEK GRUPLARINA GÖRE TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER, ANKARA, TÜRKİYE,2013 63
TABLO 26: 31 ARALIK 2013 VE 30 HAZİRAN 2014 İTİBARİYLE BEKLENEN NET İSTİHDAM DEĞİŞİMİNİN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI,ANKARA,2013 66
TABLO 27: 31 ARALIK 2013 İTİBARİYLE BEKLENEN NET İSTİHDAM DEĞİŞİMİNİN MESLEK GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI ANKARA,2013 67
TABLO 28: 31 ARALIK 2013 İTİBARİYLE İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER, ANKARA, TÜRKİYE..... 68
TABLO 29: 31 ARALIK 2013 İTİBARİYLE İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER, ANKARA, TÜRKİYE 69
TABLO 30: 30 HAZİRAN 2014 İTİBARİYLE İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER, ANKARA, TÜRKİYE, 2013 70
TABLO 31: 30 HAZİRAN 2014 İTİBARİYLE İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER, ANKARA, TÜRKİYE..... 71
TABLO 32: 2013 YILI ARALIK AYI VE 2014 YILI HAZİRAN AYI İTİBARİYLE NET İSTİHDAM DEĞİŞİM ORANI (NİDO), (%),ANKARA 72

ŞEKİLLER LİSTESİ

GRAFİK 1: SEKTÖRLERE GÖRE BÖLGESEL PAYLAR- İSTATİSTİKİ BÖLGE BİRİMLERİ SINIFLAMASI DÜZEY 2(%) 2004-2008 7
GRAFİK 2: SABİT YATIRIMLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI 8
GRAFİK 3: SABİT YATIRIMLARDAN OLUŞAN İSTİHDAMIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI 9
GRAFİK 4: ANKARA İLİ KAMU YATIRIMLARININ SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI 2013(%) 10
GRAFİK 5: KAMU YATIRIMLARININ SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMININ TÜRKİYE İLE ANKARA İLİNİN KARŞILAŞTIRMASI 2013(%) 10
GRAFİK 6: ANKARA NÜFUSUNUN YAŞA GÖRE DAĞILIMI 2012 12
GRAFİK 7: ANKARA İLİ CİNSİYETE GÖRE YAŞ BAĞIMLILIK ORANLARI 2012 13
GRAFİK 8: ANKARA İLİ YILLARA GÖRE GENEL YAŞ BAĞIMLILIK ORANI(2009-2012) 13
GRAFİK 9: ANKARA İLE TÜRKİYE GENELİ EĞİTİM DÜZEYİNE GÖRE NÜFUS 2012 15
GRAFİK 10: YILLARA GÖRE KURUMSAL OLMAYAN NÜFUS(BİN)2010-2012 18
GRAFİK 11: EĞİTİM DURUMUNA GÖRE KURUMSAL OLMAYAN NÜFUS 2012 19
GRAFİK 12: YILLAR İTİBARİYLE İŞGÜCÜNE KATILIM ORANI(%) 2004-2012 20
GRAFİK 13: EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI (%) 2012 21
GRAFİK 14: GENİŞ YAŞ GRUBUNA VE İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI (%) 2012 21
GRAFİK 15: YILLAR İTİBARİYLE İŞSİZLİK ORANI(%)2004-2012 22
GRAFİK 16: EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İŞSİZLİK ORANI 2012 23
GRAFİK 17: GENİŞ YAŞ GRUBUNA GÖRE İŞSİZLİK ORANI 2012 24
GRAFİK 18: YILLARA GÖRE İSTİHDAM ORANI(%) 2004-2012 24
GRAFİK 19: İSTİHDAM EDİLENLERİN YILLARA GÖRE İKTİSADİ FAALİYET KOLLARI(%)2004-2012 25
GRAFİK 20: İSTİHDAM EDİLENLERİN CİNSİYETE GÖRE İŞTEKİ DURUMU (%)2012 26
GRAFİK 21: EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İSTİHDAM ORANI(%) 2012 27
GRAFİK 22: GENİŞ YAŞ GRUBUNA GÖRE İSTİHDAM ORANI(%)2012 27
GRAFİK 23: İŞGÜCÜNE DAHİL OLMAMA NEDENLERİ(BİN) 28
GRAFİK 24: CİNSİYETE GÖRE İŞKUR'A BAŞVURANLAR 29
GRAFİK 25: CİNSİYETLERE VE YILLARA GÖRE İŞSİZ SAYISI DEĞİŞİMİ 2008-2012 31
GRAFİK 26: BEKLEME SÜRELERİNE GÖRE İŞSİZLERİN DAĞILIMI(%) 2012 33
GRAFİK 27: YILLARA GÖRE AÇIK İŞ SAYILARI ORANI(%)2008-2012 34
GRAFİK 28: ANA MESLEK GRUPLARINA GÖRE AÇIK İŞLERİN DAĞILIMI(%)2012 36
GRAFİK 29: YILLARA GÖRE İŞE YERLEŞTİRME FAALİYETLERİ 37
GRAFİK 30: KAMU VE ÖZEL YAPILAN İŞE YERLEŞTİRME ORANLARI(%) 2012 38
GRAFİK 31: EĞİTİM DURUMLARINA GÖRE İŞE YERLEŞTİRME ORANLARI(%) 2012 38
GRAFİK 32: EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İŞSİZLİK ÖDENEĞİ HAKEDENLER(%)2012 40
GRAFİK 33: ÇALIŞAN SAYISINA GÖRE İŞYERLERİ,%,ANKARA,2013 45
GRAFİK 34: SEKTÖRLERE GÖRE İŞYERİ DAĞILIMI,%, ANKARA, TÜRKİYE, 2013 47
GRAFİK 35: SEKTÖRLERE GÖRE ÇALIŞAN SAYILARI,%, ANKARA, TÜRKİYE,2013 49
GRAFİK 36: ÇALIŞAN SAYISINA GÖRE MESLEK GRUPLARININ KARŞILAŞTIRILMASI,%, ANKARA, TÜRKİYE, 2013 51
GRAFİK 37: MESLEK GRUPLARINA GÖRE ÇALIŞANLARIN CİNSİYET AĞIRLIKLARI,%, ANKARA,2013 52
GRAFİK 38: SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞ ORANI, %, ANKARA,2013 54
GRAFİK 39: MESLEK GRUPLARINA GÖRE AÇIK İŞ ORANI,%, ANKARA-TÜRKİYE, 2013 55
GRAFİK 40: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞLERİN TOPLAM İÇİNDEKİ PAYI,%, ANKARA, 2013 57
GRAFİK 41: AÇIK İŞLER İÇİN TALEP EDİLEN EĞİTİM DÜZEYLERİ, %, ANKARA, 2013 58
GRAFİK 42: AÇIK İŞLER İÇİN TALEP EDİLEN BECERİ DÜZEYLERİ, %, ANKARA, 2013 59

GRAFİK 43: AÇIK İŞLERİN ARANMA YOLLARINA GÖRE DAĞILIMI, %, ANKARA-TÜRKİYE, 2013 60
GRAFİK 44: TEMİNDE GÜÇLÜK BİLDİREN İŞYERLERİNİN SEKTÖR İÇİNDEKİ ORANI, ANKARA, 2013 61
GRAFİK 45: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER,%,ANKARA,2013 64
GRAFİK 46: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER,%,TÜRKİYE,2013 64
GRAFİK 47: MESLEKLERİN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLME NEDENLERİ,%, ANKARA,2013..... 65

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

***Bk.* :** Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

2012 yılı Türkiye İstatistik Kurumu ADNKS verilerine göre, Ankara ili toplam nüfusu 4.965.542'dir. Bu toplam nüfusun %49,9'unu erkekler, %50,1'ini ise kadınlar oluşturur. Ankara ilinin merkez bölgelerdeki nüfusu, belde/köylerdeki nüfusuna göre daha fazladır. Merkezdeki sanayiinin gelişmiş olması ve hayat standartlarının daha yüksek olması, bu nüfus farkının başlıca nedenlerindendir. Belde/köy nüfusunun merkeze kayması sonucunda, 2007 yılından 2012 yılına kadar sürekli düşüş görülmektedir. Bu duruma paralel olarak, Ankara merkez nüfusu da aynı yıllar arasında sürekli artış göstermektedir.

Ankara ilinin toplam nüfusunun %73'ü, işgücü potansiyeline sahip olan çalışma yaşındaki gruptan oluşmaktadır. Ankara'nın çalışabilir nüfusunun, eğitim durumlarına göre dağılımı şöyledir: İlkokul ve ortaokul düzeyinde eğitim görmüş nüfus %49,7'dir ve bu yüzdelik ile Ankara'da, çalışabilir nüfus içerisinde en yüksek orana sahiptir. Lise ve dengi meslek düzeyinde eğitim görmüş nüfus oranı %23,9'dur ve çalışabilir nüfus içinde ikinci sırada yer almaktadır. Bu grubu, %21,6 ile yükseköğretim görmüş nüfusun oranı takip etmektedir. Son olarak da, %4,8'lik oran ile ilköğretim çağındaki nüfus karşımıza çıkmaktadır.

Ankara ili genel olarak şu ana nedenlere bağlı olarak göç alır; idarenin merkezi oluşu, sanayinin sürekli gelişme göstermesi ve hizmet sektörünün çalışma hayatına katkı sağlayacak derecede ilerlemesi. Net göç hızı ‰ 6,5'tir. Ankara en çok göç alan iller arasında, İstanbul ilinden sonra 2. sıradadır.

Kalkınma Bakanlığı, daha önce 2003 yılında yapmış olduğu İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmasını(SEGE), 2011 yılında yeniden yapmıştır. Bu sıralamada Sosyo-ekonomik gelişmişlikte, Ankara ili ikinci sırada yer almıştır. Raporun ekonomik veriler kısmında bu konu ayrıntılı olarak dile getirilmiştir.

Kalkınma Bakanlığı 2013 yılı verilerine göre, kamu yatırımlarının en fazla yapıldığı il Ankara ili olmuştur. Kamu kurumları içinde de, en fazla kamu yatırımının yapıldığı sektör Ulaştırma-Habercilik sektörüdür.

Ankara geneli işgücüne katılım oranı %48,6'dır. Türkiye genelinde olduğu gibi, Ankara ili genelinde de erkeklerin işgücüne katılım oranları, kadınlara göre daha yüksektir. Erkeklerde işgücüne katılım oranı 8 yılda %2,5 artarak 2012 yılında %70,7 değerine ulaşmıştır. Kadınlarda ise bu oran %20,3'tür.

Ankara ilinde, 2012 yılında işgücüne katılım oranlarının, eğitim durumuna göre oranları şöyledir: Ankara ilinde yükseköğretim görmüş kişilerin istihdama katılım oranı %77'dir. Lise ve dengi meslek okullarında bu oran %53 civarındadır. Lise altı öğrenim düzeyinde ise işgücüne katılım oranı, %38'dir. En düşük katılım ise, okuma yazma bilmeyenlerde görülmekte ve her 100 kişiden sadece 8'i işgücüne katılım göstermektedir. Bu verilere dayanarak eğitim seviyesi yükseldikçe, istihdama katılımın arttığı söylenebilir.

Türkiye geneli 2012 yılı işsizlik ortalaması %9,2 iken, Ankara ilinde bu oran %9,5'tir. Başka bir deyişle Ankara ili işsizlik ortalaması, Türkiye geneli işsizlik ortalamasına yakın bir değerdedir. Ankara ili işsizlik oranlarını, eğitim düzeylerine göre düşükten yükseğe doğru sıralarsak; %8,3 ile yükseköğretim, %9,2 ile lise ve dengi meslek okulları, %10,7 ile lise altı öğrenim seviyesi ve en yüksek değer de, %10,8'le okuma yazma bilmeyenlerdedir. Eğitim düzeyleri arasında değer olarak pek fark olmasa da, verdiğimiz değerlerde görülüyor ki, eğitim düzeyi arttıkça işsizlik oranı da düşüş göstermektedir.

Ankara ilinde 2012 yılında toplam istihdam edilen kişi sayısı, 1 milyon 155 bin kişidir. Bu sayıyı orana dönüştürecek olursak, istihdam edilen kişi sayısı, %43,9 değerine denk gelir. Bu demektir ki, çalışabilir nüfus içinde, her 100 kişiden 44'ü çalışmaktadır. Ankara İlinde istihdam oranının en fazla olduğu dönem, 25-34 yaş grubudur. Bu yaş grubunda istihdam edilen kişilerin oranı da, %56 olup, tüm dönemlerdeki istihdam oranının yarısından fazladır.

2013 yılı İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçları, sektör bazında değerlendirildiğinde, Ankara genelinde işyerlerinin %25,9'u inşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. İnşaat sektörünü sırasıyla %19, 8 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü ve %17,4 ile İmalat sektörü izlemektedir.

Ankara ilindeki işyerlerinde toplam çalışan sayısı 434.271'dir. Toplam çalışanların %79'unu erkekler, %21'ini de kadınlar oluşturmaktadır. Çalışan sayısına göre ilk üç sektörün sıralaması ise, İmalat, İnşaat ve Toptan ve Perakende Ticaret, Motorlu ve Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörü şeklindedir.

Ankara ilinde erkek çalışan oranının en fazla olduğu sektörler sırasıyla; Su Temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, İnşaat ve Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleridir. İl genelinde kadın çalışan sayısının erkek çalışan sayısından fazla olduğu sadece iki sektör bulunmaktadır. Bu sektörler %55,9 ile "Eğitim" sektörü ve %55,3 ile "İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri " sektörüdür.

Meslek gruplarına göre erkek çalışan sayısı oranı en fazla olan meslek grubu %99,6 ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su ürünleri grubudur. Erkeklerin oranının fazla olduğu diğer meslek grupları sırasıyla %96,8 oranıyla Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve %94,6 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar olarak tespit edilmiştir. Kadınların en fazla çalıştığı meslek grupları sırasıyla %49,6 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ,%36,8 ile Profesyonel Meslek Mensupları ve %25,5 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler gruplarıdır.

Çalışan sayılarının mesleklere göre dağılımı göz önüne alındığında, en yüksek çalışana sahip ilk on meslek, toplam çalışan sayısının %29'unu oluşturmaktadır. Ankara ilinde çalışan sayısına göre ilk on meslek sırasıyla temizlik görevlisi, beden işçisi(inşaat), güvenlik görevlisi, beden işçisi(genel), beden işçisi(temizlik), şoför-yük taşıma, muhasebeci, satış danışmanı, büro memuru(genel) ve sekreter meslekleridir.

Ankara ilinde gerçekleştirilen araştırma kapsamında, 23.098 açık iş tespit edilmiş olup, açık iş oranı %5,1'dir. Ankara ilinde en fazla çalışan sayısına sahip olan sektör "İmalat" sektörü olup en fazla açık iş %7,6 oranla yine bu sektördedir. Bu sektörü %6,8 açık iş oranı ile " Gayrimenkul Faaliyetleri" ve %6,3 ile "Toptan ve Perakende Ticaret sektörü izlemektedir.

Meslek gruplarına göre açık iş oranları değerlendirildiğinde, Ankara ilinde en fazla açık iş %9,4 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubundadır. Açık iş oranı en fazla olan diğer meslek grupları ise sırasıyla %6,6 ile Tesis Makine Operatörleri ve Montajcılar ve %5,5 ile Hizmet ve Satış Elemanları" meslek grubudur.

Ankara ili için mesleklere göre açık işler sıralandığında ilk sırada gaz altı kaynakçısı mesleği yer almaktadır. Açık iş sayısının en fazla olduğu diğer meslekler ise sırasıyla güvenlik görevlisi, temizlik görevlisi, beden işçisi-bina inşaatı, inşaat mühendisi, beden işçisi-genel, garson(servis elemanı),satış danışmanı, kaynakçı(oksijen ve elektrik) ve şoför-yük taşıma meslekleridir.

İşverenlerin açık işler için talep ettiği eğitim düzeyi sonuçlarına göre %73,8 oranında asgari bir eğitim düzeyi talep edildiği görülmektedir. Açık işler için % 18,4 oranında lise altı, %17,9 oranında lisans eğitimliler,% 16,3 oranında meslek lisesi, %13,9 genel lise, %6,9 meslek yüksekokulu ve %0,4 lisansüstü eğitimliler talep edilmektedir.

İşverenlerce açık işler için iş arayanlardan talep edilen ek beceriler incelendiğinde en çok talep edilen ilk üç beceri düzeyi sırasıyla % 75,7 oranında mesleğe ilişkin yeterli bilgiye sahip olunması, %65,4 oranında fiziksel yeterlilik, %56,6 oranında takım çalışması becerileri olarak tespit edilmiştir.

Ankara ilinde açık iş belirten işverenlerin başvurdukları yöntemlerin incelendiğinde ilk sırada akraba-eş dost aracılığıyla eleman temin etme olduğu görülmektedir. İlde başvurulan diğer yöntemler sırasıyla gazete ve internet siteleri aracılığıyla olurken İŞKUR aracılığıyla eleman temini dördüncü sırada yer almaktadır.

Araştırma sonucunda, eleman temininde en fazla güçlük çekilen ilk üç sektör sırasıyla %28,1 ile İmalat, %24,2 ile İnşaat ve %16,7 ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu ve Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörüdür.

Temininde güçlük çekilen meslekler meslek gruplarına göre incelendiğinde; Ankara ilinde temininde en fazla güçlük çekilen meslek grupları sırasıyla %34,6 ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar,%14,0 ile Profesyonel Meslek Mensupları ve %13,1 ile Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları olarak belirlenmiştir.

Ankara ilinde eleman temininde en fazla güçlük çekilen ilk on meslek sırasıyla gaz altı kaynakçısı, güvenlik görevlisi, beden işçisi (inşaat), temizlik görevlisi, iş makineleri operatörü, sıhhi tesisatçı, garson (servis elemanı), inşaat mühendisi, beden işçisi (genel) ve inşaat teknikeri şeklindedir.

İşverenlere sorulan eleman temininde güçlük çekilme nedenleri sonucunda alınan verilere göre işverenlerin %62,3'ü yeterli beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasını, %51,1'i iş tecrübesine sahip eleman bulunamamasını, %40,2'si meslekte eleman bulunamamasını, %23,2'si önerilen ücretin az bulunmasını ve %22,7'si çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesini göstermiştir.

Araştırma kapsamında Ankara ilinde kısa(31 Aralık 2013) ve orta(30 Haziran 2014) vadede istihdam artışı beklenmekte olup kısa vadede 26.988, orta vadede ise 33.557 kişilik bir artış öngörülmektedir. Kısa ve orta vadede en fazla istihdam artışı "İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri" sektöründe beklenmektedir. Bu sektörü sırasıyla İmalat ve İnşaat sektörü izlemiştir. Kısa vadede en fazla istihdam artışı beklenen üç meslek grubu sırasıyla Hizmet ve Satış Elemanları, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar olarak belirlenmiştir. Ankara ilinde istihdam azalışı beklenen tek meslek grubu Yöneticiler grubu olmuştur.

Kısa vadede(Aralık 2013) en fazla istihdam artışı beklenen ilk 5 meslek sırasıyla güvenlik görevlisi, dış lastik hazırlama işçisi, temizlik görevlisi, hasta ve yaşlı bakım elemanı ve çöpçü şeklindedir. Orta vadede(Haziran 2014) ise en fazla istihdam artışı sırasıyla güvenlik görevlisi, temizlik görevlisi, güvenlik görevlisi (silahlı), dış lastik hazırlama işçisi, güvenlik görevlisi (silahsız) mesleklerinde beklenmektedir.

Aralık 2013 itibariyle en fazla istihdam azalışı beklenen meslekler beden işçisi (inşaat), montajcı (kurgucu), beden işçisi-bina inşaatı, satış elemanı (toptan) ve kompozit cephe kaplama işçisidir. Haziran 2014 ise en fazla istihdam azalışı beden işçisi (inşaat), fayans, seramik ve karo döşemecisi, paketleme işçisi (cam), iş makineleri yağcısı ve ekskavatör (kazıcı) operatörü mesleklerinde beklenmektedir.

31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 itibariyle, sektörlerde beklenen istihdam değişimine oransal olarak bakıldığında kısa vadede toplamda %6,2'lik bir artış beklenirken orta vadede bu oran %7,7'dir. Kısa vadede Finans ve Sigorta Faaliyetleri uzun vadede ise İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri en yüksek NİDO verilerine sahip olup en fazla büyüme bu sektörlerde beklenmektedir.

GİRİŞ

Ankara İşgücü Piyasası Analizinin amacı, işgücü piyasasının genel yapısının incelenmesi, arz ve talebin tespitinin yapılması ve işsizlerin durumunun araştırılmasına yöneliktir.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İstihdama aracılık eden kamu kurum ve kuruluşlarının, özel istihdam kuruluşlarının, küreselleşmeyle birlikte meydana gelen değişimlere uyum sağlaması amacıyla hizmet pazarının daha fazla büyütülerek aktif işgücünün verimli bir şekilde yönlendirilmesi ve yönetilmesi gerekmektedir. Bu sebeple de istihdam politikalarının sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için kamu istihdam kurumlarının yapması gereken işlerin başında iş piyasasının durumuna ilişkin araştırma ve analiz çalışmalarının yapılması gelmektedir.

Bu yapacağımız çalışma 2 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde işgücü piyasasının genel görünümü hakkında bilgi verildikten sonra ekonomik veriler, nüfus verileri ve eğitim verileri baz alınarak işgücü piyasasını etkileyen faktörler hakkında bilgi verilecektir.

İkinci bölümde ise Ankara ili ‘’ İşgücü piyasası talep araştırması ‘’ sonuçları hakkında genel veriler ve yorumları yer alırken, bu araştırmanın amaç ve yöntemi hakkında bilgi verilecektir. Ayrıca anket çalışmasına dayanılarak il genelinde elde edilen açık işler, mevcut istihdam, işyerleri, temininde güçlük çekinle meslekler, işe giriş ve çıkışlar ve gelecek dönemde beklenen istihdam eğilimleri üzerinde durulacaktır.

Gerçekleştirilen çalışma ile ilimizde, aktif işgücü programları etkin bir şekilde uygulanabilecek, nitelikli insan gücü ve kalifiye işgücü kaynaklarının yetiştirilmesi, istihdam olanaklarının arttırılması ve işsizliğin azaltılması sonucunda işgücü piyasasında Kurumumuzun etkinliği sağlanmış olacaktır.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü piyasası arz analizlerinde iller bazında analiz yapmak mümkün olmadığından, Avrupa Birliği, bu birliğe üye ülkelerinin bölgeleri arasındaki ayrımı görebilmek için bölgeleri demografik, toplumsal, kültürel ve ekonomik farklılıklarına göre adını Fransızca'dan alan (nomenclature d'unités territoriales statistiques) **NUTS** istatistiki bölge sınıflamasına göre düzenlemiştir. Türkiye'de de bu ayrımı görebilmek için illeri sosyo-ekonomik gelişmişliklerine göre Türkiye İstatistiki Bölge Sınıflaması(Türkiye İBSS)[5] düzenlenerek illeri sınıflamıştır.

Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik indeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle bölgesel göstergelerin, kapsadığı illeri temsil ettiğini söylemek her bölge için geçerli olmayabilmektedir ve bölge istatistikleri kullanılarak yapılan yorumlarda bu hususa dikkat edilmelidir.

Ankara ili bu bölgesel sınıflamada TR51 adlı sınıfta sosyo-ekonomiklik[6] gelişmişliğine göre tek başına yer almaktadır. Sosyoekonomik gelişmişlik açısından Ankara sınıflamada yer alan iller arasında ikinci sırada yer almaktadır.

Hazırladığımız raporda TÜİK'ten alınan verilerden nüfus ve eğitim göstergeleri ADNKS'nin en son güncel verilerinden elde edilmiştir. İl Bazında İşgücü Göstergeleri TÜİK'in sayfasında raporun hazırlandığı anda oluşturulmuş olan en son veriler kullanarak elde edilmiştir.

EKONOMİK VERİLER

İlin yarattığı katma değer, kişi başına düşen gelir, büyüme hızı, özel ve kamu sektörü yatırımları gibi ekonomik değişkenler, ilin sosyoekonomik yapısını ve dolayısıyla ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurların başında gelmektedir. Ekonomik veri setinin önemli bir bölümünü il bazında bulmak mümkün olmadığı gibi, bölgesel bazda bulmak da mümkün değildir.

İlin ekonomik gücünü gösteren temel gösterge illerin milli geliridir. TÜİK illerin milli gelir hesaplamasını, 2001 yılından itibaren yayınlamamaktadır. Bu veri değerlerinin yerine üretilmeye başlanan, katma değer ve yıllara göre gelişimini gösteren istatistikler, 2008 yılından bu yana üretilmemektedir. Son yıllara ait verinin eksikliğine rağmen, bu kısımda bir fikir vermesi amacıyla veri değerlendirme de kullanılmıştır.

GRAFİK 1: Sektörlere Göre Bölgesel Paylar- İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması Düzey 2(%) 2004-2008

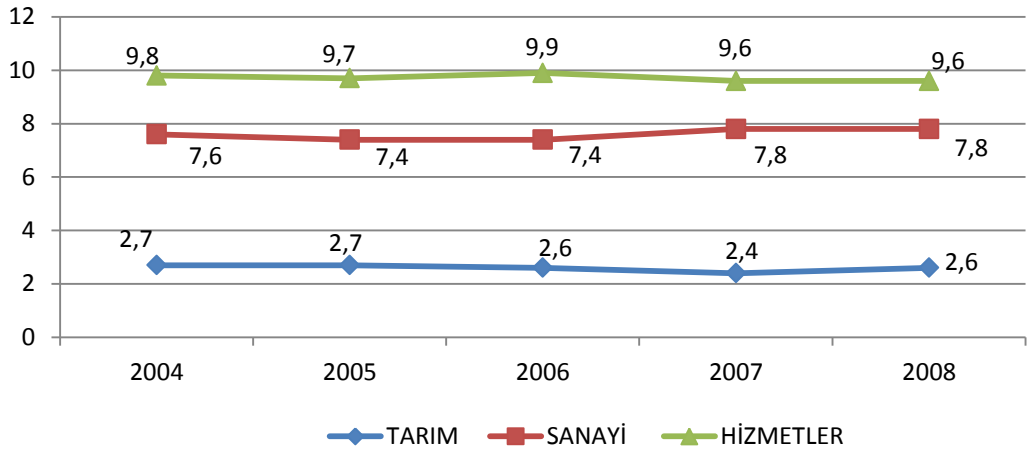

Kaynak: TÜİK

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre: Ankara'daki 2004-2008 yılları arasında hizmet, sanayi ve tarım sektörlerinin Türkiye'deki bölgesel pay değerleri fazla değişmemekle birlikte, 2008 yılı baz alındığında bu sektörler arasında, bölgesel pay değerleri en fazla oran, %9,8 ile hizmet sektöründe; %7,6 ile sanayi sektörü ikinci sırada, ve en düşük sektör ise %2,6 ile tarım sektöründedir. Ayrıca Ankara ülke gayrisafi katma değerinin %8,5'lik kısmını oluşturur. 2008 yılı sektör paylarını Ankara ili içerisinde baz aldığımızda, hizmet sektörü %72,5 ile birinci sırada; %24,9 ile sanayi sektörü ikinci sırada ve son sırada da %2,6 ile tarım sektörü gelmektedir. Bu değerlere göre, hizmet sektörü diğer sektörlerin neredeyse üç katına yakın bir değere denk gelmektedir.

Tablo 1: İstatistiki Bölge Birimleri Düzey 2'e göre Kişi Başına Gayri Safi Katma Değer Tablosu

	Türkiye	İstanbul	TR42***	TR41**	Ankara	TR21*
2004	7.307	11.375	10.286	9.923	9.993	9.022
2005	8.338	12.818	11.758	11.542	11.165	10.617
2006	9.632	14.859	13.847	13.555	13.084	12.426
2007	10.744	16.799	15.029	15.231	14.471	13.733
2008	12.020	18.689	16.990	16.630	16.136	15.682
*** TR21(Tekirdağ, Edirne, Kırklareli)**				****TR41(Bursa, Eskişehir, Bilecik)**		
*****TR42(Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova)**						

Kaynak: TÜİK, 2012

Yukarıdaki tabloda Türkiye'de en yüksek kişi başına düşen gayri safi katma değer sıralamasında, ilk beş bölge verilmiştir. Ankara bu tabloda 2004 yılında TR42(Kocaeli,

Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova) bölgesinden sonra 3. sırada iken 2005 ve sonraki yıllarda TR41(Tekirdağ, Edirne, Kırklareli) bölgesinin gerisine 4. sıraya gerilemiştir.

Tablo 2: 2012 Yılı Teşviklerin Ankara İli Sektörlere ve İstihdama İlişkin Tablosu

Sektör	Sabit Yatırım (Milyon TL)		İstihdam	
	Yabancı Sermaye	Yerli Sermaye	Yabancı Sermaye	Yerli Sermaye
HİZMETLER	22	981	186	5.740
İMALAT	73	570	188	2.076
MADENCİLİK	0	47	0	97
TARIM	0	21	0	36
Toplam	**95**	**1.619**	**374**	**7.949**

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

Ekonomi Bakanlığı verilerine göre 2012'de Ankara iline yapılan sabit yatırımların toplamına baktığımızda, en fazla payı, grafik 2'ye göre %59 ile hizmet sektörü almıştır. Bu %59'luk paydan doğan istihdam da, Hizmet sektörünün sabit yatırımlar vasıtası ile toplam istihdamın %71'ini oluşturduğunu ve en fazla istihdam sağlayan sektör olduğunu söyleyebiliriz.

GRAFİK 2: Sabit Yatırımların Sektörlere Göre Dağılımı

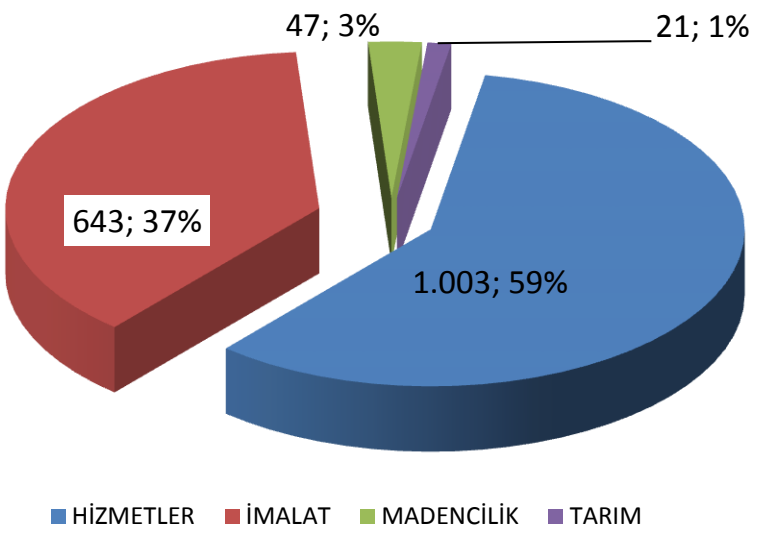

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

Yine aynı verilere bakıldığında en fazla sabit yatırım olan 2. sektörün; %37 ile imalat sektörü olduğu grafik 2'de görülebilir. Bu %37'lik dilim de, grafik 3'te %27 oranına denk gelir ve imalat sektörü istihdamda 2.sırada yer alır.

Sabit yatırımların sektörlere dağılımında, 3. Sırada ise madencilik sektörü yer almaktadır. Bu sektör de sabit yatırımın dilimi %3 iken, bu dilime karşılık gelen istihdam

oranı ise %1'dir. Son olarak grafiklerde yer alan tarım sektörünün sabit yatırımına bakılacak olursa, %1'lik dilimde olduğu ve yine %1'lik istihdam sağlayarak, son sırada yer aldığı görülmektedir.

GRAFİK 3: Sabit Yatırımlardan Oluşan İstihdamın Sektörlere Göre Dağılımı

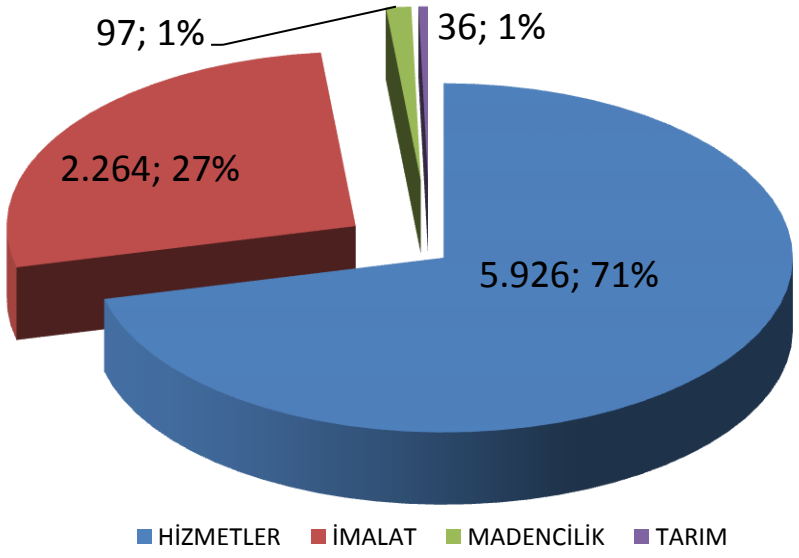

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

Sabit Yatırımlarla oluşan istihdamın, kişi başına düşen maliyeti hesaplanırsa 1 kişinin istihdamı için harcanacak yaklaşık miktar 0,21 milyon TL'dir. Hesaplama sektörlere göre ayrı ayrı yapılırsa, en yüksek maliyetin 0,58 milyon TL ile tarım sektörü olduğu görülmektedir. 2. en yüksek maliyet 0,48 milyon TL ile madencilik sektöründe, 3. en yüksek maliyet ise 0,28 milyon TL ile imalat sektöründedir. En düşük maliyet ise 0,17 milyon TL ile hizmet sektöründedir.

Kalkınma Bakanlığı daha önce 2003 yılında yapmış olduğu İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmasını(SEGE) 2011 yılında güncellemiştir. Kalkınma Bakanlığı'nın bu çalışması ile illerin iktisadi ve sosyal kalkınma yolundaki performanslarının izlenmesi mümkün hale gelmiştir. Bu verileri incelediğimizde Ankara ili, Türkiye geneli sıralamasında 2. sırada yer almıştır. 2003 yılı SEGE araştırmasında kullanılan göstergelerden 25'i, 2011 yılı SEGE araştırmasında kullanılmasına rağmen; bu iki araştırmada farklı değişken setlerinin kullanılması nedeni ile karşılaştırılabilir değil. Bu farklılıklara rağmen Ankara ili iki araştırmada da 2. sırada yer almıştır.

GRAFİK 4: Ankara İli Kamu Yatırımlarının Sektörlere Göre Dağılımı 2013(%)

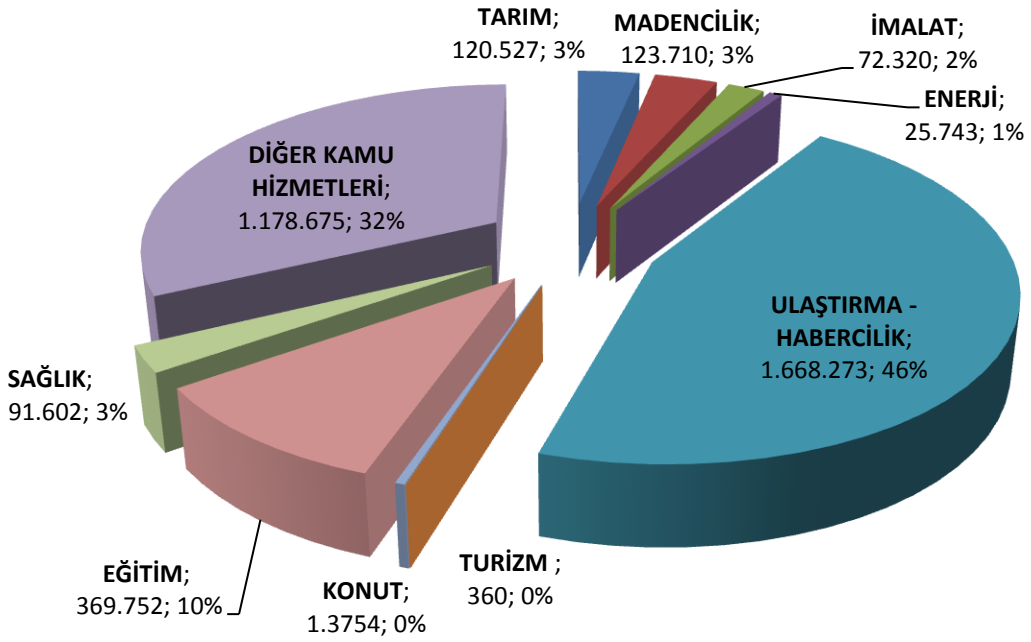

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Kalkınma Bakanlığı verilerine göre, 2013 yılı Ankara ili kamu yatırımlarının sektörlere göre dağılımı incelendiğinde, en fazla kamu yatırımı alan 3 sektörün sıralaması şöyledir; %46 oranı ile Ulaştırma-Habercilik sektörü ilk sırada yer alırken; %32 oranı ile Diğer Kamu Hizmetleri sektörü ikinci ve % 10 ile Eğitim sektörü 3. Sırada yer almaktadır. En az kamu yatırımı alan sektörler ise toplamda % 1 oranı ile Enerji, Konut ve Turizm sektörleri oluşmuştur.

GRAFİK 5: Kamu Yatırımlarının Sektörlere Göre Dağılımının Türkiye İle Ankara İlinin Karşılaştırması 2013(%)

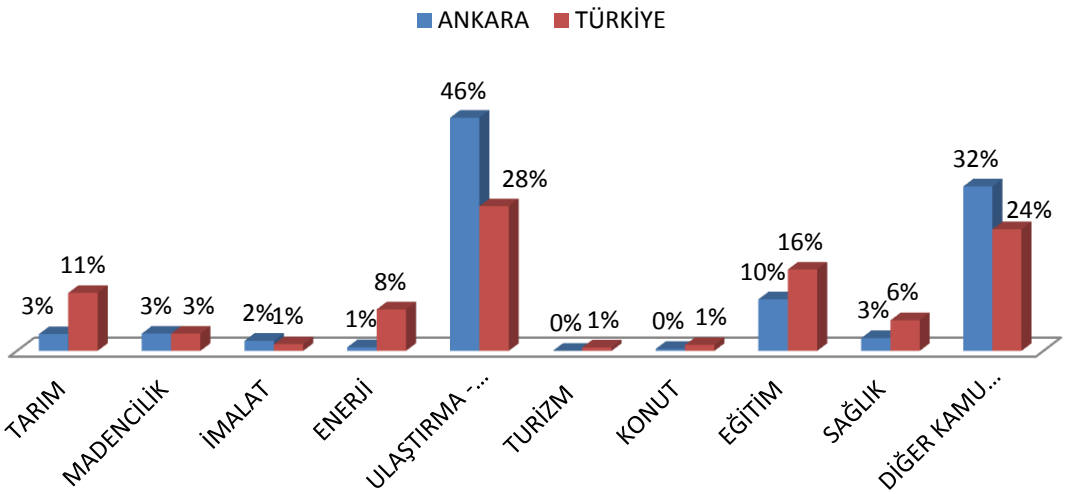

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Kalkınma Bakanlığı 2013 yılı verilerine göre, Kamu yatırımlarının en fazla yapıldığı il Ankara ili olmuştur. Bu verilerden yararlanarak Türkiye genelinde yapılan kamu yatırımları, Ankara iline yapılan kamu yatırımlarıyla karşılaştırılırsa, genel olarak benzer yatırımlara ağırlık verildiği görülmektedir. Örneğin Türkiye genelinde en fazla yatırım alan ilk üç sektörün sırası, Ankara ili ile aynıdır. Bu sektörler de şöyle sıralanır; Ulaştırma-Habercilik, Diğer Kamu Hizmetleri ve Eğitim. Türkiye genelinde kamu yatırımlarından Tarım ve Enerji sektörü toplamda % 20'lik bir pay alırken, Ankara ilinde bu payın %4'te kaldığı görülmektedir. Bunun nedeni, Ankara ilinde bu sektörler için gerekli koşulların bulunmamasıdır.

Tablo 3: Ankara İli Kurulan Kapanan İşyerleri Verileri (2011-2012)

YIL ADI	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
2012	4.508	105	8.861	1.764	263	1.359	226	2.677
2011	5.984	100	8.862	2.073	298	1.323	198	2.859

Kaynak: TOBB, www.tobb.org.tr

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin, açılan - kapanan işyerleri verileri, 2011 ve 2012 bazında Ankara ili için değerlendirildiğinde, 2011-2012 yılları için kapanan şirket sayıları fazla değişiklik göstermezken, kurulan şirketlerin %25 oranında azaldığı görülmektedir. 2011-2012 yılları arasında kooperatiflerin ve gerçek kişi ticari işletmelerin kapanma ve kurulma sayıları benzerlik göstermektedir.

NÜFUS GÖSTERGELERİ

Nüfusun büyüklüğü ve yapısının incelenmesi, sosyo-ekonomik yapının geliştirilmesi için gerekli planlama çalışmaları açısından büyük önem taşımaktadır. İlin demografik yapısı, yani çalışma yaşı, nüfusun yaş ve eğitim dağılımı, aldığı ve verdiği göç gibi veriler, işgücü piyasasını şekillendiren en önemli unsurlardır.

Tablo 4: Ankara İli Yerleşim Yerlerine Göre Nüfus Dağılımı (2007-2012)

YIL	İL/İLÇE MERKEZİ			BELDE/KÖY			TOPLAM		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
2012	4.842.136	2.413.163	2.428.973	123.406	61.293	62.113	4.965.542	2.474.456	2.491.086
2011	4.762.116	2.375.040	2.387.076	128.777	64.018	64.759	4.890.893	2.439.058	2.451.835
2010	4.641.256	2.314.795	2.326.461	130.460	64.431	66.029	4.771.716	2.379.226	2.392.490
2009	4.513.921	2.251.085	2.262.836	136.881	67.548	69.333	4.650.802	2.318.633	2.332.169
2008	4.395.888	2.192.094	2.203.794	153.051	75.685	77.366	4.548.939	2.267.779	2.281.160
2007	4.140.890	2.060.975	2.079.915	325.866	164.058	161.808	4.466.756	2.225.033	2.241.723

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Türkiye İstatistik Kurumunun Adrese Dayalı Nüfus Kayıtları Sistemi(ADNKS) verilerine göre, 2007 yılından 2012 yılına kadar Ankara ilindeki ortalama yıllık nüfus artışı yaklaşık

olarak %2-3 kadar olmaktadır. 2012 yılında Türkiye'nin nüfus artış hızı yaklaşık olarak %1,2 belirlemiştir. Ankara ilinin 2012 yılı nüfus artış hızı yaklaşık olarak %1,5 olup, Türkiye'nin 2012 yıllık nüfus artış hızına çok yakın bir değerdedir. Yine aynı verilere bakıldığında 2012 yılı, Ankara ili toplam nüfusu 4.965.542 olarak belirlenmiş ve bu değerle Türkiye nüfusunun %6,6'sını oluşturmuştur.

Tablo 4'e baktığımızda Ankara ilinin nüfus yoğunluğunun genelde, il/ilçe merkezlerinde fazla olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak da Ankara ili yerleşim yerleri yoğunluklarının il/ilçe merkezlerinde olduğu söylenebilir. Ankara ilinin merkez bölgelerdeki nüfusu, belde/köylerdeki nüfusuna göre daha fazladır. Bunun nedeni de, merkezdeki sanayiinin gelişmiş olması, hayat standartlarının daha yüksek olmasıdır. Buna bağlı olarak, 2007 yılında toplam belde/köy nüfusu 2012 yılına kadar sürekli düşüş göstermektedir. Aynı tabloda merkez nüfusunda sürekli artması, bu yargıyı destekler niteliktedir.

GRAFİK 6: Ankara Nüfusunun Yaşa Göre Dağılımı 2012

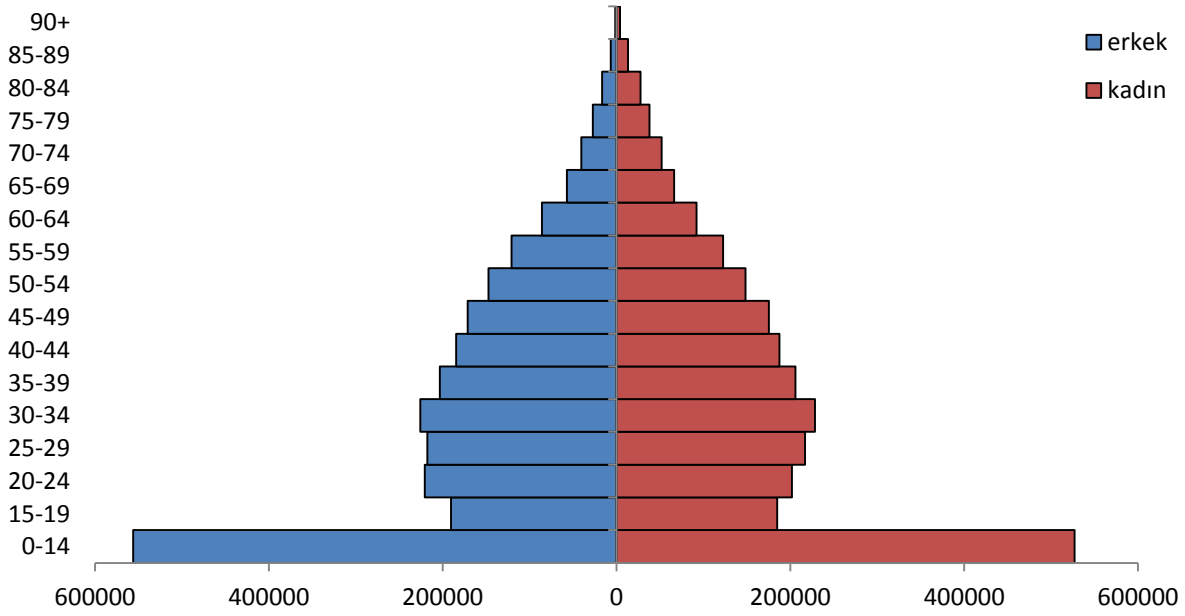

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Türkiye İstatistik Kurumu'nun Adrese Dayalı Nüfus Kayıtları Sistemi(ADNKS) sonuçlarından, Ankara ilinin yaşa göre piramidini oluşturulduğunda, grafik 6'daki veriler elde edilir. Piramit incelendiğinde, Ankara'daki toplam nüfusun çoğunluğunu, okul çağındaki genç nüfusun oluşturduğu görülür. Yaş dilimleri baz alındığında, en fazla nüfusu çocuk nüfusunun oluşturduğu, ikinci olarak da, 30-34 yaş grubunun olduğu görülmektedir.

Yukarıdaki Yaş grafiğinde, dikkat çeken bir başka nokta ise, erkek yaş grubunun nüfusu, o dilimdeki kadın yaş grubu nüfusuna yakın bir değerdedir. Fakat 70 ve üzerindeki yaş dilimlerinde, bu dengenin kadınlar tarafına doğru arttığı ve kadınların nüfusunun, bu dilimlerde yüksek olduğu görülmektedir. Bu verilerden yola çıkarak, Ankara ilinde kadınların erkeklerden daha uzun süre yaşadığı söylenebilir.

Piramidin geneline bakıldığında, toplam nüfusun içinde, en büyük payı çalışma grubundaki nüfus oluşturur. Bu duruma bakarak da, Ankara ili için, üretim yönünden avantajlı, iş arama yönünden rekabeti yüksek bir il denilebilir.

GRAFİK 7: Ankara İli Cinsiyete Göre Yaş Bağımlılık Oranları 2012

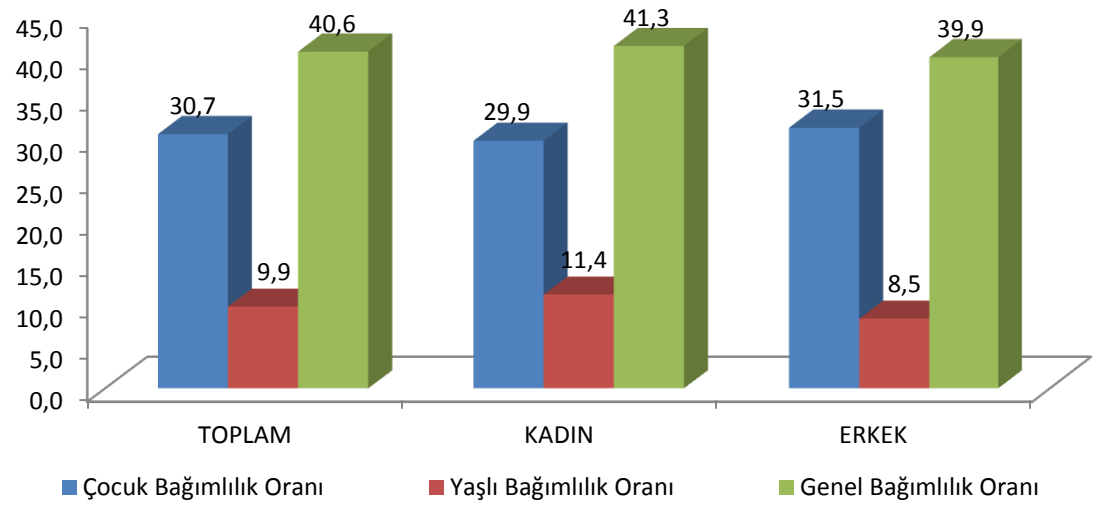

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları 2012

Türkiye İstatistik Kurumu'nun ADNKS verilerine baktığımızda, Ankara ili için 2012 yılında çalışma yaş grubundaki her 100 kişinin, bakmakla yükümlü olduğu çalışmayan nüfus olarak kabul edilen 0-14 yaş arasındaki çocuk nüfusu ile 65 yaş ve üzeri yaş grubundaki yaşlı nüfusu olarak tanımlanan insanlara oranı alınıp, cinsiyetlere göre ayrı ayrı hesaplanırsa, grafik 7 elde edilir. Grafiğe bakıldığında, erkekler içindeki çocuk bağımlılık oranı (%31,5), kadınlar içindeki orandan (%29,9) daha fazladır ve genel bağımlılık oranlarının cinsiyete göre ciddi bir farklılık göstermediği görülmektedir. Ayrıca kadın bağımlılık oranı incelendiğinde, yaşlı bağımlılık oranının (%11,4), fazla olduğu göze çarpmaktadır. Bunun nedeni de, grafik 6' daki yaş piramidinde, kadınların erkeklere göre daha uzun süre yaşamasından kaynaklandığı belirtilmiştir.

GRAFİK 8: Ankara İli Yıllara Göre Genel Yaş Bağımlılık Oranı(2009-2012)

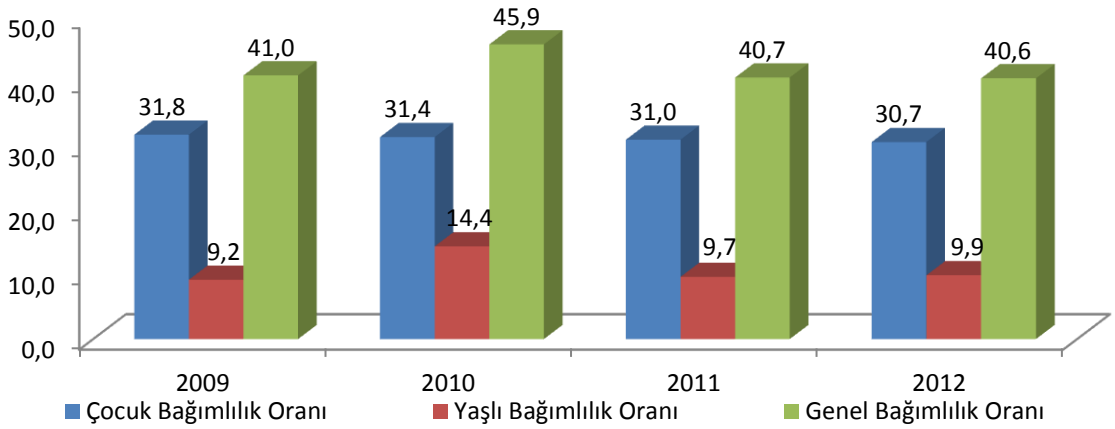

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Türkiye İstatistik Kurumu ADNKS verilerinin, 2012 yılı, yaş bağımlılık oranlarının cinsiyete göre farklılıklarını incelikten sonra, şimdi de yıllara göre farklılıklarını inceleyelim. Bunun için grafik 8'e göz atalım. Grafiğe baktığımızda oranların en fazla değere sahip olduğu yıl 2010 yılıdır. 2012 yılında çalışma çağındaki her 100 kişinin, çalışma çağında olmayan kişilerden, yaklaşık 41 kişiye bakmaktadır(Genel Bağımlılık Oranı) şeklinde yorumlayabiliriz. 2012 yılında ise bu oranların diğer yıllara göre daha düşük olduğunu görürüz. Bu oranların düşüyor olması, Ankara ili için olumludur; çünkü bu oranların düşük olması şehrin gelişmişlik durumu ile orantılıdır.

Tablo 5: Ankara İli Eğitim Düzeyine Göre Nüfus 2012

Bitirilen Eğitim Düzeyi	ANKARA		
	Toplam	Erkek	Kadın
Okuma yazma bilmeyen	112.547	15.386	97.161
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	114.286	32.336	81.950
İlkokul mezunu	815.976	313.576	502.400
İlköğretim mezunu	636.494	357.189	279.305
Ortaokul veya dengi okul mezunu	239.604	136.868	102.736
Lise veya dengi okul mezunu	1.053.645	567.685	485.960
Yüksekokul veya fakülte mezunu	666.275	365.988	300.287
Yüksek lisans mezunu	68.040	38.972	29.068
Doktora mezunu	21.038	12.379	8.659
Bilinmeyen	134.061	69.369	64.692
Toplam	**3.861.966**	**1.909.748**	**1.952.218**

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

ADNKS verileriyle, Ankara ili nüfus verilerinin, eğitim düzeyine göre farklılıklarını incelediğimiz zaman, tablo 5'i oluştururuz. Bu tabloyu değerlendirirsek, Okuma yazma bilmeyenlerin 97.161'ini kadınların oluşturur. Bu da en büyük sayısal çoğunluktur. İlkokul ve altı eğitim düzeyindeki kişilerin çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır ve bu kategoride erkeklere göre çok yüksek bir nüfusa sahiptir. Toplam kadın nüfusunun %34,9'u ilkokul mezunu ve altı eğitim düzeyine sahipken, erkekler de bu oran % 18,9'a tekabül etmekte ve kadınlara göre çok düşük bir orana sahiptir. Ankara ili toplam nüfusuna baktığımızda, lise ve lise dengi veya daha üstü eğitim seviyesine sahip olan kişilerin oranı %50,3 buluyor ki, bu da Ankara'daki her 2 kişiden 1'inin lise ve daha üstü bir seviyeye sahiptir diyebiliriz.

GRAFİK 9: Ankara İle Türkiye Geneli Eğitim Düzeyine Göre Nüfus 2012

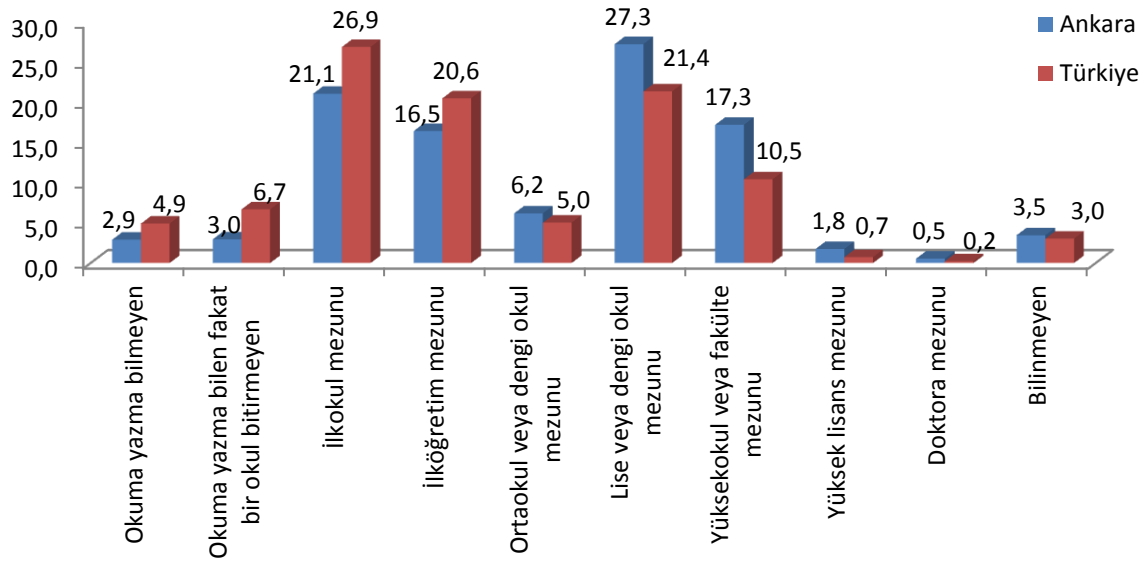

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Ankara ili ADNKS verilerini Türkiye verileri ile karşılaştırırsak; Türkiye'de İlköğretim ve altında öğrenim görmüş kişilerin sayısı %64,1 iken Ankara' da bu oran %49,72'dir. Bu da Ankara ilinin Türkiye geneline göre daha yüksek bir öğrenim düzeyine sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Türkiye geneli toplam nüfusun %14,4'ünü yüksekokul veya fakülte mezunu ya da onun üstü bir eğitim düzeyine sahip olanlar oluşturur. Ancak, bu eğitim seviyesine sahip kişiler, Ankara ilinin toplam nüfusunun %23,1'idir. Bu da Ankara ilinin, Türkiye geneli içinde, eğitim seviyesinin ne kadar büyük bir paya sahip olduğunu gösteriyor.

Tablo 6 : Yıllara Göre Ankara İlinin Aldığı Ve Verdiği Göç Değerleri

Yılllar	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı(‰)
2012	160.235	137.834	22.401	4,5
2011	191.864	137.385	54.479	11,2
2010	182.845	133.440	49.405	10,4
2009	168.193	131.114	37.079	8

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Türkiye İstatistik Kurumu'nun ADNKS sonuçları ile Ankara ili için nüfus göstergelerini değerlendirmeye devam ederken, Ankara ilinin yıllara göre verdiği göç sayıları, aldığı göç sayıları, net göç ve net göç hızı ile bir tablo oluşturduk. Bu tabloya göre Ankara ili 2009 yılından 2012 yılına kadar en fazla göç aldığı yıl 191.864 ile 2011 yılı olmuştur. Ankara ilinin, son 4 yılda verdiği göç miktarı birbirine yakın olmakla beraber, en fazla göçü 137.834 kişiyle 2012 yılında vermiştir.

Aldığı göç ile verdiği göç arasında en fazla farkın(net göçün) olduğu yıl 54.479 ile 2011 yılı olmuştur. Net göç hızı, 2009 yılından 2011 yılına kadar artış göstermiş ve 2011 yılında ‰11,2 değerine ulaşmıştır. 2012 yılında ise net göç hızında diğer yıllara göre düşüş olmuş ve ‰4,5 değerini görmüştür.

Tablo 7: Ankara İlinin En Fazla Göç Aldığı ve Göç Verdiği 10 İl

En Fazla Göç Veren İller	En Fazla Göç Alan İller
İstanbul	İstanbul
Çorum	Çankırı
Yozgat	Kırıkkale
Kırıkkale	İzmir
İzmir	Konya
Konya	Antalya
Antalya	Van
Çankırı	Eskişehir
Samsun	Yozgat
Bursa	Çorum

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Ankara ilinin, genel nüfus göstergeleri içinde göç değerlerini inceledik. Şimdi de Ankara ilinin, 2012 yılında en fazla göç aldığı ve göç verdiği illere bakalım. En fazla göç verdiği illere baktığımızda, sanayi ve ekonomik açıdan gelişmiş illerin fazla olması dikkat çekicidir. En fazla göç aldığı illere bakacak olursak da, Ankara ilinin, idari yönetimin merkezi olması ve jeopolitik açıdan önem arz etmesi, başta gelen etkenlerdendir. İstanbul ilinin hem göç veren hem de göç alan iller sıralamasında, birinci olduğunu tablodan görüyoruz. Bu durum da, iki il arasında nüfus sirkülasyonunun, ne kadar yoğun olduğunun göstergesidir.

EĞiTiM GÖSTERGELERİ

İstihdam göstergeleri açısından, ilköğretimden ortaokula ve ortaokuldan yükseköğretime geçişte görülen, okuldan ayrılmalar çok önemlidir. Okuldan ayrılan genç nüfus, potansiyel işgücüdür. Okuldan ayrılan genç nüfus, ilk kez iş arayan kesim olup, potansiyel işsiz olarak işgücü piyasasına giriş yapacaktır. Bir kısmı işgücüne katılırken, diğer bir kısmı ise işgücü piyasası dışında yer alacaktır.

Tablo 8: Ankara İli MEB Verilerine Göre Okullaşma Oranı 2012

Okullaşma Oranı	İlkokul			Ortaokul			Genel Ortaöğretim			Mesleki ve Teknik Ortaöğretim		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Brüt	104,5	104,4	104,6	106,7	104,6	108,9	65,2	63,5	67	46,3	49,8	42,6
Net	98,9	98,7	99	96,3	96,2	96,4	46,2	42,5	50	38,3	40,8	35,7

Kaynak: MEB İstatistikleri, Örgün Eğitim, 2012-2013

Ankara ili eğitim göstergelerini değerlendirebilmek için, Milli Eğitim Bakanlığı'nın hazırlamış olduğu 2012-2013 yılı örgün eğitim ile ilgili istatistiklere bakacak olursak; tablo 1,8'de görüldüğü gibi, Ankara ilinde ilkokul ve ortaokul kademelerindeki okullaşma oranı, ildeki ilkokul ve ortaokul dönemi teorik yaş grubunda bulunan toplam nüfusa göre yeterlidir. Ortaöğretim düzeyinde, teorik yaş grubunda bulunan toplam öğrenci sayısının, ortaöğrenim düzeyindeki teorik yaş grubunda bulunan toplam nüfusa bölünmesi ile elde edilen sonuçlara baktığımızda, ortaöğretim kademesindeki okullaşma oranının, ilkokul ve ortaokul düzeyindeki okullaşma oranından daha düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 9: Ankara İlinin Cinsiyete ve Bölgelere göre Ortaöğretim Verileri 2012

Cinsiyet	Genel			Mesleki ve Teknik		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Şehir	Köy
Toplam	194.347	97.253	97.094	137.964	76.282	61.682
Şehir	191.822	96.080	95.742	137.092	75.891	61.201
Köy	2.525	1.173	1.352	872	391	481

Kaynak: MEB İstatistikleri, Örgün Eğitim, 2012-2013

Milli Eğitim Bakanlığı İstatistiklerini değerlendirmeye devam ederken, Ankara ilinde ortaöğretimde kayıtlı bulunan öğrenci sayılarını, şehir ve köylere göre ayırdığımızda tablo 1.9 elde ediyoruz. Bu tabloya baktığımızda, ilde genel ortaöğretim okullarının mesleki ve teknik okullara göre daha çok tercih edildiği görülür.

Ortaöğretim düzeyindeki toplam okulların oranına baktığımızda, merkezdeki genel ortaöğretim düzeyindeki okulların oranı %58,3 iken, bu oran köyde %74,3 e yükselmektedir. Mesleki ve teknik ortaöğretimlerde, merkez için bu oran %41,7; köyde ise %25,7 oranında olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara göre, merkezde genel ve mesleki eğitim veren okulların sayıları birbirlerine yakınken; köy için, genel ortaöğretim okulların mesleki eğitim veren okullara göre daha çok olduğu ve buna göre daha çok tercih edildiği söylenebilir. Bu duruma bakarak da, köylerde mesleki ve teknik okullara pek önem verilmediği sonucuna ulaşabiliriz.

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasasında, işgücünün temel özelliklerini ve istihdamın yapısını değerlendirmek için kullanılacak başlıca kaynak TÜİK'in Hane halkı İşgücü Anketleridir. Genel işgücü göstergelerini Ankara ili için incelerken;

- Kurumsal Olmayan Nüfus
- İşgücü
- İşsizlik
- İstihdam
- İşgücüne Dahil Olmayanlar

Olmak üzere, 5 farklı veri başlığı altında inceleyeceğiz.

Kurumsal Olmayan Nüfus

GRAFİK 10: Yıllara Göre Kurumsal Olmayan Nüfus(bin)2010-2012

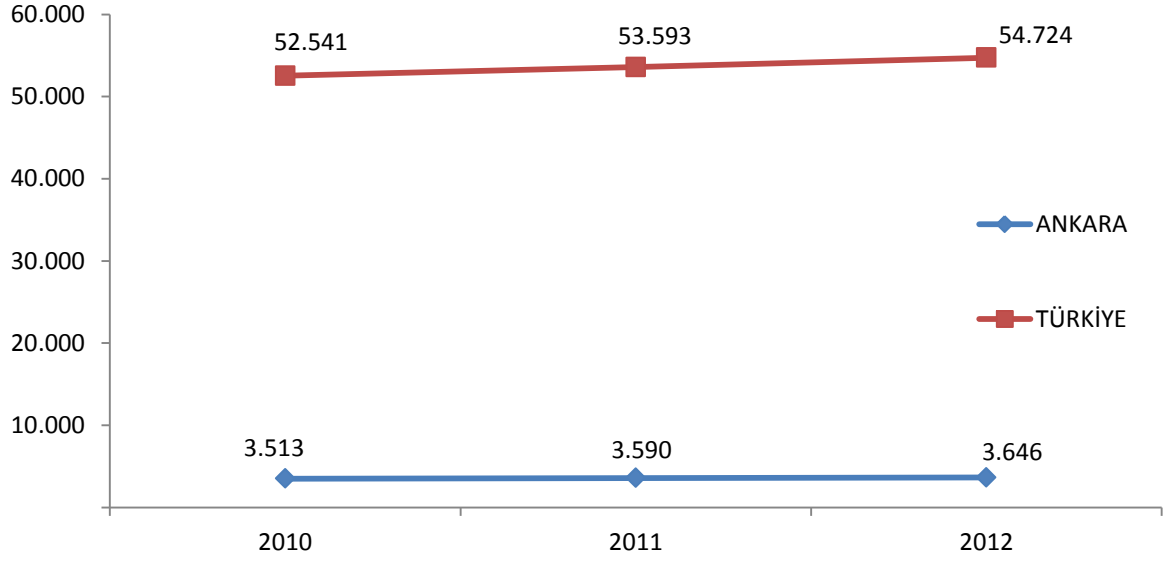

Kaynak: TÜİK Eğitim Durumuna Göre Kurumsal Olmayan Nüfus 2012

TÜİK'in verilerinden elde ettiğimiz grafik 10'a baktığımızda, Türkiye genelinde yıllara göre kurumsal olmayan nüfus oranındaki artışın, Ankara ili ile yakın değerlerde olduğunu görürüz. Ankara'da 2010 yılında kurumsal olmayan nüfus 3 milyon 513 bin iken, 2011 yılına gelindiğinde, bu nüfusun %2,1 artarak 3 milyon 590 bin, 2012 yılında ise %1,5 daha artarak 3 milyon 646 bin olmuştur. Türkiye genelinde 2010 yılından 2012 yılına kadar kurumsal olmayan nüfus her yıl yaklaşık %2 artarak 2012 yılında 54 milyon 724 bin olmuştur. Türkiye genelinde, bu nüfusun %6,7'sini Ankara ili oluşturarak, diğer iller arasında büyük bir paya sahiptir.

GRAFİK 11: Eğitim Durumuna Göre Kurumsal Olmayan Nüfus 2012

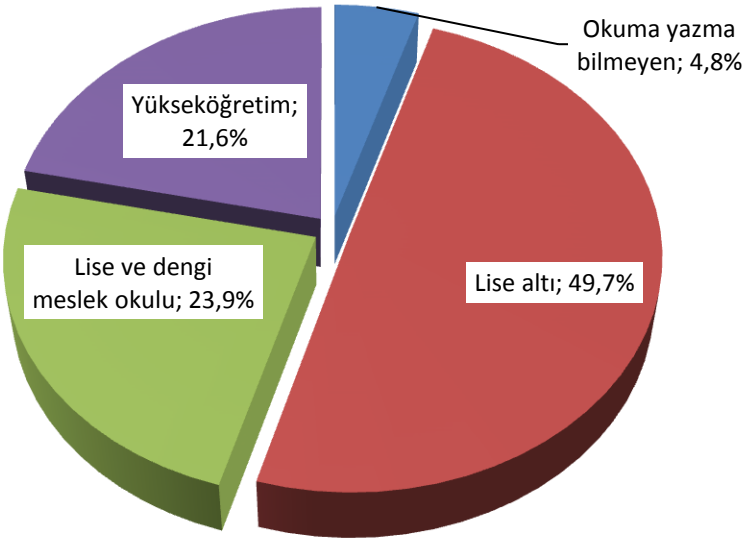

Kaynak: TÜİK Eğitim Durumuna Göre Kurumsal Olmayan Nüfus 2012

Türkiye İstatistik Kurumu Hane Halkı İşgücü Anketinde(HİA), 2012 yılı Ankara ili kurumsal olmayan nüfus verilerine baktığımızda, Ankara'da okuma yazma bilmeyenlerin oranı %4,8'dir. İlkokul ve ortaokul düzeyinde eğitim görmüş nüfus %49,7'dir ve bu yüzdelik ile Ankara'da, kurumsal olmayan nüfus içerisinde en yüksek orana sahiptir. Lise ve dengi meslek düzeyinde eğitim görmüş nüfus oranı %23,9'dur. Son olarak da yükseköğretim görmüş nüfusun oranı %21,6 olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu veriler de bize gösteriyor ki, Ankara genelinde eğitim düzeyi yüksektir.

İşgücü

Ankara ili genel işgücü göstergelerini ortaya koyarken, inceleyeceğimiz ikinci verimiz işgücü olacaktır. Ankara ili İşgücü değerlerini, TÜİK verilerini incelerken göreceğiz. İncelemeye 2004 yılından 2012 yılına kadar geçen zamanda, cinsiyetlere göre işgücüne katılım oranlarının değişimi ile Ankara ili toplamında işgücüne katılım oranlarının değişimini inceleyerek başlayalım.

GRAFİK 12: Yıllar İtibariyle İşgücüne Katılım Oranı(%) 2004-2012

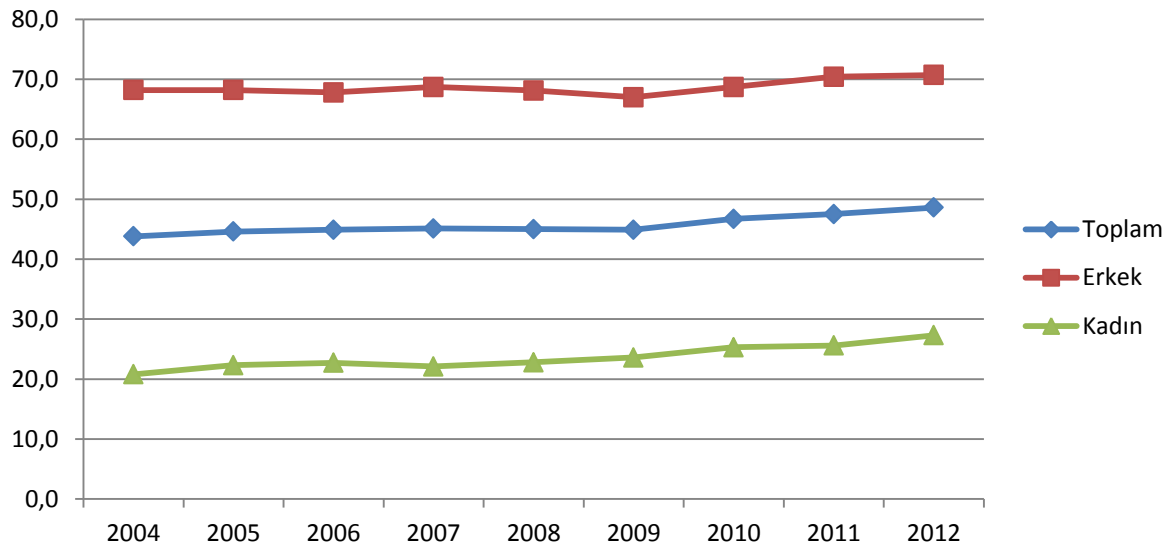

Kaynak: TÜİK

Ankara ili işgücü katılım oranlarına baktığımızda, işgücüne katılım oranlarının 2009 yılı hariç her yıl, biraz daha artığı görülmektedir. Sadece 2009 yılında, işgücüne katılım oranında düşüş gözlemlenmektedir. Türkiye genelinde olduğu gibi, Ankara ili genelinde de erkeklerin işgücüne katılım oranlarının, bayanlara göre çok daha yüksek olduğu görülmektedir. Ankara ilinde işgücüne katılım oranı erkeklerde 2004 yılında %68,2'dir. İşgücüne katılım oranı 8 yılda %2,5 daha artarak 2012 yılında %70,7 değerine ulaşmıştır. Bayanlarda işgücüne katılım oranlarına baktığımızda 2004 yılında %20,8 değerinde iken; 2012 yılına gelindiğinde ise bu oranın %27,3 değerine çıktığı görülmektedir. Bu değer Türkiye genelinde 2012 yılı bayanların işgücüne katılım oranı olan %29,5'e yakındır. Ankara ilinde bayanların işgücüne katılım oranı 2004'ten 2012 yılına kadar %6,5 artmıştır. Bu artışın %4'üne yakın kısmı, 2009-2012 yılları arasında olmuştur. Bu yüksek sayılabilecek artışın sebebi; kadın istihdamına olan destek ve teşviklerden kaynaklandığı söylenebilir.

GRAFİK 13: Eğitim Durumuna Göre İşgücüne Katılma Oranı (%) 2012

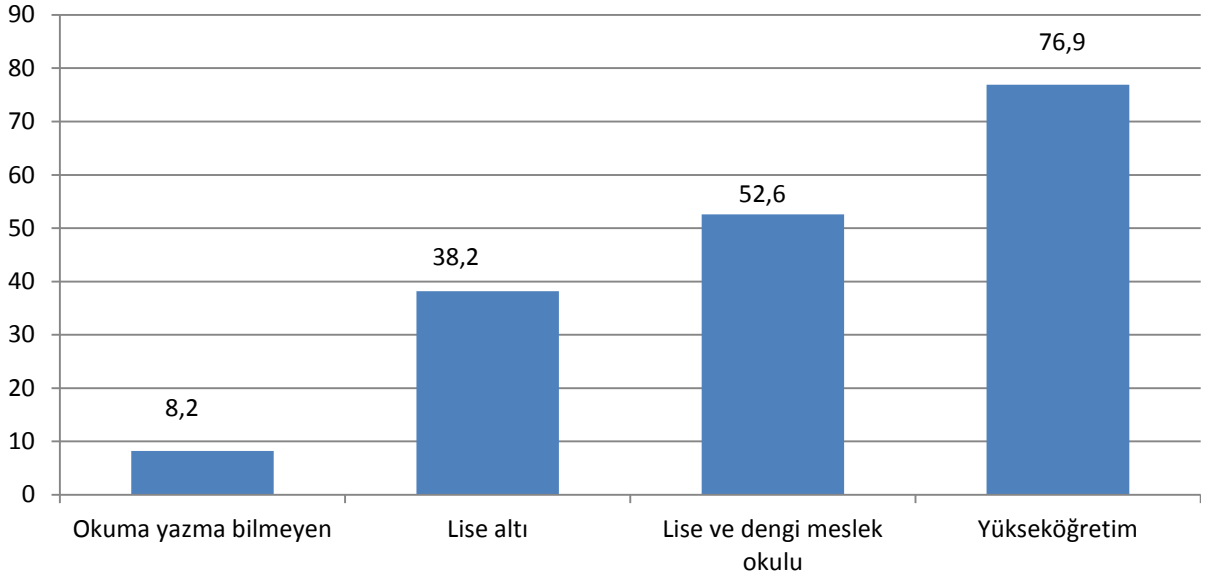

Kaynak:TÜİK, İşgücü İstatistikleri Veri Tabanı

Ankara ilinde, 2012 yılında işgücüne katılım oranlarının eğitim durumuna göre farklılıklarını incelediğimizde, eğitim durumu yükseldikçe işgücüne katılım oranın artığını görmekteyiz. Ankara ilinde yükseköğretim görmüş her 100 kişiden 77'si işgücüne katılıyor. Bu katılım lise ve dengi meslek okulunda her 100 kişiden 53 kişiye; lise altı öğrenim düzeyinde ise, her 100 kişiden 38 kişiye denk geliyor. En düşük katılım ise; okuma yazma bilmeyenlerde görülüyor ve her 100 kişiden sadece 8'i işgücüne katılım gösterebiliyor. Verilerden de görüldüğü gibi, eğitim seviyesi düştükçe işgücüne katılım oranı da düşüyor. Bu da bize gösteriyor ki, eğitimin işgücüne katılım oranına çok önemli bir katkısı vardır.

GRAFİK 14: Geniş Yaş Grubuna Ve İşgücüne Katılma Oranı (%) 2012

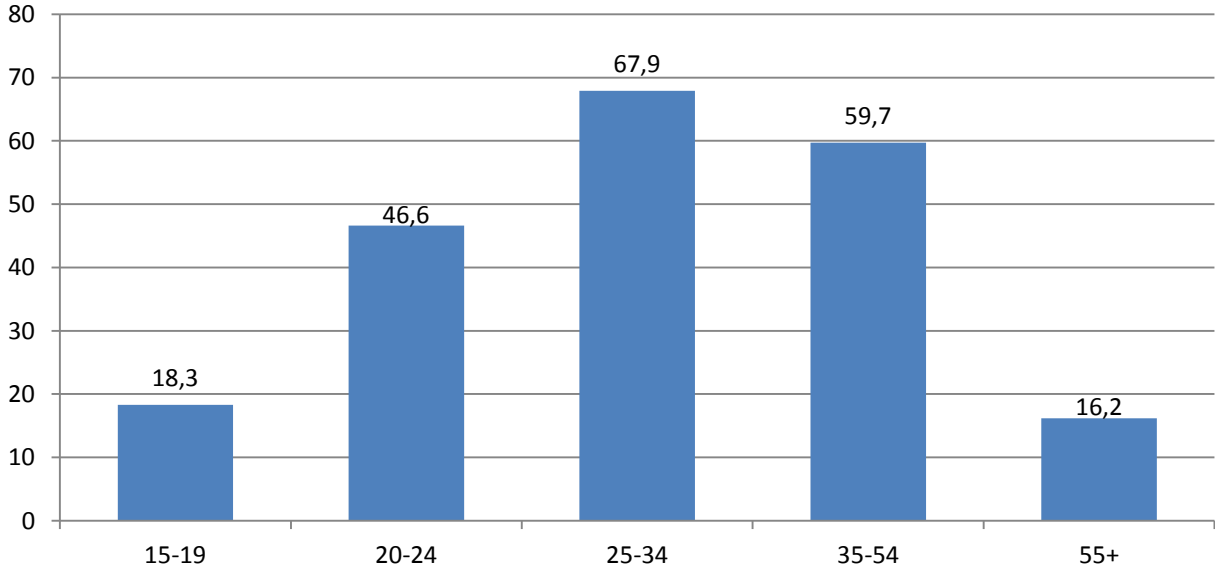

Kaynak:TÜİK, İşgücü İstatistikleri Veri Tabanı

TÜİK'in işgücü verilerinin, yaş gruplarına göre dağılımına bakalım. Grafiğe baktığımızda, ilk olarak 25-34 yaş aralığında, işgücüne katılımın en yüksek olduğunu görürüz. Bu yaş grubunda, her 100 kişiden 68'i işgücüne katılım gösteriyor. 55 ve üzeri yaş grubunda her 100 kişiden 16'sı işgücüne katılım gösteriyor. Bu katılım sayısı ile Ankara ilinde işgücüne en düşük katılıma sahip yaş grubu 55 ve üzeri yaş grubudur. 55 ve üzeri yaş grubunda, her 100 kişiden 16'sı işgücüne katılım gösteriyor. Bunun sebebi de, emeklilik ve yaş ilerlemesinden kaynaklı sorunlardır.

Ankara içi işgücü verilerimizi derleyecek olursak, ilde aktif işgücünü oluşturanların çoğunluğunu, yükseköğrenim düzeyine sahip ve genç kişilerden oluştuğunu söyleyebiliriz. Bu da, Ankara ilini aktif işgücü yönünden değerli bir il yapar.

İşsizlik

Genel işgücü göstergelerini incelerken üçüncü verimiz işsizlik olacaktır. İşsizliği incelerken, medya tarafından da çokça değinilen işsizlik oranı ve bu oranın eğitim durumunu, yaş ve cinsiyete göre farklılıklarını ortaya koymaya çalışacağız. Bunun yanında genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik verilerini Ankara ili için değerlendireceğiz. İlk olarak 2004 ve 2012 yılları arası cinsiyete göre işsizlik oranı verilerini inceleyelim.

GRAFİK 15: Yıllar İtibariyle İşsizlik Oranı(%)2004-2012

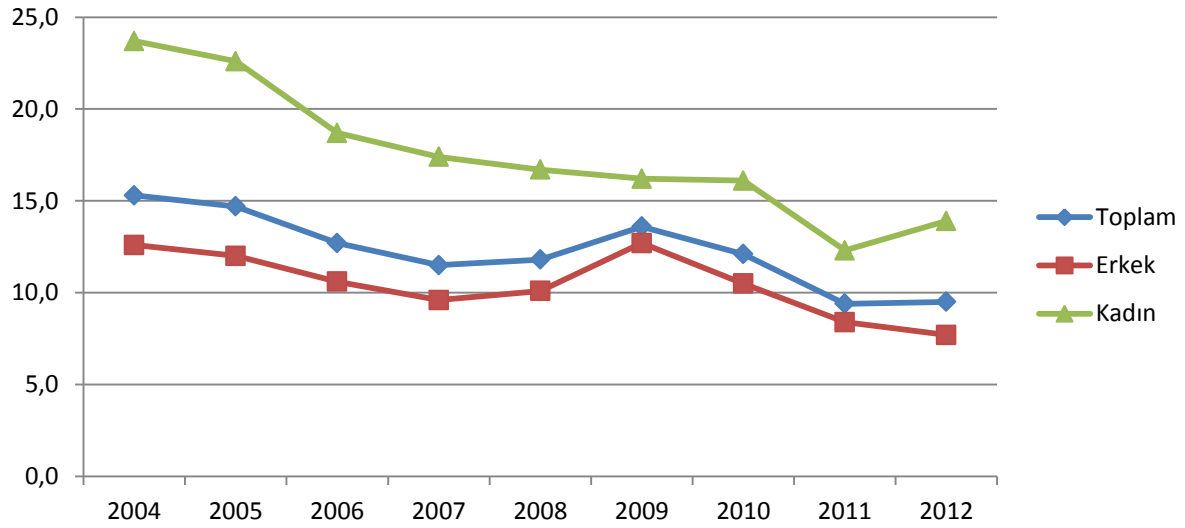

Kaynak: TÜİK

Yıl ve cinsiyet bazlı grafiğimize baktığımızda, kadınların işsizlik oranının, erkeklere göre işsizlik oranından fazla olduğu görülmektedir. Son yılda işsizlikte biraz artma olsa da, 2004 yılında 2012 yılına kadar işsizlik oranı %10'luk bir azalma göstermiştir. Bu veriyi incelerken unutulmamalıdır ki, bayanların işgücüne katılım oranı her yıl biraz daha artış göstermektedir. Erkeklerin işgücü katılımı, bayanlara göre fazla olduğundan, Ankara ili genel işsizlik oranı erkek işsizlik oranından biraz daha yüksektir. Türkiye geneli 2012 yılı işsizlik ortalaması %9,2 iken, Ankara ilinde bu oran %9,5'tir. Bu da bize gösteriyor ki, işgücüne katılım oranında

olduğu gibi Ankara ili işsizlik ortalaması Türkiye geneli işsizlik ortalamasına yakın bir değerdedir.

Ankara ili için önemli verilerden biri de, 2012 yılı Türkiye geneli bayan işsizlik oranıdır ve bu oran yüzde 10,8'dir. Aynı yıldaki Ankara ili bayan işsizlik oranı ise %13,9'dur. Bu oran her ne kadar Türkiye geneli ortalamasından yüksek ise de, Ankara ili için 2004 yılı bayan işsizlik oranı %23,7'iken Türkiye genelinden bu oran %11'dir. Bu durum da, Ankara ili bayan işsizlik oranını önemli ölçüde düşürmüştür. Nitekim bu oran önemli bir başarı sayılabilir; Ama unutulmamalıdır ki, Ankara ili, hala Türkiye geneli bayan işsizlik oranından daha yüksek bir orana sahiptir. Ankara ili erkek işsizlik oranı 2010'dan bu yana, Türkiye geneli erkek işsizlik oranının altında değerlerde yer almaktadır. Buradan şu sonuca ulaşabiliriz; Ankara ili son yıllarda istihdam yönünden önemli işler yapmaktadır.

GRAFİK 16: Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı 2012

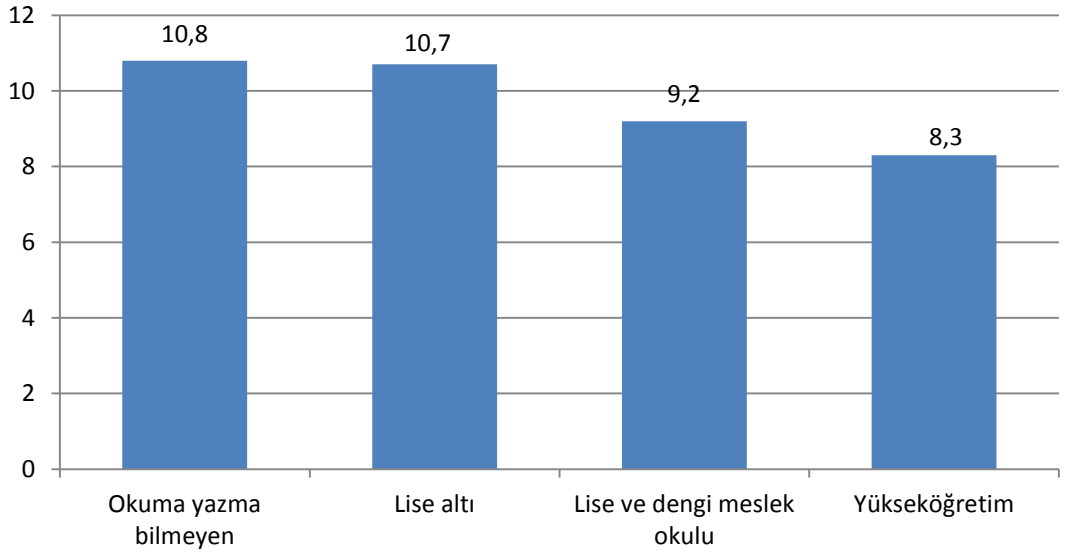

Kaynak:TÜİK, İşgücü İstatistikleri Veri Tabanı

Ankara ili işsizlik oranlarını eğitim düzeylerine göre incelediğimizde, işsizlik oranlarının eğitim düzeylerine göre çok fark ortaya çıkarmadığını görmekteyiz. Fakat eğitimin etkisini de göz ardı edemeyiz. İşgücüne katılımda olduğu gibi, yine eğitim düzeyi yüksek olanların işsizlik oranı daha düşük olmaktadır. Eğitim düzeylerine göre işsizlik oranlarını, düşükten yükseğe göre sıralarsak; %8,3 ile yükseköğretim en düşük, lise ve dengi meslek okulu %9,2, lise altı %10,7 ve en yüksek değer ise %10,8'le okuma yazma bilmeyenlerdedir.

GRAFİK 17: Geniş Yaş Grubuna Göre İşsizlik Oranı 2012

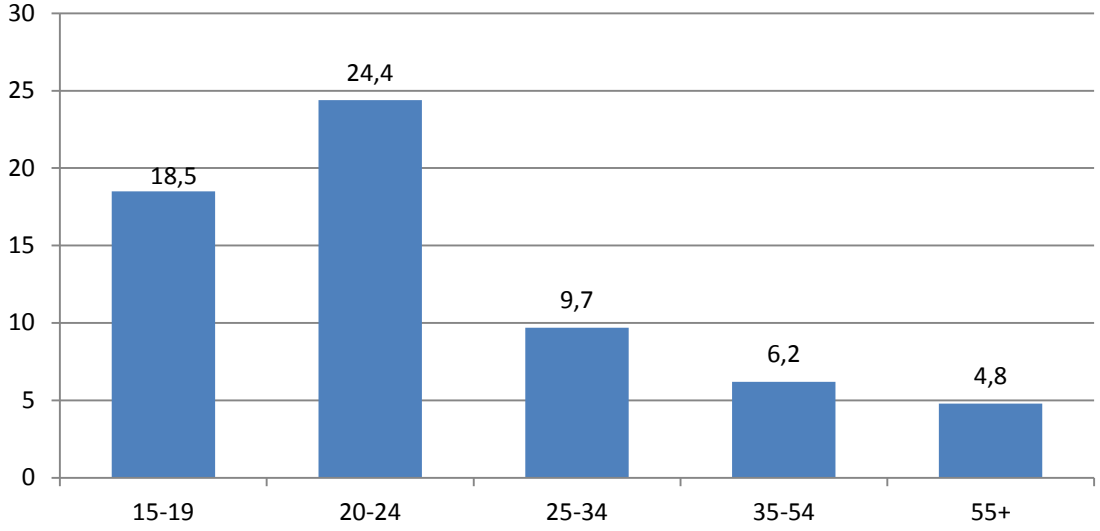

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri Veri Tabanı

Ankara ili İşsizlik değerlerini son olarak yaş gruplarına göre incelediğimizde, en fazla işsizlik oranı 20-24 yaş aralığındaki, yeni iş hayatına başlayacak olan guruptur. Bu grubun yüzdelik oranı da %24,4'tür.işsizlik değerlerinde İkinci sırada ise, %18,5'lik oran ile 15-19 yaş grubu yer alır. 25-34 yaş grubunda ise, bu oran yüksek bir düşüş göstererek, %9,7 oluyor. Bu oranlar, 34 yaş ve sonrasında ise, daha küçük değerlerde seyrediyor. Bunun nedenini de şöyle açıklayabiliriz: ileri yaşın katkısıyla deneyim kazanma ve eğitim seviyesindeki yükselmedir.

İstihdam

İşgücü ve işsizlik değerlerini inceledikten sonra, genel işgücü göstergeleri için önemli bir değere sahip olan, istihdamı durumlarını inceleyeceğiz. İstihdam konusunu incelemeye, yukarıdaki başlıklarda yaptığımız gibi, yıllara göre karşılaştırmayla başlayalım;

GRAFİK 18: Yıllara Göre İstihdam Oranı(%) 2004-2012

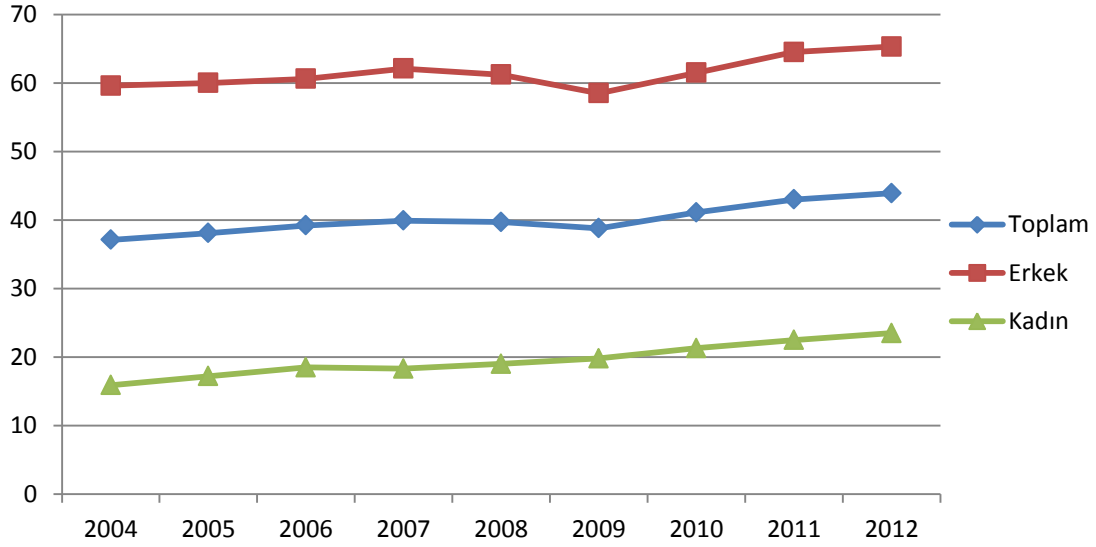

Kaynak: TÜİK

Yıllara göre istihdama baktığımızda, 2009 yılı hariç istihdam oranın sürekli artığını görürüz. Daha önceki başlıklarda da dile getirmiştik. Ankara ili için 2009 yılı istihdam, işsizlik ve işgücüne katılım açısından olumsuz bir yıl olmuştur. 2009'daki olumsuz etkilerin, sonraki yıllarda telafi edildiğini görmekteyiz. Ankara ilinde 2012 yılında toplam istihdam edilen kişi sayısı, 1 milyon 155 bin kişidir. Bunu orana dönüştürecek olursak %43,9 değerini elde ederiz. Bu demektir ki, çalışabilir nüfus içinde, her 100 kişiden 44'ü çalışmaktadır. Ayrıca Ankara ilinde, kadın istihdamı Türkiye genelinde olduğu gibi, erkek istihdamından düşüktür. Kadın istihdamı 2012 yılında %23,5 değerindedir. Bu oran da, Ankara ili genel istihdamını etkilemiştir. Kadın istihdam oranına, yıl bazlı baktığımızda 2004 yılından 2012 yılına kadar sürekli arttığının söyleyebiliriz. Türkiye geneli 2012 yılı verilerinin, istihdam oranlarına baktığımızda toplam istihdam oranı %45,4, bu oran içinde, erkek istihdam oranı %65 olup, kadın istihdamı da %29,5'tir. Bu değerler de, Ankara ili verilerine yakın değerlerdir.

GRAFİK 19: İstihdam Edilenlerin Yıllara Göre İktisadi Faaliyet Kolları(%)2004-2012

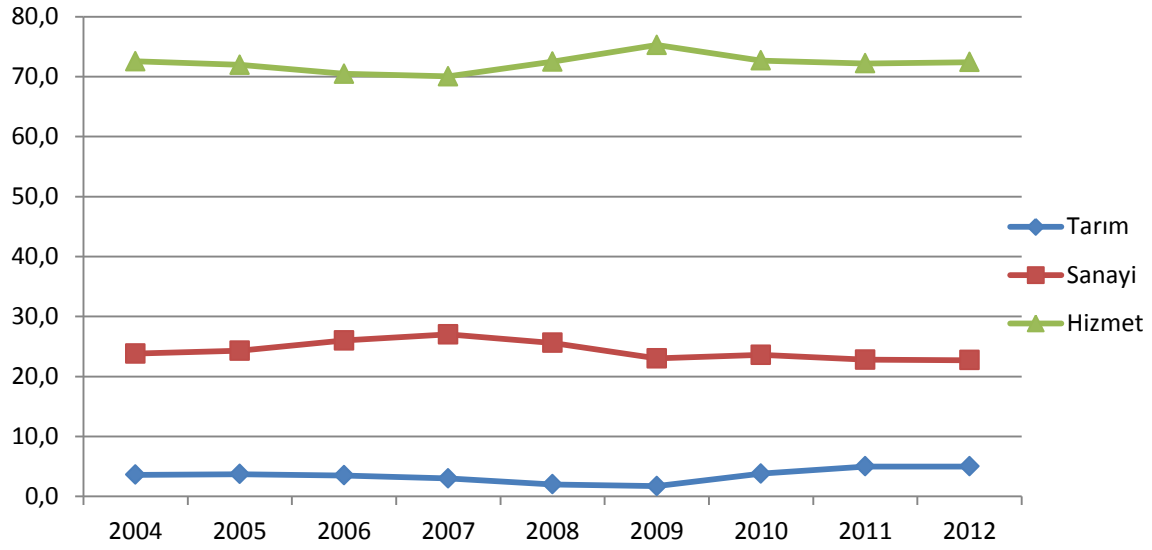

Kaynak: TÜİK

Ankara ili toplam istihdam miktarını, şimdi de iktisadi faaliyet kollarına göre inceleyelim. Bu faaliyet kollarından, hizmet kolunun, diğer faaliyet alanlarına göre, daha fazla istihdam sağladığını görmekteyiz. Hizmet faaliyet kolundan sonra, sanayi faaliyet kolu istihdam açısından ikinci sırada yer almaktadır. Son olarak da, tarım faaliyet kolu, istihdamın en düşük olduğu faaliyet kolu olarak karşımıza çıkar. Türkiye geneline baktığımızda sıralama değişmese de, tarım ile sanayi kolları arasındaki oranlar birbirlerine çok yakındır. Ankara ili için bu faaliyet kolları arasında ki fark biraz daha fazladır. Ankara'daki bu farkın oluşmasının nedeni, tarım için çok elverişli ortamın bulunmamasıdır. Ankara ili 2012 yılı cinsiyete göre iktisadi faaliyet kollarına baktığımızda sıralama farklılık göstermemektedir. En fazla çalışılan iktisadi faaliyet kolu erkek ve bayanda da hizmet kolu sonra sanayi kolu ve en sonda da tarım faaliyet kolu olduğu gözlemlenebilir.

GRAFİK 20: İstihdam Edilenlerin Cinsiyete Göre İşteki Durumu (%)2012

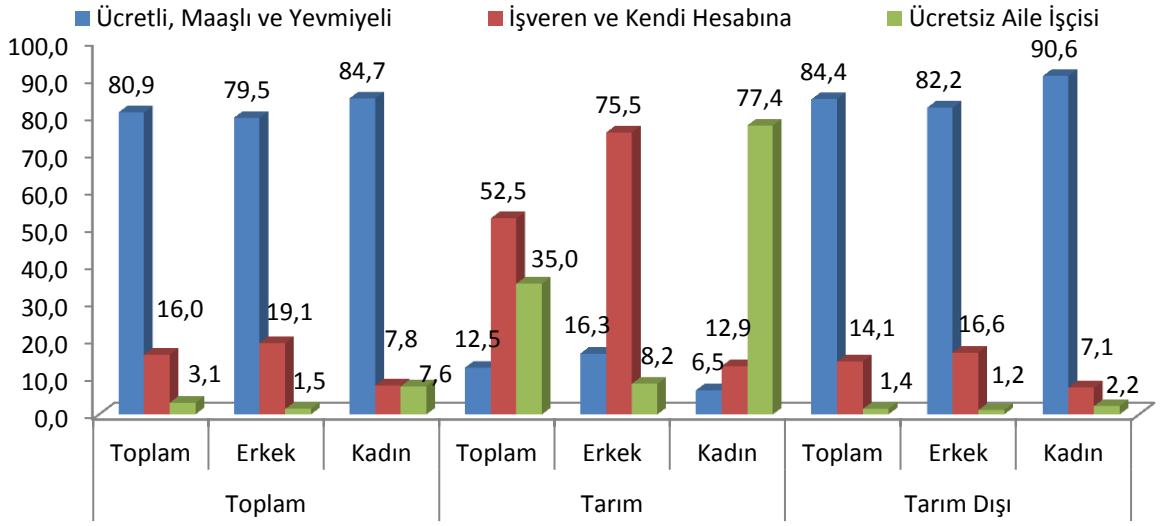

Kaynak: TÜİK

Ankara ilinde 2012 yılında istihdam edilenlerden, tarım dışı alanlarda çalışanların çoğu ücretli, maaşlı ve yevmiyeli olarak çalışmaktadır. Tarım dışı çalışanlarda cinsiyet farklılığı görülmezken, tarım sektöründe çalışanlarda, cinsiyete göre çalışma yaşamındaki durum farklılık göstermektedir.

Tarım dışı çalışan erkeklerin %82,2'si, bayanların ise %90,6'sı ücretli, maaşlı ve yevmiyeli olarak çalışmaktadır. Tarım dışı çalışan erkeklerin %14,1'i işveren ve kendi hesabına çalışmakta iken, bayanların %7,1'i işveren ve kendi hesabına çalışmaktadır. Tarım dışında çalışanların en düşük oran olarak erkeklerin %1,2'si, bayanların ise %2,2'si ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Ankara geneli toplamında da; cinsiyete göre bu sıralama değişmemektedir. Tarımda çalışanlara bakacak olursak, sıralamada değişiklik olduğunu görürüz. Tarımda çalışan erkeklerin %75,5'İ İşveren ve kendi hesabına çalışmakta iken, bayanların %77,4'ünün ücretsiz aile işçisi olarak çalıştıklarını görürüz. Bayanların %12,9'u işveren ve kendi hesabına çalışırken; erkeklerin %16,3'ü ücretli, maaşlı ve yevmiyeli olarak çalışmaktadır. Erkeklerin %8,2'si ücretsiz aile işçisi olarak çalışıyorken; bayanların %6,5'i ücretli, maaşlı ve yevmiyeli olarak çalıştırılmaktadır.

GRAFİK 21: Eğitim Durumuna Göre İstihdam Oranı(%) 2012

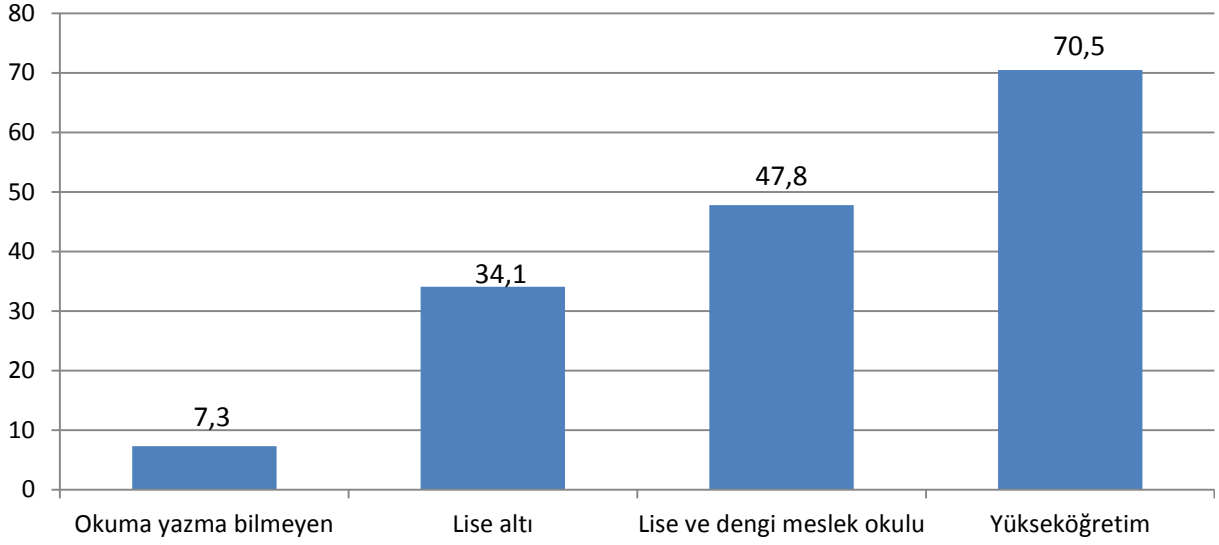

Kaynak:TÜİK, İşgücü İstatistikleri Veri Tabanı

Ankara ili 2012 yılı istihdam oranlarının eğitim düzeyine göre farklılıklarına baktığımızda, en fazla istihdamın eğitim düzeyi en yüksek olanlarda, yükseköğretim düzeyinde eğitim görmüşlerde, olduğunu görürüz. Eğitim düzeyindeki istihdam oranlarına bakalım; Okuma yazma bilmeyenler %6,7 ile en düşük istihdam oranına sahiptir. Lise altı eğitim görmüş kişilerin oranı %34,1, lise ve dengi meslek okulu mezunu kişilerin istihdam oranı %47,8'dir. En yüksek oran, yükseköğretim görmüş kişilerin istihdam oranı olarak karşımıza çıkar. Bu oran da %70,5'tir. İşgücüne katılımda olduğu gibi, istihdam alanında da eğitimin katkısı göze çarpmaktadır.

GRAFİK 22: Geniş yaş grubuna göre İstihdam Oranı(%)2012

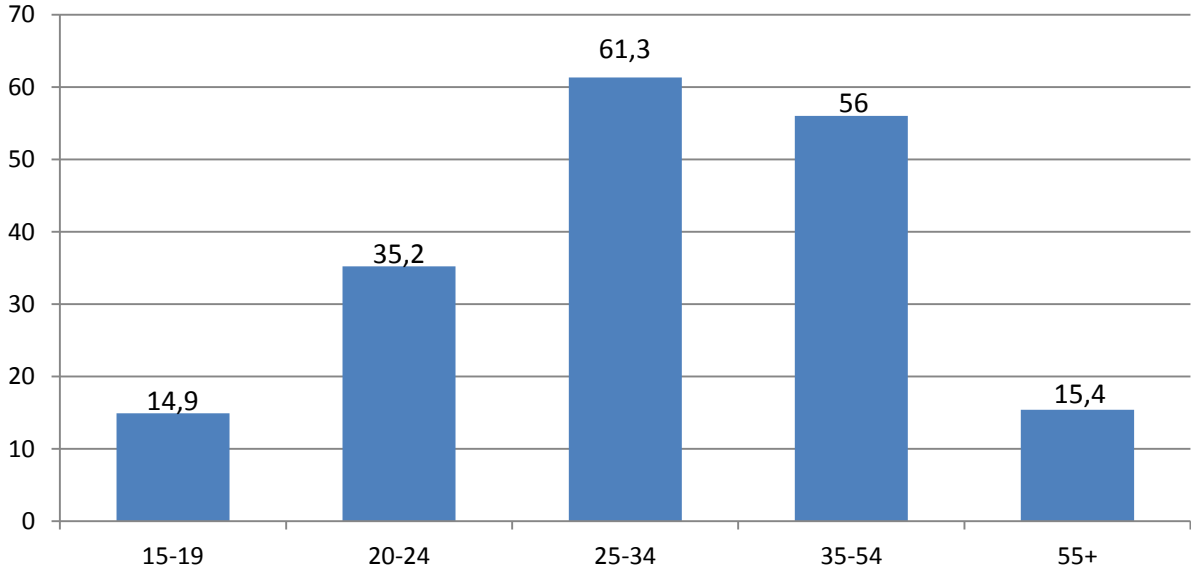

Kaynak:TÜİK, İşgücü İstatistikleri Veri Tabanı

İstihdam oranının en fazla olduğu dönem, 25-34 yaş grubudur. Bu yaş grubunda ki, her 100 kişiden 61'i istihdam edilmektedir. Bu durum, üst yaş grubu olan, 35-54 yaş

grubunda biraz azalmakta ve her 100 kişiden 56'sına denk gelmektedir. İstihdamın en az olduğu yaş grubu da, 55 yaş ve üzeri yaş grubudur.

İşgücüne Dahil Olmayanlar

GRAFİK 23: İşgücüne Dahil Olmama Nedenleri(bin)

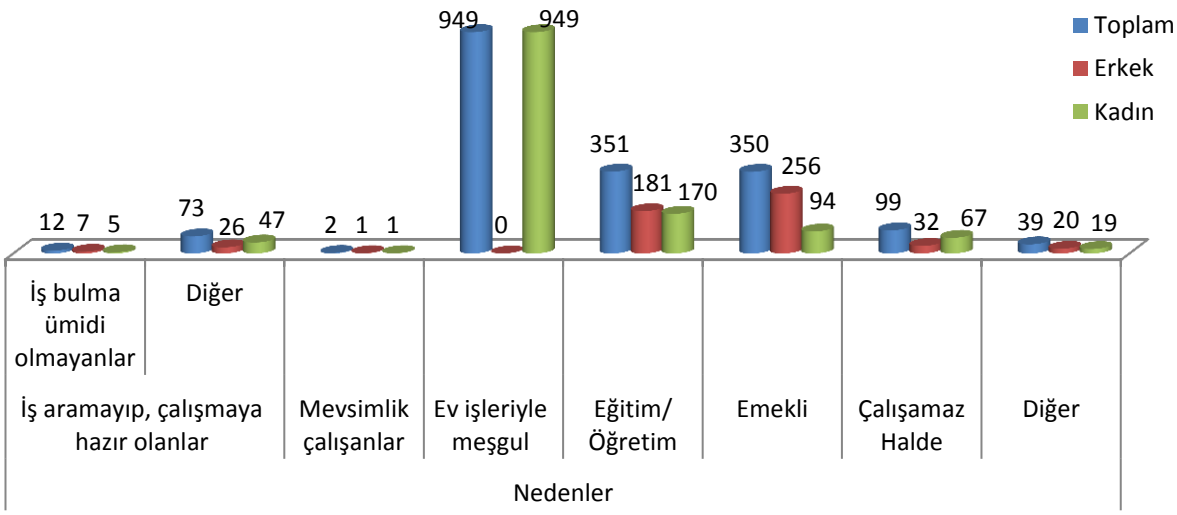

Kaynak:TÜİK, İşgücü İstatistikleri Veri Tabanı

İşgücüne katılma yaşında olup da, belli nedenlerle işgücüne katılamayanları incelediğimizde, bazı kesimlerin sıyrıldığını tablodan çıkarabiliriz. Yukarıdaki tabloda 949 bin olan çoğunluğun, ev işleriyle meşgul olduğunu söyleyebiliriz. Ev işleriyle meşgul olan bu çoğunluk, daha önce de değindiğimiz üzere, istihdama katılımdaki, bayan nüfus oranını da düşüren en büyük nedendir. Diğer nedenler, bu kadar yüksek çoğunluğa sahip olmasa da, eğitim/öğretim nedeni ile emeklilik nedeni, toplamda 701 bin nüfusa tekabül etmektedir. Hükümetin aldığı kararla, Emeklilik yaşının yükseltilmesi, emeklilik nedeniyle işgücüne katılmayanların sayısını daha da azaltacaktır.

İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İŞKUR, Türkiye'de İstihdam konusunda büyük bir paya sahip olmakla birlikte, İşsizliğin azalmasında da önemli bir etkendir. Bu başlık altında da, İŞKUR'a her kesimden ve öğrenim seviyesinden başvuru yapan bireylerin, cinsiyetlere göre dağılımını inceleyeceğiz. İŞKUR'un verilerinden yararlanarak da, ilin işgücü piyasasını değerlendireceğiz. İŞKUR istatistikleri, sadece İŞKUR'a kayıtlı kesim itibariyle mevcut olmasına rağmen, bu verilerin içerisinde, il bazında başvuruların, kayıtlı işgücü ve kayıtlı işsizlerin cinsiyet, yaş, eğitim, meslek gibi özellikleri de yer almaktadır. Aynı veriler içinde, açık işlerin sektörel ve mesleki dağılımlarını da inceleyeceğiz.

GRAFİK 24: Cinsiyete Göre İŞKUR'a Başvuranlar

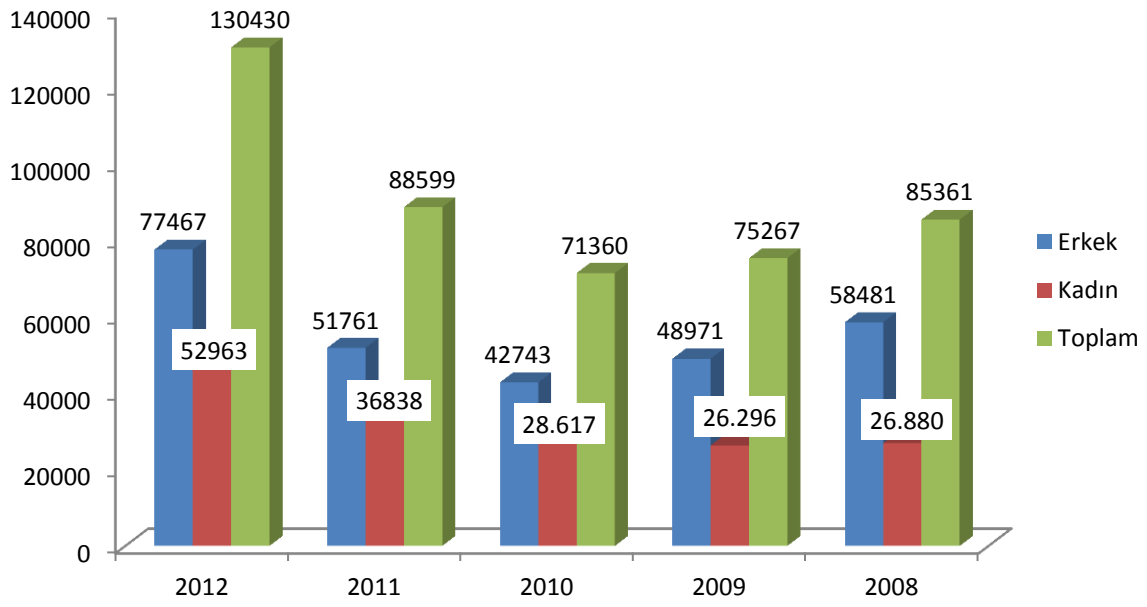

Kaynak: İŞKUR

2012 yılı için Türkiye geneli alınan İŞKUR'a başvuru sayısı 1.476.264'tür. Ankara ili yıllara göre İşkur'a başvuranlara baktığımızda, en fazla başvurunun 2012 yılında alındığı görülmektedir. Yukarıdaki tabloya baktığımızda da, bu sayı 130.430'dur. Alınan bu başvuru sayısı, önceki yıllara göre yapılan başvuruların neredeyse 2 katına denk geliyor. Aynı tablodan yola çıkarak, 2008 ile 2012 yılları arasında en çok başvuruyu erkeklerin yaptığını görürüz. 2012 yılında İŞKUR'a başvuran erkeklerin toplam başvurulara oranı %59,4, bayanların ise %40,6'dır. Bu veriler, genel işgücü göstergelerinde değindiğimiz işgücüne katılım değerleriyle de benzerlik göstermektedir. İşgücüne katılım değerlerinde de, erkeklerin yüksek bir orana sahip olduğunu söylemiştik.

Tablo 10: Eğitim Durumuna Göre İşkur'a Başvuranlar 2012

ANKARA		
Eğitim Durumu	**Erkek**	**Kadın**
Okuma-Yazma Bilmeyenler	392	452
Okur-Yazar Olanlar	917	460
İlköğretim	31.088	15.954
Ortaöğretim	29.006	20.473
Önlisans	6.385	5.846
Lisans	9.202	9.180
Yüksek Lisans	449	587
Doktora	28	11

Kaynak: İŞKUR

Ankara ilinde, 2012 yılında yapılan başvuruları eğitim durumlarına göre incelediğimizde, toplam başvurular içerisinde, en çok başvuruyu %37,9 ile ortaöğretim düzeyinde eğitim görmüş kişiler yapmıştır. Toplam Başvurular içinde, ikinci sırada da %36,1 ile ilköğretimini tamamlamış kişiler vardır. Son sırada ise, lisans eğitimi tamamlayanlar bulunur. Bu kademedeki kişilerin yüzdesi de %14,1'dir. Türkiye genelinde yapılan başvuruları, eğitim durumuna göre sıralarsak: ilk sırada İlköğretim mezunları, ikinci sırada Ortaöğretim mezunları ve son sırada da Ön lisans mezunları yer alır.

Tablo 11: En Fazla Başvuru Alınan 20 Meslek 2012

ANKARA	Başvuru	TÜRKİYE	Başvuru
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	13.343	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	572.862
BÜRO MEMURU (GENEL)	6.292	BÜRO MEMURU (GENEL)	100.687
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	5.406	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	86.976
SEKRETER	3.917	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	53.649
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	3.787	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	47.515
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	3.750	SEKRETER	36.929
REYON GÖREVLİSİ	2.982	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	33.993
KASİYER	2.910	ÖN MUHASEBECİ	30.406
MUHASEBECİ	2.014	GARSON (SERVİS ELEMANI)	27.132
GARSON (SERVİS ELEMANI)	1.822	MUHASEBECİ	25.799
BÜRO İŞÇİSİ	1.767	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	21.000
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	1.749	AŞÇI	20.870
ÖN MUHASEBECİ	1.714	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	20.686
AŞÇI	1.713	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	20.649
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	1.559	KASİYER	19.481
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	1.345	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	18.560

ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	1.328	ÇAYCI	18.547
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	1.277	MAKİNECİ (DİKİŞ)	17.979
SATIŞ TEMSİLCİSİ/PLASİYER	1.243	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	17.754
DİĞER BÜRO MEMURLARI	1.167	BÜRO İŞÇİSİ	16.029

Kaynak: İŞKUR

Tablo 11'de, 2012 yılında Türkiye genelinde ve Ankara'da İŞKUR'a en fazla başvuru yapılan ilk 20 meslekler gösterilmiştir. Yukarıdaki Tabloya baktığımızda Hem Türkiye hem de Ankara genelinde aynı mesleklerin benzerlik gösterdiğini görmekteyiz. Ankara ili için en fazla başvuru alına ilk 5 meslek ve oranları şunlardır: *Beden İşçisi(Genel) %21,8, Büro Memuru(Genel) %10,3, Temizlik Görevlisi %8,8, Sekreter %6,4, Satış Elemanı(Tanıtım) %6,2*. Aynı şekilde Türkiye geneline bakacak olursak, en fazla başvuru alınan ilk 5 meslek şöyle olmuştur: *Beden İşçisi(Genel) %47,4, Büro Memuru(Genel) %8,3, Beden İşçisi(Temizlik) %7,2, Temizlik Görevlisi %4,4, Satış Elemanı(Tanıtım) %3,9.* Ankara ili ya da Türkiye geneli ilk 5 meslek eğitim düzeyi, vasıf ya da özel bir şart gerektiren meslekler değildir. Hatta en fazla başvuru alınan ilk 20 mesleğin geneli içinde bu durum geçerlidir. Yalnız unutulmamalıdır ki, yüksek eğitim düzeyi, vasıf gerektiren işlerde çalışabilecek kişi sayısının azlığından, bu tür mesleklerde başvurunun az, özel bir şart gerektirmeyen genel yapılabilecek mesleklerde başvuruların fazla olması, normal karşılanabilecek bir durumdur.

İşkur'a alınan başvuruları, eğitim durumu, cinsiyet ve sahip olunan mesleklere göre inceledikten sonra, şimdide İŞKUR'da bulunan işsizlerin. Cinsiyetleri, yaş durumları ve en fazla hangi meslekte olduklarına bakalım.

GRAFİK 25: Cinsiyetlere ve Yıllara Göre İşsiz Sayısı Değişimi 2008-2012

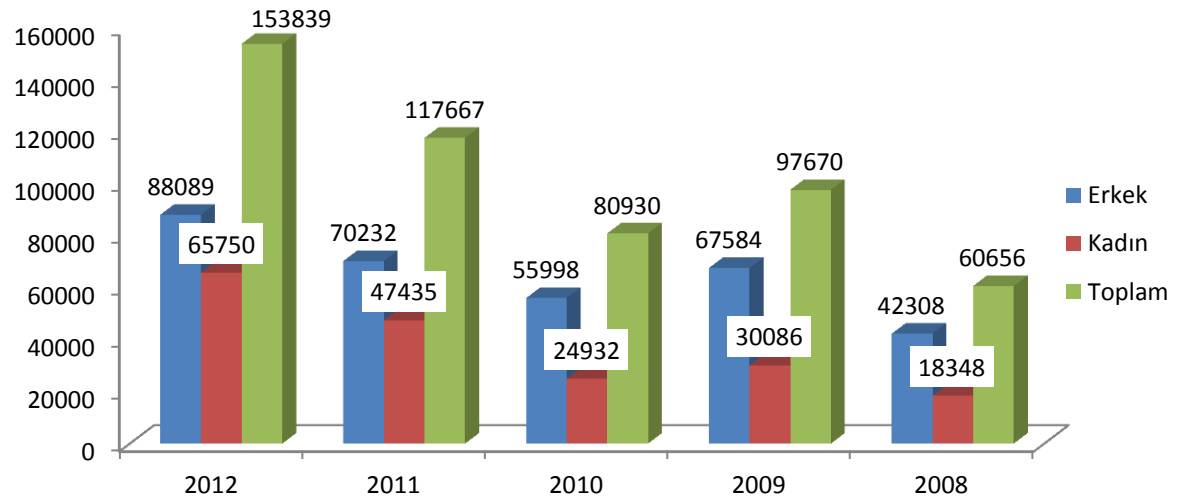

Kaynak: İŞKUR

İşkur'a kayıtlı işsizleri incelerken, ilk olarak yıllara göre cinsiyet farklılıklarını ve sayılarını inceleyelim. 2012 yılında en fazla işsizin olduğunu görüyoruz. İşkur'a başvuranların 2012 yılında fazla olması da bundan kaynaklanıyor. 2012 yılında İşkur'a kayıtlı işsiz sayısı 153.839'dur. Aynı yıl için, Türkiye genelinde kayıtlı işsiz sayısı 2.372.262'dir. Bu sayıların kadın ve erkeklere göre oranlarına bakalım. Ankara ili için toplam işsiz sayısının %57,3'ünü erkekler

oluşturuyorken; bayanlar ise %42,7'sini oluşturmaktadır. Türkiye genelinde ise %60,4' erkekler; %39,6'sını ise bayanlardan oluşturuyor. İki durumu göz önüne aldığımızda, Türkiye geneli oranları ile Ankara ili oranları benzerlik göstermektedir. İŞKUR'da kayıtlı işsizlerin cinsiyete ve yıllara göre değişimine baktıktan sonra şimdi de, işsiz sayısının en fazla olduğu ilk 20 mesleğe bakalım.

Tablo 12: Kayıtlı İşsiz Sayısının En Fazla Olduğu 20 Meslek

ANKARA		TÜRKİYE	
Meslekler	**İşsiz Sayısı**	**Meslekler**	**İşsiz Sayısı**
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	13935	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	580621
BÜRO MEMURU (GENEL)	10260	BÜRO MEMURU (GENEL)	142007
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	5588	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	92007
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	4848	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	47614
SEKRETER	4533	SEKRETER	46050
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	3701	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	45512
MUHASEBECİ	2895	ÖN MUHASEBECİ	38206
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	2685	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	35912
ÖN MUHASEBECİ	2275	MUHASEBECİ	32002
BÜRO İŞÇİSİ	2044	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	26951
AŞÇI	2024	GARSON (SERVİS ELEMANI)	25819
KASİYER	1943	AŞÇI	24021
GARSON (SERVİS ELEMANI)	1799	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	22344
DİĞER BÜRO MEMURLARI	1744	ÇAYCI	21965
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	1718	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	19608
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	1591	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	19408
REYON GÖREVLİSİ	1347	BÜRO İŞÇİSİ	17425
ÇAYCI	1337	KASİYER	16640
SATIŞ TEMSİLCİSİ/PLASİYER	1276	MAKİNECİ (DİKİŞ)	15574
UZMAN YARDIMCISI (GENEL)	1165	AŞÇI YARDIMCISI	14503

Kaynak: İŞKUR

Kayıtlı işsizlerin en fazla olduğu ilk 20 mesleğe baktığımızda, İŞKUR 'a başvuru alınan ilk 20 meslekle benzerlik gösterdiğini görürüz. Ankara ilinde kayıtlı işsizlerin en fazla olduğu ilk 5 meslek şunlardır*: Beden İşçisi (Genel),Büro Memuru (Genel),Beden İşçisi (Temizlik),Temizlik Görevlisi, Sekreter*'dir. Ankara ili en fazla başvuru alınan ilk 5 meslekle, kayıtlı işsizlerin içindeki ilk 5 meslekten üçü benzerlik gösterir. Sadece iki meslek değişkenlik gösterir. Türkiye geneli kayıtlı işsizlerin en fazla olduğu ilk 5 meslek sırası ile şunlardır: *Beden İşçisi (Genel), Büro Memuru (Genel), Beden İşçisi (Temizlik), Satış Elemanı (Tanıtım), Sekreter*'dir. Türkiye genelinde de en çok başvuru alınan meslekler ile kayıtlı işsizlerin en fazla olduğu meslekler birbirine çok benzerdir.

Türkiye geneli ve Ankara geneli, Kayıtlı işsizlerin en fazla olduğu meslek gruplarına baktıktan sonra işsizlerin işsiz kalma(bekleme) sürelerini inceleyelim;

GRAFİK 26: Bekleme Sürelerine Göre İşsizlerin Dağılımı(%) 2012

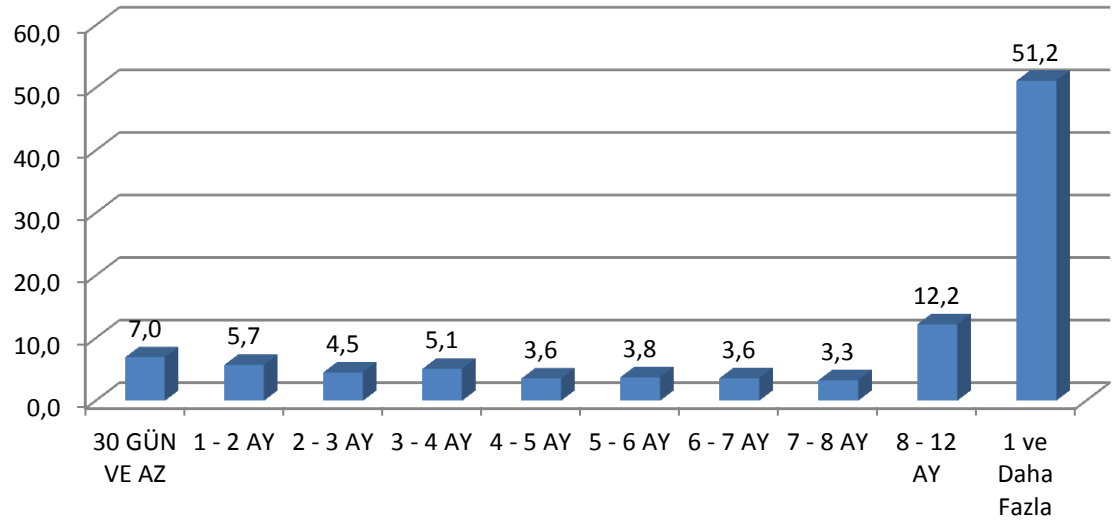

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin bekleme sürelerine baktığımızda, işsizlerin %7'si ilk bir ay ve daha az bir süre beklemişlerdir. Sonraki aylarda oranlar biraz daha düşerken, 8-12. aylarda işsizlerin %12,2 'si yer alıyor. Bir yıl ve daha fazla bekleyen işsiz oranı %51,2'dir. Bu oranın böyle fazla olmasının sebebi; 1 yıl ve daha fazla süreli işsizlerin genelde iş arama sürecine aktif olarak katılmaması ya da belli sebeplerle işgücüne dahil olmamasıdır.

Tablo 13: Yaş Grupları ve Cinsiyetlerine Göre İşsiz Sayıları 2012

Yaş Grupları	Erkek	Kadın	Toplam
15 - 19	2.704	1.799	4.503
20 -24	14.772	12.601	27.373
25 -29	21.626	17.155	38.781
30 - 34	17.145	12.889	30.034
35-39	12.111	9.323	21.434
40 - 44	9.067	6.305	15.372
45-49	6.823	3.376	10.199
50-54	2.262	1.500	3.762
55+	1.579	802	2.381

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'a kayıtlı işsizleri incelerken, son olarak bakacağımız veri, yaş gruplarıdır. Tablo 0.6' da yaş gruplarına ve cinsiyetlerine bakacak olursak, en fazla işsiz grubunun çalışma çağındaki 25-29 yaş grubu olduğunu görmekteyiz. Sonrasında ise sırasıyla 30-34, 20-24 ve 35-39 yaş grupları gelmektedir. Yaş gruplarına göre en az işsiz kayıtları sırası ile: 55 yaş ve üzeri,

50-54 yaş grubu ve 15-19 yaş grubudur. Bu verileri cinsiyetlere göre incelersek, her yaş grubunda, erkek kayıtlı işsiz sayısının kadın kayıtlı işsiz sayısından fazla olduğu görürüz. Bunun haricinde, cinsiyet bazlı yaş grubunda toplamla aynı verileri elde ediyoruz. Bu verilere göre kayıtlı işsizlerin bulunduğu yaş grupları, cinsiyete göre farklılık göstermiyor. İŞKUR'a kayıtlı işsizleri inceledikten sonra İŞKUR'un aldığı açık işlerin yıllara göre oranını inceleyelim;

GRAFİK 27: Yıllara Göre Açık İş Sayıları Oranı(%)2008-2012

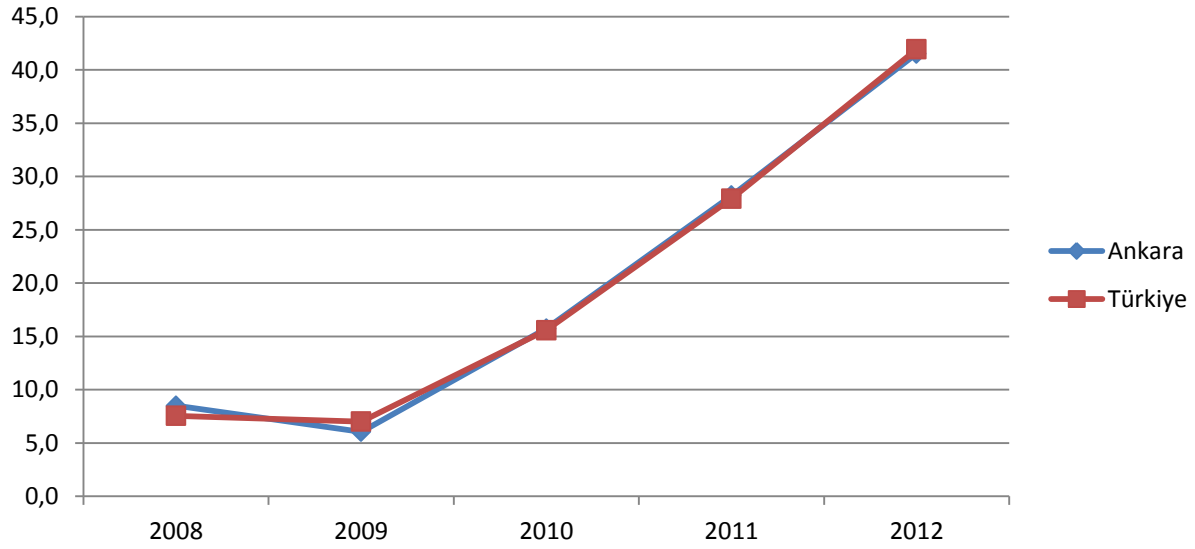

Kaynak: İŞKUR

Türkiye genelindeki ve Ankara ilindeki açık iş sayıları grafik haline getirildiğinde, birbirine çok benzer olduğunu görmekteyiz, hatta grafik üzerinde tek bir çizgi gibi gözükmektedir. Bu durum da, bize Ankara ilinde ve Türkiye genelinde alınan toplam açık iş sayılarının oranlarının birbirlerine çok yakın olduğunu gösteriyor. Ankara ilinde, yıllara göre bakıldığında 2009 yılı hariç diğer yıllarda alınan açık işlerin sürekli arttığı görülmektedir. Türkiye geneline baktığımızda da aynı durumla karşılaşırız. 2009 yılı hariç açık iş sayıları sürekli artmaktadır. 2012 yılı verilerine bakacak olursak Ankara ilinin, alınan toplam açık iş sayısı 44.760'tır. Türkiye genelinde ise, bu sayı 991.804'tür. Türkiye geneli için açık iş sayıları her yıl yaklaşık 315.000 artarken, Ankara ili açık iş sayıları toplamı ise, 2010 yılından itibaren her yıl yaklaşık 15.000 civarında artar.

Tablo 14: En Fazla Açık İş Alınan 20 Meslek 2012

ANKARA		TÜRKİYE	
Meslekler	**Açık İş Sayısı**	**Meslekler**	**Açık İş Sayısı**
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	10408	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	366718
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	3420	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	48132
REYON GÖREVLİSİ	2569	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	43931
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	2284	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	22153
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	1617	BÜRO MEMURU (GENEL)	20913
KASİYER	1547	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	20446
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	1354	MAKİNECİ (DİKİŞ)	18058
BÜRO MEMURU (GENEL)	1208	GARSON (SERVİS ELEMANI)	15768
İŞ VE MESLEK DANIŞMANI	942	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	13197
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	733	REYON GÖREVLİSİ	11054
GARSON (SERVİS ELEMANI)	692	KASİYER	10159
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	579	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	7944
ÖN MUHASEBECİ	482	ÖN MUHASEBECİ	7860
MANAV	457	LOJİSTİK ELEMANI	7723
VERİ GİRİŞ KONTROL İŞLETMENİ	399	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	7551
SEKRETER	390	BULAŞIKÇI (STEVARD)	7114
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	382	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	6820
AŞÇI	353	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	6621
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	334	AŞÇI	6033
ELEKTRİKÇİ (DİĞER)	324	ELEKTRİK TEKNİSYENİ	5817

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında Ankara ili ve Türkiye genelinde, İŞKUR tarafından alınan açık iş sayılarının mesleklere göre ayrımı yapıldığında, en fazla açık iş alınan ilk 20 meslek tablo 0.8'de görüldüğü gibidir. Ankara ili en fazla açık iş sayısına sahip meslek ve oranları şunlardır: *Beden İşçisi (Genel) %23,3, Temizlik Görevlisi %7,6, Reyon Görevlisi %5,1, Satış Elemanı (Tanıtım) %3,6*. Türkiye geneli en fazla açık iş sayısına sahip meslekler ve oranları ise şunlardır: *Beden İşçisi (Genel) % 37, Beden İşçisi (Temizlik) %4,9, Temizlik Görevlisi %4,4, Satış Elemanı (Tanıtım) %2,2, Büro Memuru (Genel) %2,1'.* Türkiye genelinde en fazla açık iş alınan meslekler ile Ankara ilinde en fazla açık iş alınan meslekler çok benzerlik göstermektedir.

GRAFİK 28: Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı(%)2012

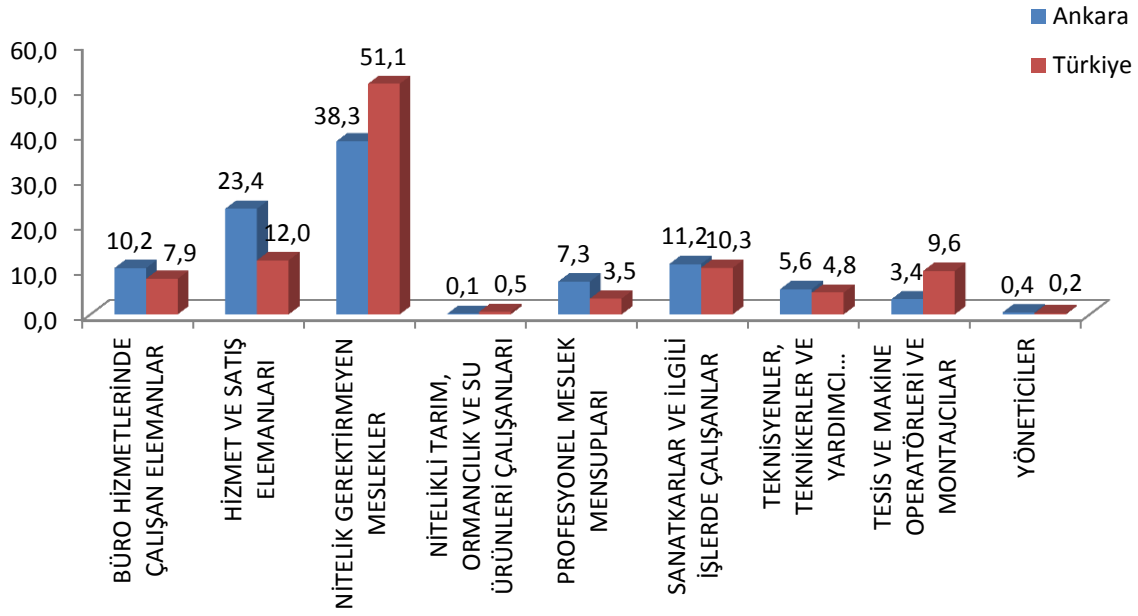

Kaynak: İŞKUR

Ankara ilinde, mesleklere göre en fazla açık iş sayılarını inceledikten sonra, yine aynı yıla (2012) ait ana meslek gruplarına göre açık işlerin dağılımını inceleyelim. Tabloya baktığımızda Ankara ili ve Türkiye geneli için açık işlerin, ana meslek gruplarına dağılım sıralamasında, ilk üç meslek grubu aynıdır. Bu meslek gruplarında, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Hizmet ve Satış Elemanları ile Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar yer almaktadır. Açık iş sayılarını ana meslek gruplarına göre inceledikten sonra, sektörlere göre dağılımını inceleyelim; Bunun için tablo 15'ten yararlanalım.

Tablo 15: Sektörlere Açık İşlerin Dağılımı(%) 2012

SEKTÖRLER	ANKARA	TÜRKİYE
Bilgi ve iletişim	4,5	4,4
Diğer hizmet faaliyetleri	10,3	9,1
Eğitim	2,5	3,9
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,8	0,7
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,8	1,1
Gayrimenkul faaliyetleri	0,1	0,1
Hane halklarının işverenler olarak faaliyetleri	0,2	0,1
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	13,4	8,6
İmalat	23,5	33,9
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1,3	1,4
İnşaat	6,0	5,4
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	0,1	1,0
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3,3	5,4

Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,4	0,4
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,3	0,8
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	5,7	6,7
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1,1	1,5
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	0,3	1,6
Toptan ve perakende ticaret	20,9	9,5
Ulaştırma ve depolama	4,4	4,2
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	0,0	0,0

Kaynak: İŞKUR

Sektörlere göre açık işlere baktığımızda, Ankara ilinde en fazla açık iş sayısı olan sektör, İmalat sektörüdür. Türkiye genelinde de aynı sektör, açık iş sayısı bakımından birinci sıradadır. Ankara ilinde ikinci sırada olan sektör Toptan Ve Perakende Ticaret sektörüdür. Üçüncü sırada ise İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri gelmektedir.

GRAFİK 29: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Faaliyetleri

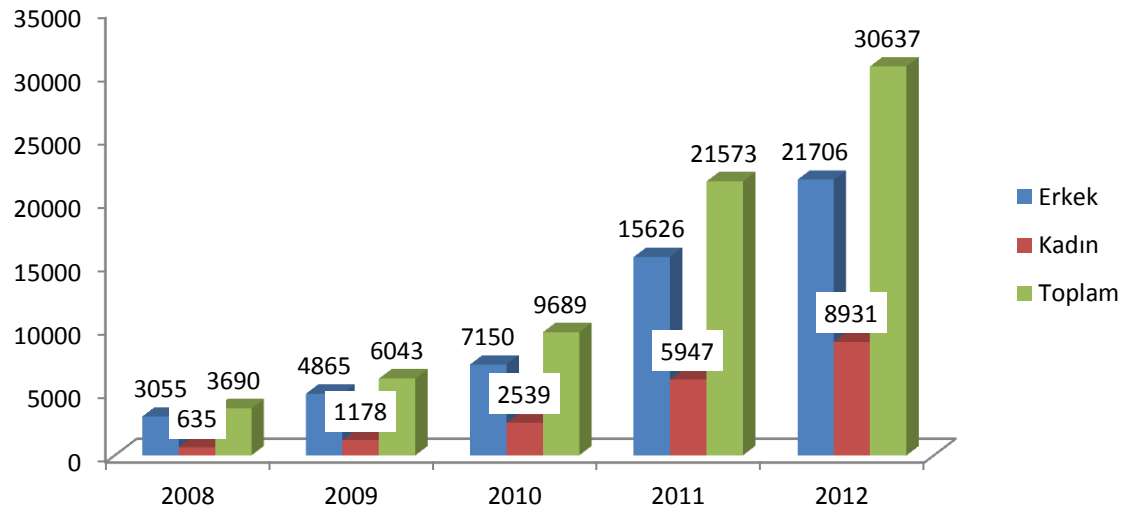

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'un aldığı açık işleri yıllara, mesleklere, ana meslek gruplarına ve sektörlere göre inceledik. Şimdi de İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin, açık iş ilanlarına yönlendirilmesine, bir diğer ifadeyle işe yerleştirme bölümüne bir göz atalım; Grafik 29'a baktığımızda, İşkur'un işe yerleştirme faaliyetinin her yıl arttığı gözlemlenmektedir. Grafikte dikkat çeken başka bir husus ise, İşkura başvuruların ya da İşkur'a kayıtlı işsizlerin kadın ve erkeklere göre oranlarında, her ne kadar erkekler fazla olsa da işe yerleştirme oranlarında bu oran çok fazla artmıştır. Örneğin 2012 yılında İŞKUR'a kayıtlı erkek oranı %59,4 ve aynı yıl İŞKUR'a kayıtlı işsiz erkek oranı %57,3 iken; erkeklerin işe yerleştirilme oranı ise %70,8'dir. Bayanlarda ise

bu durum şöyledir; İşkur'a kayıtlı bayan oranı %40,6, İŞKUR'a kayıtlı işsiz bayan oranı %42,7 olup, İşkur'a göre bayanların işe yerleştirilme oranı %29,2'ye denk geliyor.

GRAFİK 30: Kamu ve Özel Sektörde Yapılan İşe Yerleştirme Oranları(%) 2012

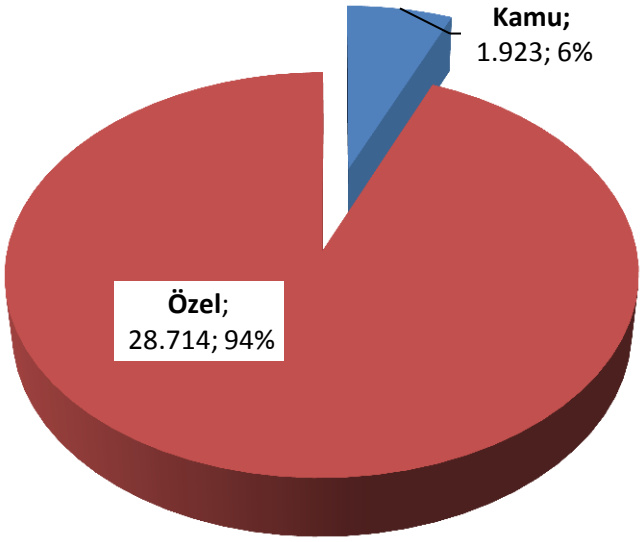

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR , kayıtlı işsizleri özel sektörde işe yerleştirme yaptığı gibi, açılan kamu ilanlarına da yönlendirme yapıyor. Fakat, Kamu alanında yaptığı işe yerleştirmeler, özel sektöre göre çok azdır. Grafik 30'da görüldüğü üzere İŞKUR özel sektörde 2012 yılında 28.714 işe yerleştirme yapmıştır ki, bu toplam yaptığı işe yerleştirmenin %94'ünü oluşturur. Kamu sektöründe yaptığı 1.923 işe yerleştirme ile, toplam işe yerleştirmesinin %4'lük dilimini oluşturmuştur.

GRAFİK 31: Eğitim Durumlarına Göre İşe Yerleştirme Oranları(%) 2012

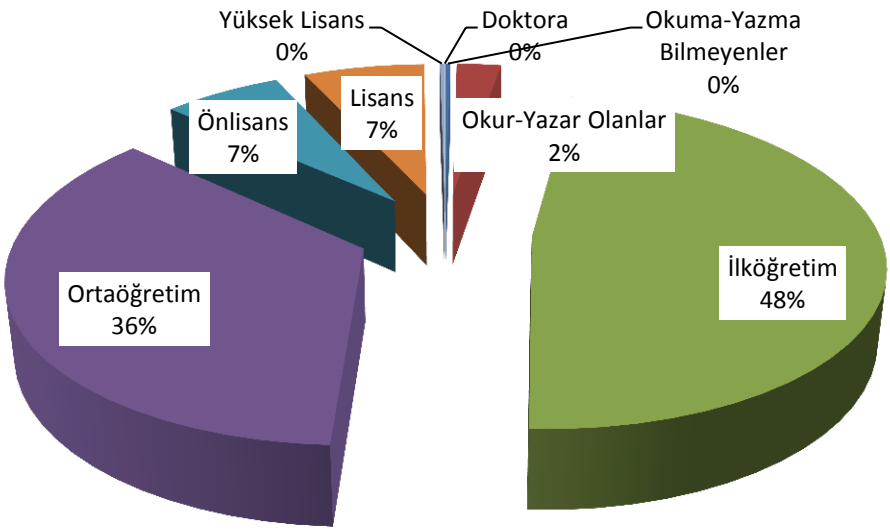

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'da yapılan işe yerleştirmeleri incelemeye devam edelim. Eğitim durumlarına göre işe yerleştirmelerine bakacak olursak, en fazla oranı %48 ile, İlköğretim düzeyinde eğitim görmüş kişilerin oluşturduğunu görürüz. ikinci sırada da, toplam işe yerleştirmelerin %36'sını oluşturan ortaöğretim düzeyinde eğitim almış kişiler yer alır.

Tablo 16: En Fazla İşe Yerleştirme Yapılan 20 Meslek 2012

ANKARA		TÜRKİYE	
Meslekler	**İşe Yerleştirme**	**Meslekler**	**İşe Yerleştirme**
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	7973	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	229943
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	2671	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	37294
REYON GÖREVLİSİ	2255	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	29650
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	1606	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	13308
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	1351	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	11867
KASİYER	1287	BÜRO MEMURU (GENEL)	8597
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	1108	REYON GÖREVLİSİ	8267
BÜRO MEMURU (GENEL)	982	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	8152
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	597	MAKİNECİ (DİKİŞ)	8115
GARSON (SERVİS ELEMANI)	442	KASİYER	6740
VERİ GİRİŞ KONTROL İŞLETMENİ	407	LOJİSTİK ELEMANI	6087
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	357	GARSON (SERVİS ELEMANI)	6017
MANAV	345	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	4940
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	282	İPLİKÇİ (RİNG/VATER/VARGEL)	4029
AŞÇI	249	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	3261
ELEKTRİKÇİ (DİĞER)	241	DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	2913
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	233	DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (ELLE)	2842
SEKRETER	227	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	2838
BULAŞIKÇI (STEVARD)	198	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	2739
BÜRO İŞÇİSİ	197	ÖN MUHASEBECİ	2738

Kaynak: İŞKUR

Ankara ilinde İŞKUR tarafından yapılan işe yerleştirmeleri, meslekler bazında incelediğimizde, en fazla işe yerleştirme yapılan ilk 20 mesleğe ait tablo yukarıdadır. Oluşturduğumuz tabloda Ankara ili için ilk 5 meslek sırasıyla: *Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi, Reyon Görevlisi, Satış Elemanı (Tanıtım), Beden İşçisi (Temizlik)*'tir. Türkiye ili için ilk 5 meslek ise şunlardır: *Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik), Temizlik Görevlisi, Güvenlik Görevlisi, Satış Elemanı (Tanıtım).* İŞKUR tarafından en fazla işe yerleştirme yapılan meslekler, Türkiye genelinde ve Ankara ilinde benzerdir.

GRAFİK 32: Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Ödeneği Hakedenler(%)2012

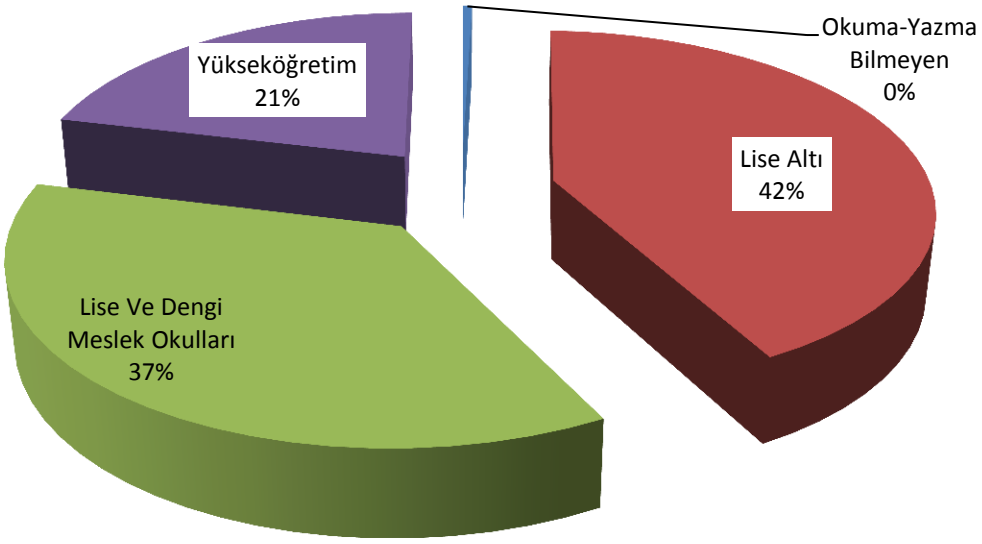

Kaynak: İŞKUR

Çalışma ve İş Kurumuna, işsizlik ödeneği için başvuranların sayısı Ankara ilinde 43.833 kişidir. Bu başvuranlardan %54,6'sı yani 23.939'u işsizlik ödeneğini almaya hak kazanmıştır. Bu hak kazananları, eğitim durumlarına göre oranladığımızda grafik 32'yi elde ederiz. Buna göre işsizlik ödeneğini en çok %42 ile lise altı öğrenim düzeyinde olan kişiler alır. lise ve dengi meslek okullardan mezun kişiler ise %37 oranıyla 2. sırada yer almaktadır. Yükseöğretim mezunu olanlar ise %21 ile 3 sırada kalmaktadırlar.

Ankara ilinde 2012 yılında, işsizlik maaşını hak etmiş kişilerin 5.087'sinin ödeneği bitmiş, 8.020'sinin işsizlik ödeneği kesilmiştir. 2012 yılından itibaren, 10.832'sinin işsizlik ödeneği hala devam etmektedir.

Tablo 17 : Düzenlenen Kurslar ve Katılımcı Sayıları 2012

KURS TÜRÜ	KURS SAYISI	KATILAN SAYISI
Girişimcilik	16	1.105
Hükümlülere Yönelik Kurslar	12	133
İşgücü Yetiştirme Kursları / İstihdam Garantili	205	12.188
İşgücü Yetiştirme Kursları/Genel	33	878
İşgücü Yetiştirme Kursları/Tyçp	36	1.329
İşbaşı Eğitim Programı(İep)	94	578
Özürlü Kursları	105	1.167
Umem Projesi	64	1.282
Umem Projesi/İep	249	369
Toplam	**814**	**19.029**

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR verilerinde son olarak düzenlenen kursları ve kurs türlerini inceleyelim. Ankara ilinde 2012 yılında İşkur tarafından 814 kurs düzenlenmiştir. Açılan bu kurslara, toplamda 19.029 kişi eğitim almıştır. Ayrıca Bu kurslara başvuranların 6. 862'si erkek; 12.167'si de bayandır. Tablo 17'ye bakacak olursak, İşkur tarafından açılan kursların türlerini ve bu kurslarda eğitim gören katılımcı sayılarını görebiliriz. Kurslara katılan toplam katılımcı sayısının %64'üne eğitim olanağı sağlayan, işgücü Yetiştirme Kursları/ İstihdam Garantili kurslar ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada da, Engelli vatandaşlarımıza eğitim veren kurslar gelir.

İKİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Tablo 18: İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012)

İŞKUR'UN UYGULADIĞI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI YÖNTEM VERİLERİ						
Dönem	**Kapsamı**	**Period**	**Sınıflamalar**	**Yöntem**	**GÖRÜŞME YAPILAN İŞYERİ SAYISI[1]**	
2007	50+ TÜM İŞYERLERİ	15 EKİM - 30	İSCO 88- NACE	Yüz yüze	Toplam	**12.712**
2008	TÜM İŞYERLERİ	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**71.001**
					10+ işyeri	26.409
					50+işyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**275.099**
					10+ işyeri	83.404
					50+işyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	4 Kasım-13 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**255.938**
					10+ işyeri	80.638
					50+işyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**218.068**
					10+ işyeri	73.418
					50+işyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**198.479**
					10+ işyeri	69.442
					50+işyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**159.862**
					10+ işyeri	60.501
					50+işyeri	13.393
2011/II	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	19 Aralık- 19 Ocak	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	**5.941**
					10+ işyeri	3.283
					50+işyeri	1.606
2012/I	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	2 Mayıs- 15 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam Girişim	**5.225**
2012/II	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	10 Eylül-31 Ekim	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**53.164**
2013/I	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	15 Mayıs-30 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**87.719**

Kaynak: İŞKUR

Türkiye İş Kurumu, 2013 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında Türkiye genelinde 87.719 işyerine yüz yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)

[1] Genelleme yapılmamış işyeri sayısıdır.

- 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

Talep araştırması için örnek hacmi, örnek seçimi, tahmin ve notasyon yöntemleri hakkında Ek 2'de ayrıntılı açıklama yapılmıştır.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Ankara ilinde gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16.173 işyerine ilişkin veriler derlenmiştir. Saha çalışması kapsamına alınan işyerlerinden 5018 tanesi 1-9 kişi çalıştıran işyerleri, 9662 tanesi 10-49 kişi çalıştıran işyerleri ve 1493 tanesi 50 ve üzeri kişi çalıştıran işyerleri olarak belirlenmiştir. Araştırma 10 ve üzeri kişi çalıştıran işyerlerini kapsamasına karşın, saha çalışmasının yapıldığı tarihte 5018 işyerinin 1-9 kişi istihdam eden işyerlerine dönüştüğü tespit edilmiş olup bu işyerleri araştırma kapsamına dâhil edilmiştir.

GRAFİK 33: Çalışan Sayısına Göre İşyerleri,%,Ankara,2013

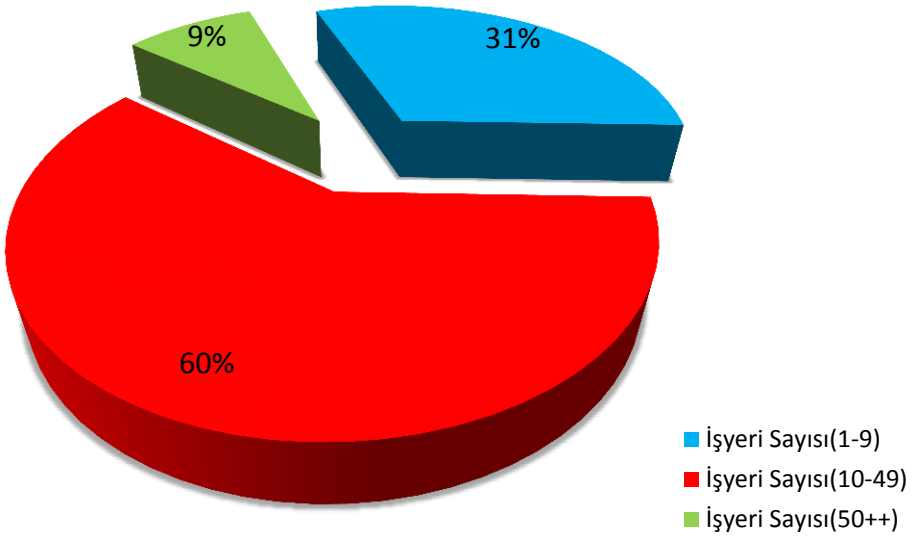

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Ankara genelinde araştırmanın uygulandığı işyerlerinin %60'ını 10-49 arası kişi çalıştıran işyerleri, %31'i 1-9 arası kişi çalıştıran işyerleri, %9'u ise 50 ve üzeri kişi çalıştıran işyerleri oluşturmaktadır.

Araştırma sonuçları sektör bazında değerlendirildiğinde, Tablo 19'da görüldüğü üzere, Ankara genelinde işyerlerinin %25,9'u *İnşaat* sektöründe faaliyet göstermektedir. *İnşaat* sektörünü sırasıyla %19, 8 ile *Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu ve Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı* sektörü ve %17,4 ile İmalat sektörü izlemektedir. *Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri* sektörü ise %0,2 oranı ile toplam işyeri sayısı içinde en düşük paya sahip sektör olarak tespit edilmiştir.

Tablo 19: İşyeri Büyüklüklerine Göre Çalışanların Dağılımı, Ankara, 2013

Sektör	İşyeri Sayısı (1-9)	İşyeri Sayısı (10-49)	İşyeri Sayısı (50++)	Toplam	Oran
Madencilik ve Taş Ocaklığı	58	77	23	158	1,0%
İmalat	445	2024	337	2807	17,4 %
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	65	46	16	127	0,8%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	8	21	8	37	0,2%
İnşaat	2390	1467	333	4190	25,9 %
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu ve Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	650	2418	139	3206	19,8 %
Ulaştırma ve Depolama	119	407	46	571	3,5%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	191	729	79	999	6,2%
Bilgi ve İletişim	82	227	37	346	2,1%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	75	273	33	381	2,4%
Gayrimenkul faaliyetleri	73	97	9	179	1,1%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	364	610	84	1058	6,5%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	234	243	221	698	4,3%
Eğitim	87	335	34	456	2,8%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	54	338	43	436	2,7%
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence, Spor	18	41	4	63	0,4%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	105	309	48	462	2,9%
Genel Toplam:	5018	9662	1493	16173	100 %

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

GRAFİK 34: Sektörlere Göre İşyeri Dağılımı,%, Ankara, Türkiye, 2013

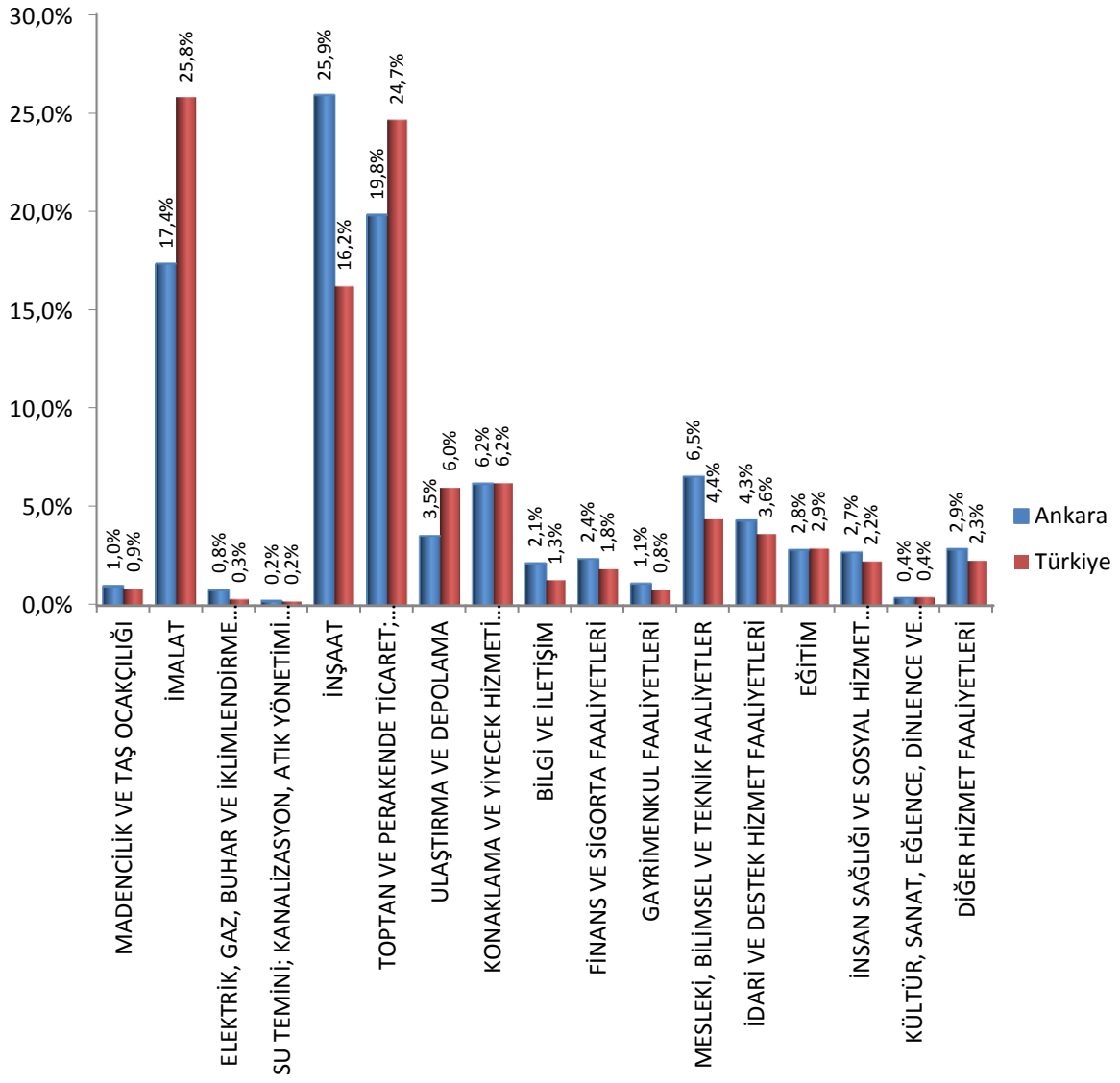

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Sektörlere göre Talep Araştırması yapılan işyerlerinin dağılımı Türkiye geneli ile karşılaştırıldığında, Ankara ilinde *İnşaat* sektörü %25,9 iken bu oran Türkiye genelinde 16,2'dir. *Toptan ve Perakende Ticaret* sektörünün ildeki oranı %19,8, Türkiye genelinde %24,7'dir.Türkiye genelinde %25,8 oranı ile *İmalat* sektörü en büyük payı alırken, bu sektörün Ankara'daki oranı %17,4'tür. Başka bir deyişle, oranları farklı olmasına rağmen, en çok faaliyet gösteren üç sektör Ankara ve Türkiye geneli için lokomotif sektörlerdir. Ankara ve Türkiye genelinde aynı oranla en düşük paya sahip olan sektör %0,2 ile *Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri* sektörü olmuştur.

Tablo 20: Sektörlere Göre Çalışan Sayıları, Ankara,2013

Sektör	Erkek	Kadın	Toplam
Madencilik ve Taş Ocaklığı	3621	424	4045
İmalat	80694	11624	92318
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	5554	958	6512
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	6059	428	6486
İnşaat	69843	6799	76642
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu ve Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	50105	12045	62150
Ulaştırma ve Depolama	12700	1823	14523
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	17245	4281	21526
Bilgi ve İletişim	7818	3219	11036
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	6046	3562	9608
Gayrimenkul faaliyetleri	2593	562	3155
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	17117	7265	24382
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	40178	17736	57915
Eğitim	5726	7253	12979
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	6626	8214	14840
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence, Spor	1059	395	1454
Diğer Hizmet Faaliyetleri	10007	4693	14700
Genel Toplam:	342991	91279	434271

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Araştırma kapsamında Ankara genelinde işyerlerinde toplam 434.271 kişi çalışmaktadır. Sektörlere göre çalışan sayıları incelendiğinde, toplam çalışan sayısı en fazla olan sektör 92.318 kişi ile *İmalat* sektörüdür. Bu sektörü sırasıyla 76.642 çalışan sayısı ile *İnşaat* sektörü ve 62.150 kişi ile *Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu ve Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı* sektörü takip etmektedir. Toplam çalışan sayısı en az olan sektör ise 1454 kişi ile *Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor* sektörüdür.

GRAFİK 35: Sektörlere Göre Çalışan Sayıları,%, Ankara, Türkiye,2013

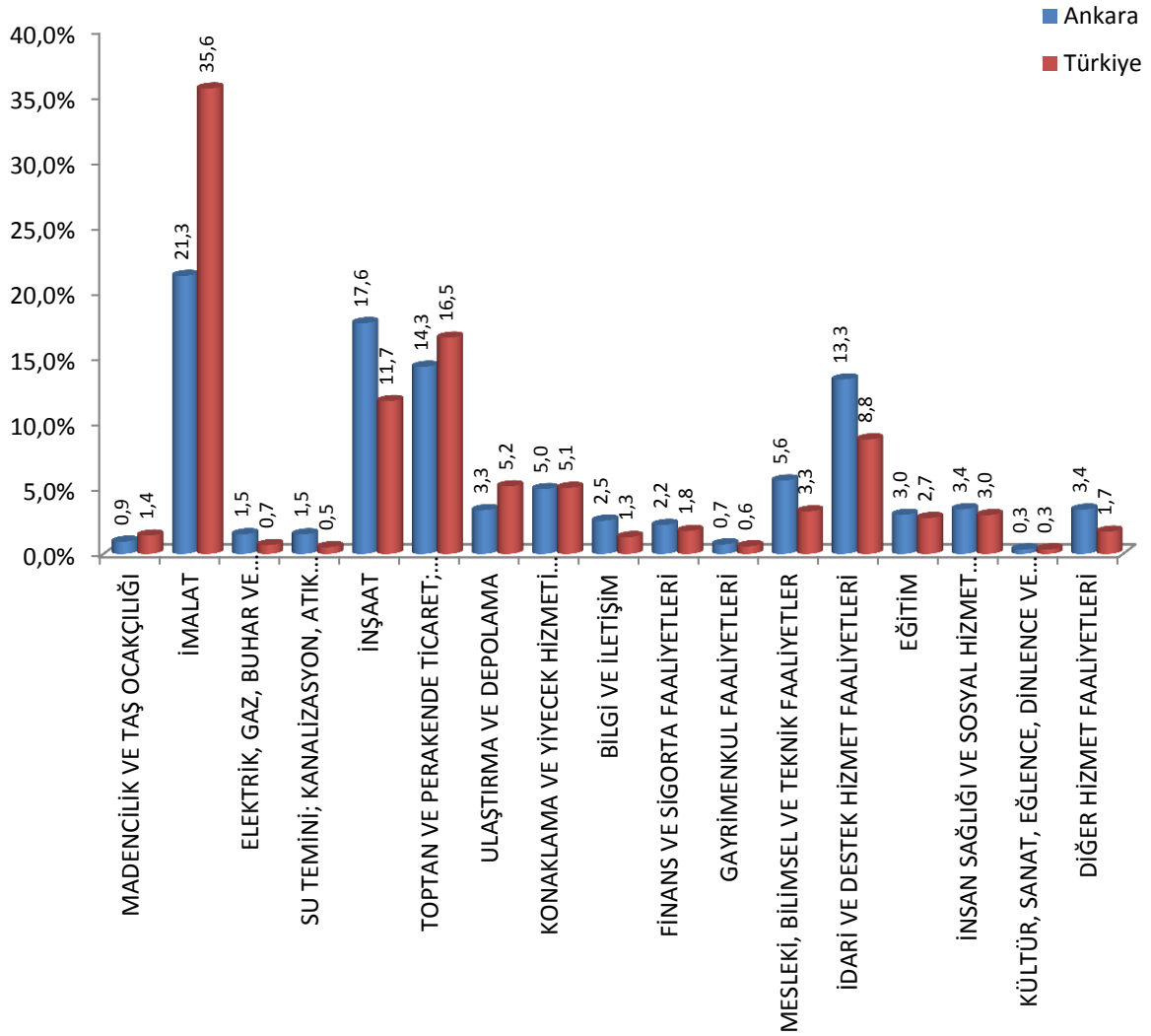

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Sektörlere göre çalışan sayıları Türkiye geneli ile kıyaslandığında, Ankara ilinde *İmalat* sektöründeki çalışan sayısı oranının %21,3 olduğu görülmektedir. Bu oran %35,6 olan Türkiye geneli oranının oldukça altındadır. *İnşaat* sektöründe çalışan sayısına bakıldığında ise Ankara ilindeki ve Türkiye genelindeki oranlar sırasıyla %17,6 ve %11,7'dir. *Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu ve Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı* sektörünün çalışan sayılarına göre Ankara ve Türkiye oranları ise birbirine yakın olup sırasıyla %14,3 ve %16,5 olarak tespit edilmiştir. Çalışan sayısı oranı en düşük olan sektör ise *Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor* sektörü olup, Ankara ili ve Türkiye geneli oranı %0,3'tür. Çalışan sayısı oranı %5'in altında olan sektörler, Ankara ili ve Türkiye genelinde aynı iken, bu sektörlerde çalışan sayısı oranlarının birbirine çok yakın değerlere sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Çalışanların Cinsiyet Ağırlıkları,%, Ankara, Türkiye,2013

	ANKARA		TÜRKİYE	
Sektör	**Erkek**	**Kadın**	**Erkek**	**Kadın**
Madencilik ve Taş Ocaklığı	89,5%	10,5%	95,6%	4,4%
İmalat	87,4%	12,6%	78,0%	22,0%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	85,3%	14,7%	84,3%	15,7%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	93,4%	6,6%	92,8%	7,2%
İnşaat	91,1%	8,9%	92,8%	7,2%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu ve Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	80,6%	19,4%	76,4%	23,6%
Ulaştırma ve Depolama	87,4%	12,6%	87,9%	12,1%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	80,1%	19,9%	75,4%	24,6%
Bilgi ve İletişim	70,8%	29,2%	66,9%	33,1%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	62,9%	37,1%	64,0%	36,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	82,2%	17,8%	82,2%	17,8%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	70,2%	29,8%	67,3%	32,7%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	69,4%	30,6%	72,1%	27,9%
Eğitim	44,1%	55,9%	50,7%	49,3%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	44,7%	55,3%	40,1%	59,9%
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence, Spor	72,8%	27,2%	78,1%	21,9%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	68,1%	31,9%	65,9%	34,1%
Genel Toplam:	**79,0%**	**21,0%**	**76,9%**	**23,1%**

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Talep Araştırması kapsamında, Ankara ilindeki işyerlerinde toplam çalışan sayısı 434.271'dir. Çalışanlar arasında erkeklerin oranı %79,0 iken kadınlarda bu oran 21,0'dır. Bu veriler ışığında erkeklerin işgücüne katılma oranının kadınlara göre oldukça fazla olduğu görülmektedir. Türkiye geneline bakıldığında ise rakamlar Ankara ili ile benzerlik göstermektedir. Erkeklerin toplam çalışan sayısı içindeki oranı %76,9, kadınların oranı %23,1 olarak tespit edilmiştir.

Ankara ilinde erkek çalışan oranının en fazla olduğu sektör *Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri* sektörüdür. Bu sektörü sırasıyla *İnşaat* ve *Madencilik ve Taş Ocakçılığı* izlemektedir. Bu sektörlerin oranları Türkiye geneli ile paralellik göstermektedir.

İl genelinde kadın çalışan sayıları göz önüne alındığında ise, kadın çalışan sayısının erkek çalışan sayısından fazla olduğu sadece iki sektör bulunmaktadır. Bu sektörler %55,9 ile *"Eğitim"* sektörü ve %55,3 ile *"İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri "* sektörüdür. Burada dikkat edilmesi gereken nokta, kadın çalışan sayısının en fazla olduğu iki sektörün belli bir eğitim düzeyi gerektiren mesleklere sahip sektörler olmasıdır.

GRAFİK 36: Çalışan Sayısına Göre Meslek Gruplarının Karşılaştırılması,%, Ankara, Türkiye, 2013

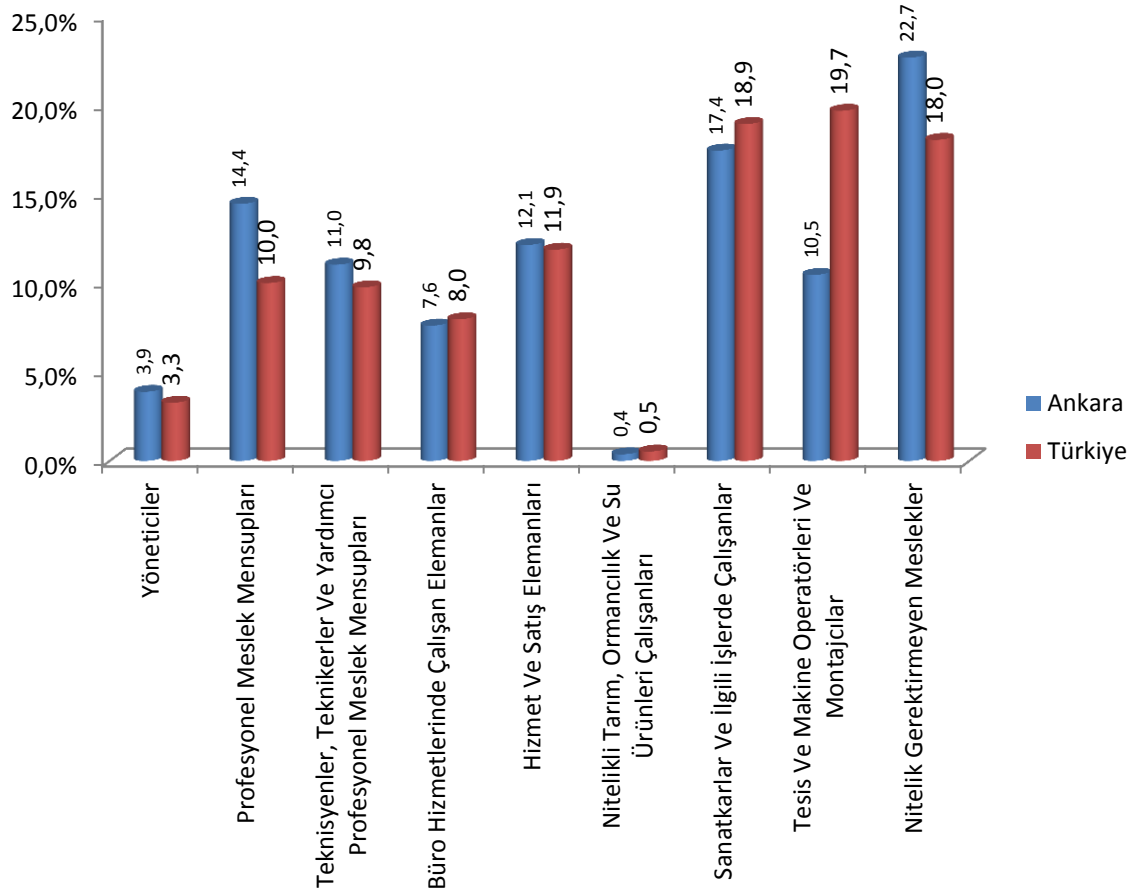

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Ankara ilinde meslek gruplarına göre çalışan sayıları incelendiğinde, en fazla çalışan sayısına sahip olan meslek grubunun %22, 7'lik oran ile *Nitelik Gerektirmeyen Meslekler* olduğu görülmektedir. Çalışan sayısı en fazla olan diğer meslek grupları Sanatkarlar *ve İlgili İşlerde Çalışanlar* ve *Profesyonel Meslek Mensupları* olup, bu grupların toplam çalışan sayısı içindeki oranları sırasıyla %17,4 ve %14,4'tür. Bu üç meslek grubuna bakıldığında, ilk iki grubun beceri seviyesine dayalı, üçüncü grubun ise yüksek eğitim düzeyine dayalı meslek grupları olduğu görülmektedir.

Türkiye geneline bakıldığında ise çalışan sayısına göre ilk sıradaki meslek grubu %19,7 ile *Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar* meslek grubudur. Bu oran Ankara ilinin %9,2 puan üstündedir. İkinci sırada %18,9 ile *Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar* yer alırken, üçüncü sırada %18, 0 oran ile *Nitelik Gerektirmeyen Meslekler* bulunmaktadır. Türkiye

genelinde en fazla çalışan sayısına sahip ilk üç meslek grubu incelendiğinde, eğitim seviyesinden ziyade beceri düzeyine dayalı meslek grupları oldukları dikkat çekmektedir.

GRAFİK 37: Meslek Gruplarına Göre Çalışanların Cinsiyet Ağırlıkları,%, Ankara,2013

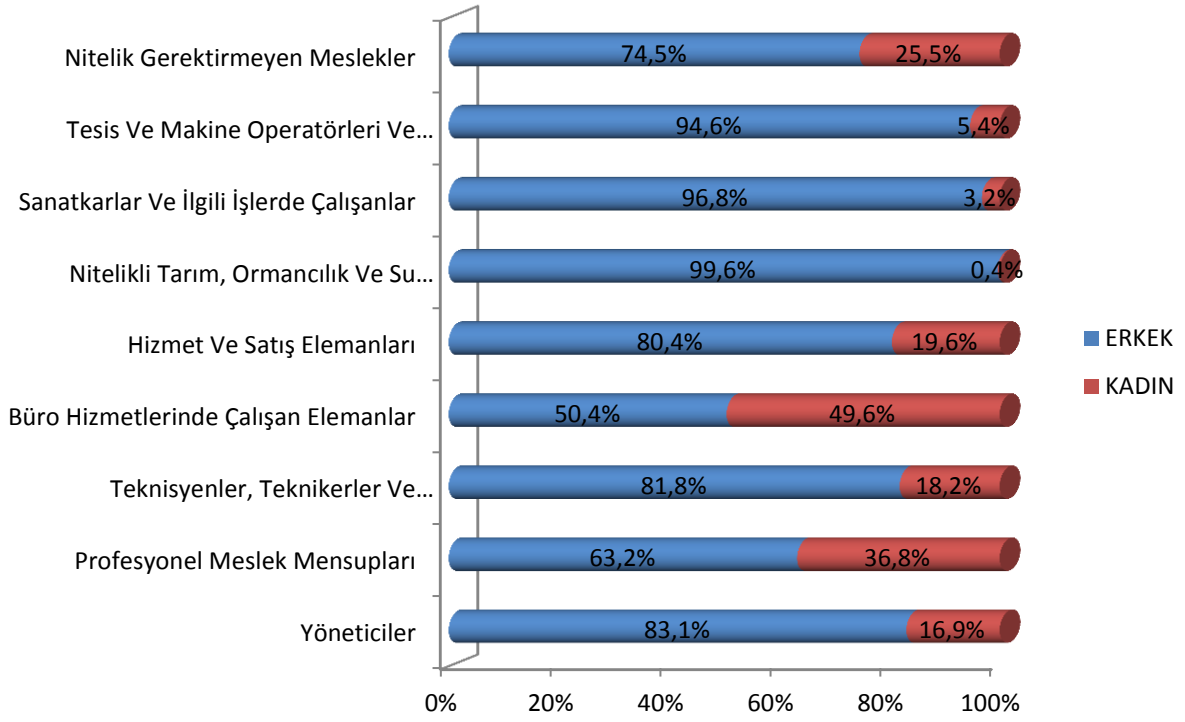

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Meslek gruplarına göre çalışanların cinsiyet dağılımlarına bakıldığında, erkek çalışan sayısı oranı en fazla olan meslek grubu %99,6 ile *Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su ürünleri* grubudur. Erkeklerin oranının fazla olduğu diğer meslek grupları sırasıyla %96,8 oranıyla *Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar* ve %94,6 ile *Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar* olarak tespit edilmiştir.

Ankara ilinde kadınların en fazla çalıştığı meslek grubu *Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar* olup, toplam çalışan sayısı içindeki oranı %49,6'dır. İkinci sırada %36,8 ile *Profesyonel Meslek Mensupları* gelirken, üçüncü sırada %25,5 oran ile *Nitelik Gerektirmeyen Meslekler* grubu yer almaktadır. Burada en çok dikkat çeken nokta, kadın istihdamına yönelik geliştirilen politikalar ve teşviklere rağmen bütün meslek gruplarında erkek çalışan sayısı oranının kadın çalışan sayısı oranından fazla olmasıdır. Özellikle *Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su ürünleri* meslek grubunda çalışanların tamamına yakını erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 22: Çalışan Sayısına Göre İlk 10 Mesleğin Toplam Çalışanlar İçindeki Oranı, %,Ankara

İlk On Meslek (Toplam)	Oran	İlk On Meslek (Erkek)	Oran	İlk On Meslek (Kadın)	Oran
Temizlik Görevlisi	8,7%	Temizlik Görevlisi	6,4%	Temizlik Görevlisi	17,4%
Beden İşçisi (İnşaat)	3,8%	Beden İşçisi (İnşaat)	4,8%	Sekreter	6,4%
Güvenlik Görevlisi	3,1%	Güvenlik Görevlisi	3,6%	Beden İşçisi (Temizlik)	4,6%
Beden İşçisi (Genel)	2,8%	Beden İşçisi (Genel)	3,4%	Muhasebeci	3,8%
Beden İşçisi (Temizlik)	2,2%	Şoför-Yük Taşıma	2,5%	Büro Memuru (Genel)	3,3%
Şoför-Yük Taşıma	2,0%	Beden İşçisi (Temizlik)	1,6%	Satış Danışmanı	2,6%
Muhasebeci	1,9%	Satış Danışmanı	1,4%	Aşçı	2,4%
Satış Danışmanı	1,7%	Muhasebeci	1,4%	Çaycı	1,3%
Büro Memuru (Genel)	1,5%	Şoför (Yolcu Taşıma)	1,3%	Büro Memuru (İdari İşler)	1,3%
Sekreter	1,4%	Garson (Servis Elemanı)	1,3%	Garson (Servis Elemanı)	1,2%

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Çalışan sayılarının mesleklere göre dağılımı göz önüne alındığında, en yüksek çalışana sahip ilk on meslek, toplam çalışan sayısının %29'unu oluşturmaktadır. Ankara ilinde çalışan sayısına göre ilk sırada temizlik görevlisi yer almaktadır. Çalışan sayısına göre ilk onda yer alan diğer meslekler sırasıyla *Beden İşçisi(İnşaat), Güvenlik Görevlisi, Beden İşçisi(Genel), Beden İşçisi(Temizlik), Şoför-Yük Taşıma, Muhasebeci, Satış Danışmanı, Büro memuru(Genel)* ve *Sekreter* meslekleridir.

Erkek çalışanların en fazla olduğu ilk on mesleğin toplam erkek çalışan içindeki oranı %27,5 iken, bu oran kadınlarda %44,3'tür. Erkek çalışan sayısına göre ilk on meslek sırasıyla *temizlik görevlisi, beden işçisi(inşaat), , güvenlik görevlisi, beden işçisi(genel), şoför-yük*

taşıma, beden işçisi(temizlik), satış danışmanı, muhasebeci, şoför-yolcu taşıma ve *garson(servis elemanı)* olarak belirlenmiştir.

Kadın çalışan sayısının fazla olduğu meslekler incelendiğinde, ilk onda *temizlik görevlisi, beden işçisi(temizlik)* ve *çaycı* gibi belli bir eğitim düzeyi gerektirmeyen meslekler yer alırken, öte yandan *sekreter, muhasebeci, büro memuru(genel), büro memuru(idari işler)* gibi yüksek eğitim seviyesi gerektiren mesleklerin yer alması dikkat çekmektedir.

AÇIK İŞLER

Ankara İşgücü Piyasası Araştırması'nın saha çalışması sırasında, işverenler tarafından ihtiyaç duyulduğu bildirilen meslekler açık iş olarak ifade edilmektedir. Açık iş yeni yaratılmış, dolu olmayan veya yakında boşalacak bir pozisyon olarak tanımlanır. İşveren bu pozisyonu ya hemen ya da yakın bir gelecekte doldurmayı planlamaktadır. İşgücü talep araştırması kapsamında saha çalışması uygulanan işverenlerden alınan bilgilerle mevcut olan açık işler derlenmiştir.

Ankara ilinde gerçekleştirilen araştırma kapsamında, 23.098 açık iş tespit edilmiş olup, açık iş oranı %5,1'dir. Ankara ilinde en fazla çalışan sayısına sahip olan sektör *İmalat* sektörü olup en fazla açık iş yine bu sektördedir.

Açık işlerin %7,6'sı *İmalat* sektöründe tespit edilmiştir. Bu sektörü %6,8 açık iş oranı ile *Gayrimenkul Faaliyetleri* ve %6,3 ile *Toptan ve Perakende Ticaret* sektörü izlemektedir. Açık iş oranının en az olduğu sektörler ise Elektrik*, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri* ve *İdari ve Destek Hizmetleri Faaliyetleri* sektörleridir.

GRAFİK 38: Sektörlere Göre Açık İş Oranı, %, Ankara,2013

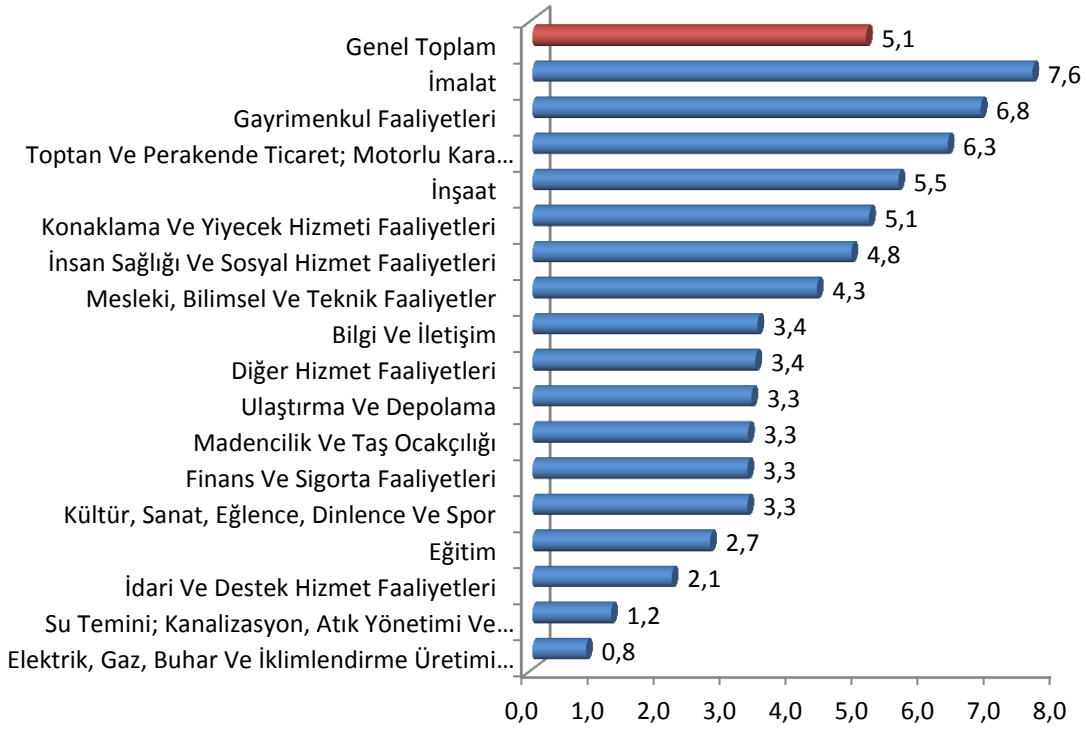

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Araştırma sonuçlarına göre Ankara ilindeki toplam açık iş oranı %5,1 olup, bu oran Türkiye genelinde %4,4 olan açık iş oranının 0,6 puan üstündedir.

GRAFİK 39: Meslek Gruplarına Göre Açık İş oranı,%, Ankara-Türkiye, 2013

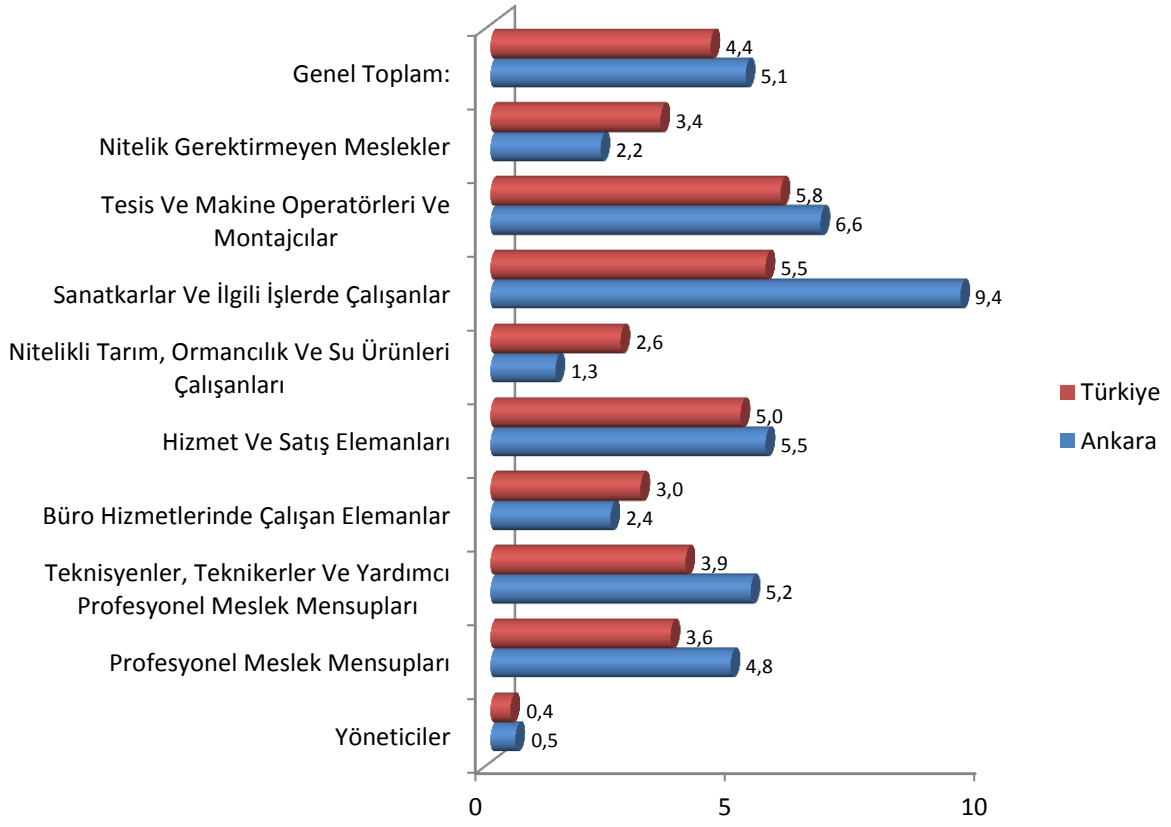

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Meslek gruplarına göre açık iş oranları değerlendirildiğinde, Ankara ilinde en fazla açık iş %9,4'lük oranı ile *Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar* meslek grubundadır. Açık iş oranı en fazla olan diğer gruplar ise sırasıyla %6,6 ile *Tesis Makine Operatörleri ve Montajcılar* ve %5,5 ile *Hizmet ve Satış Elemanları* meslek gruplarıdır.

Türkiye geneline bakıldığında ise açık iş oranı en fazla olan meslek grubu %5,8 ile *Tesis Makine Operatörleri ve Montajcılar* grubudur. Açık iş oranının yüksek olduğu diğer meslek grupları sırasıyla %5,5 ile Sanatkarlar *ve İlgili İşlerde Çalışanlar* ve %5,0'lık oran ile *Hizmet ve Satış Elemanları* meslek gruplarıdır.

Açık iş oranının en düşük olduğu meslek grubu *Yöneticiler* olarak tespit edilmiştir. Ankara ili için açık iş oranı %0,5 iken, Türkiye geneli için bu oran %0,4'tür.

Tablo 23: Mesleklere Göre Açık İş Sıralaması, Türkiye, Ankara, 2013

Sıra	Türkiye	Ankara
1	Makineci (Dikiş)	Gaz Altı Kaynakçısı
2	Beden İşçisi (Genel)	Güvenlik Görevlisi
3	Güvenlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi
4	Garson (Servis Elemanı)	Beden İşçisi-Bina İnşaatı
5	Temizlik Görevlisi	İnşaat Mühendisi
6	Ortacı	Beden İşçisi (Genel)
7	Gaz Altı Kaynakçısı	Garson (Servis Elemanı)
8	Satış Danışmanı	Satış Danışmanı
9	Pazarlamacı	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)
10	Çağrı Merkezi Görevlisi	Şoför-Yük Taşıma
11	Komi (Garson Yardımcısı)	Prefabrik Yapı Montaj İşçisi
12	Şoför-Yük Taşıma	Mobilya Döşeme İşçisi
13	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	İş Makineleri Operatörü
14	Ütücü	Mermer İşçisi
15	Depo Hamalı	Beden İşçisi (İnşaat)
16	CNC Torna Tezgahı Operatörü	Metal Mamuller Montaj İşçisi
17	Overlok Makinesi Operatörü	CNC Torna Tezgahı Operatörü
18	Beden İşçisi (İnşaat)	Mimar
19	Ön Muhasebeci	Sıhhi Tesisatçı
20	Muhasebeci	Komi (Garson Yardımcısı)

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Ankara ili için mesleklere göre açık işler sıralandığında ilk sırada *gaz altı kaynakçısı* mesleği yer almaktadır. Açık iş sayısının en fazla olduğu diğer meslekler ise sırasıyla *güvenlik görevlisi, temizlik görevlisi, beden işçisi-bina inşaatı, inşaat mühendisi, beden işçisi-genel, garson(servis elemanı),satış danışmanı, kaynakçı(oksijen ve elektrik)* ve *şoför-yük taşıma* meslekleridir. En fazla açık iş sayısına sahip ilk on meslek ele alındığında *sadece inşaat mühendisi* mesleğinin yüksek bir eğitim düzeyi gerektirdiği, diğer mesleklerin ise eğitimden ziyade beceri gerektiren meslekler olduğu görülmektedir.

Türkiye geneli için açık iş sayısı en fazla olan ilk on meslek sırasıyla *makineci(dikiş), beden işçisi(genel), güvenlik görevlisi, garson(servis elemanı), temizlik görevlisi, ortacı, gaz*

altı kaynakçısı, satış danışmanı, pazarlamacı ve *çağrı merkezi görevlisi* meslekleridir. Mesleklerin gerektir Açık iş sayısı en fazla olan meslekler incelendiğinde, on mesleğin altısının Ankara ili ile ortak olduğu görülmektedir. Yine Ankara ili ile benzer şekilde, Türkiye genelinde açık iş sayısına göre ilk on mesleğin belli bir eğitim düzeyi gerektirmeyen, beceriye dayalı meslekler olduğu gözlemlenmektedir.

GRAFİK 40: Mesleklere Göre Açık İşlerin Toplam İçindeki Payı,%, Ankara, 2013

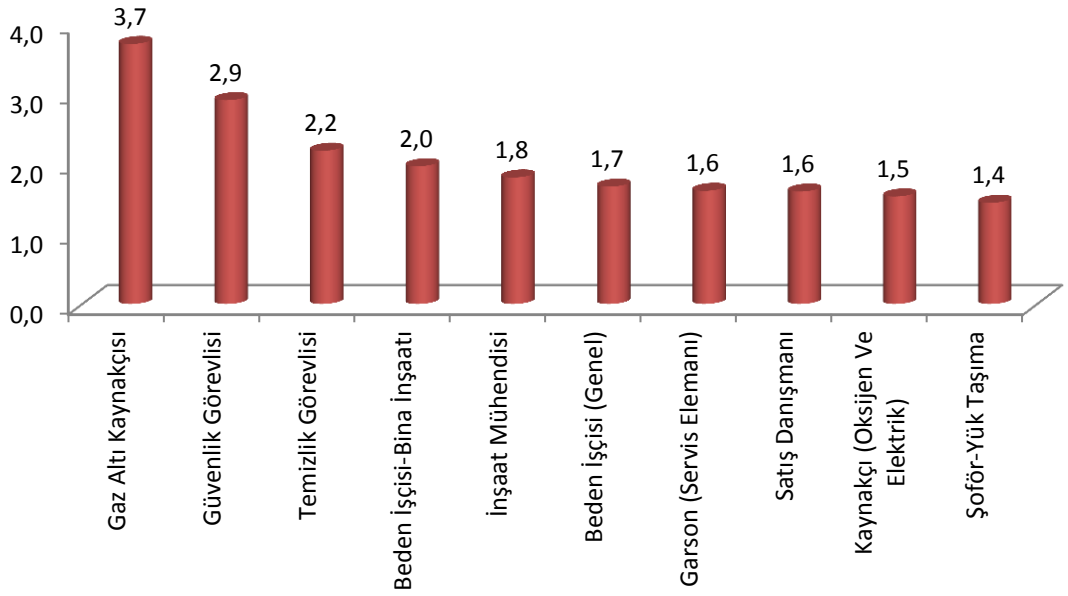

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Mesleklere göre açık işlerin oransal dağılımı incelendiğinde, ilk sırada %3,7 açık iş oranı ile gaz altı kaynakçısı mesleği gelmektedir. Bu mesleği sırasıyla %2,9 ile *güvenlik görevlisi*, %2,2 ile *temizlik görevlisi*, %2,0 ile *beden işçisi-bina inşaatı*, %1,8 *ile inşaat mühendisi,* %1,7 ile *beden işçisi-genel*, %1,6 ile *garson(servis elemanı)*,%1,6 ile *satış danışmanı*, %1,5 *ile kaynakçı(oksijen ve elektrik)* ve %1,4 ile *şoför-yük taşıma* meslekleri takip etmektedir. En fazla açık iş oranına sahip ilk on meslek toplam açık işlerin %20,4'ünü oluşturmaktadır.

GRAFİK 41: Açık İşler İçin Talep Edilen Eğitim Düzeyleri, %, Ankara, 2013

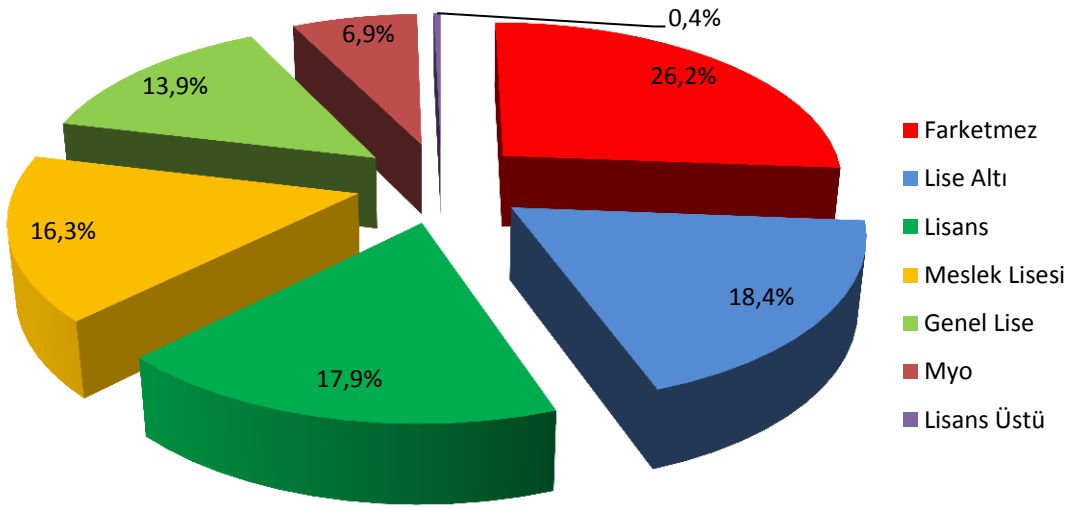

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Ankara İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında, işverenlerden elde edilen bilgiler doğrultusunda, açık işler için talep edilen eğitim düzeyleri derlenmiştir. Açık işler için yaklaşık olarak %73,8 oranında asgari bir eğitim düzeyi talep edilmektedir. Açık işlerin %26,2'sinde işverenler tarafından "fark etmez" yanıtı verilerek herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemektedir.

Açık işler için talep edilen eğitim düzeylerine bakıldığında % 18,4 oranında lise altı, %17,9 oranında lisans eğitimliler,% 16,3 oranında meslek lisesi, %13,9 genel lise, %6,9 meslek yüksekokulu ve %0,4 lisansüstü eğitimliler talep edilmektedir. Lise ve dengi okul eğitim düzeyi toplamda en yüksek orana sahip olup %30,2'lik kısmı oluşturmaktadır.

Meslekler göre açık iş oranlarına bakıldığında ilk on meslek içinde yer alan *temizlik görevlisi, beden işçisi-bina inşaatı, beden işçisi-genel, garson(servis elemanı)* ile *şoför-yük taşıma* mesleklerinde belli bir eğitim düzeyi aranmadığından, lise altı eğitim düzeyi oranının yüksek çıkması doğaldır.

GRAFİK 42: Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeyleri, %, Ankara, 2013

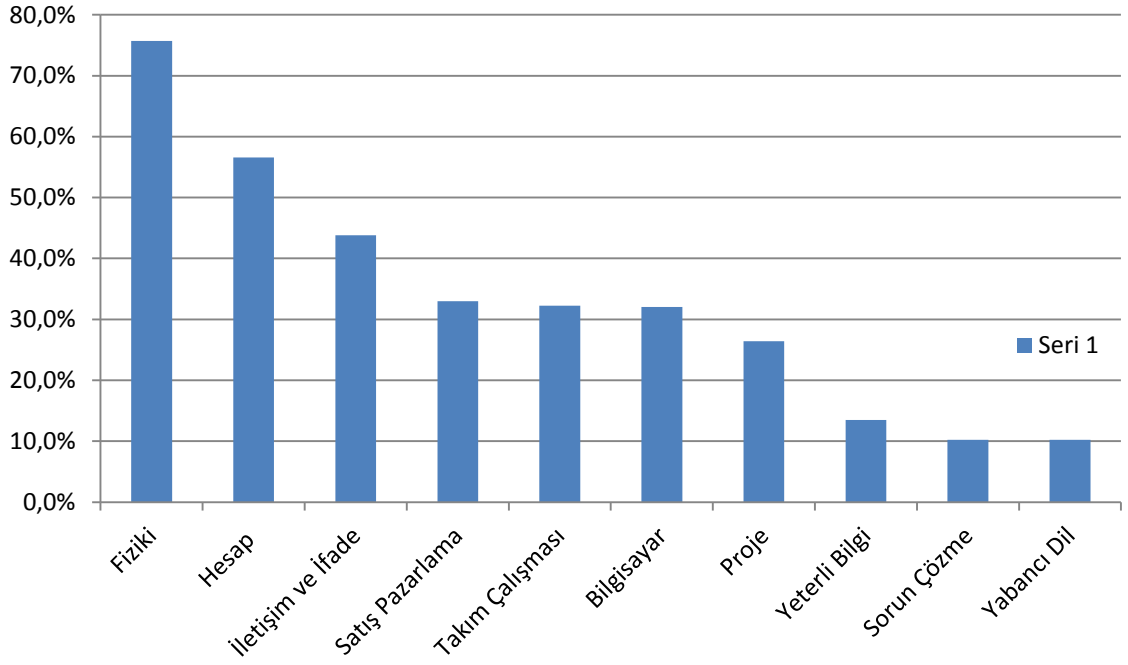

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Araştırma kapsamında, işverenlerden alınan bilgiler doğrultusunda, açık işler için talep edilen beceri düzeyleri derlenmiştir. İşverenlerce açık işler için iş arayanlardan talep edilen ek beceriler incelendiğinde ise; en çok talep edilen ilk üç beceri düzeyi sırasıyla % 75,7 oranında mesleğe ilişkin yeterli bilgiye sahip olunması, %65,4 oranında fiziksel yeterlilik, %56,6 oranında takım çalışması becerileri olarak tespit edilmiştir.

İşverenlerin en çok talep ettiği diğer beceri düzeyleri ise sırasıyla % 43,8 ile iletişim ve ifade etme becerisi, %33 ile sorun çözebilme kabiliyeti, %32,2 ile hesap yapabilme, %32 ile bilgisayar destekli çalışma, % 26,4 ile proje tabanlı çalışabilme, %13,5 ile satış ve pazarlama kabiliyeti ve % 10,2 ile yabancı dil yeterliliğidir.

GRAFİK 43: Açık İşlerin Aranma Yollarına Göre Dağılımı, %, Ankara-Türkiye, 2013

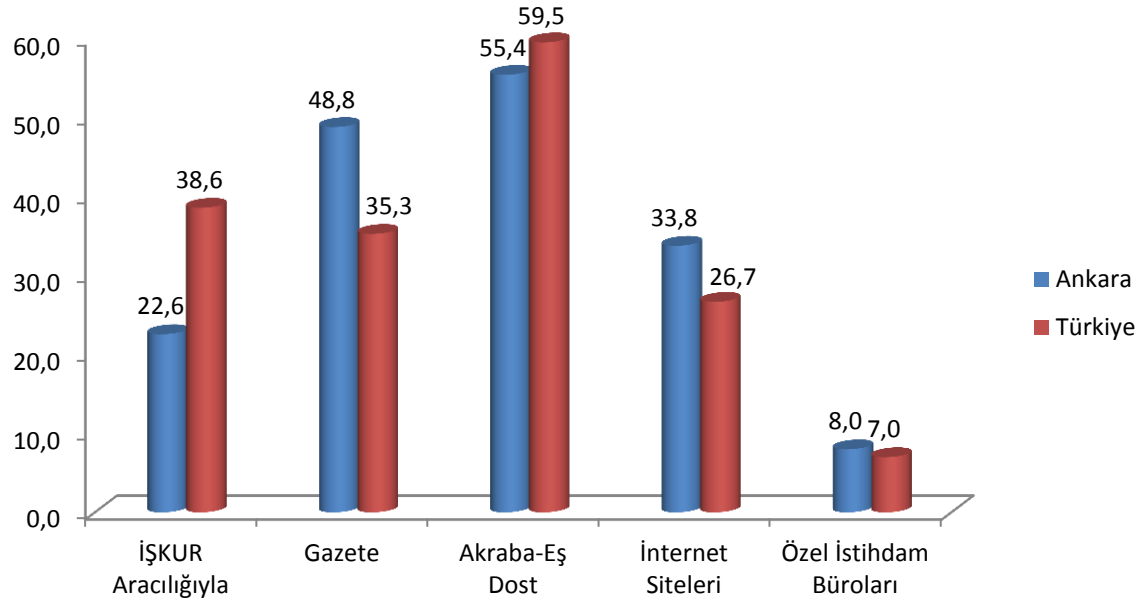

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

İşverenlerin açık işler için uygun eleman bulabilmek amacıyla başvurdukları yöntemler araştırma sonuçlarına göre derlenmiştir.

Araştırma kapsamında, Ankara ilinde açık iş belirten işverenlerin başvurdukları yöntemler incelendiğinde ilk sırada %55,4'lük oran ile akraba-eş dost aracılığıyla eleman temin etme yer almaktadır. Türkiye geneli için bu oran %59,5'tir. İşverenler tarafından tercih edilen bir diğer yöntem gazete aracılığıyla eleman temin etmek olup, bu yolla açık işlerin karşılanma oranı Ankara'da %48, 8 ve Türkiye genelinde %35,3'tür. İnternet siteleri aracılığıyla eleman temin etme yöntemi ile açık işlerin karşılanma oranı ise Ankara için %33,8 ve Türkiye geneli için %26,7'dir.

İŞKUR aracılığıyla eleman temin etme yöntemi Türkiye genelinde ikinci sırada tercih edilirken bu yolla açık işlerin karşılanma oranı %38,6'dır. Ankara ili için İŞKUR vasıtasıyla açık işlerin karşılanma oranı ise %22,6'dır. Bu oran Türkiye geneli ile karşılaştırıldığında aradaki 16 puanlık fark oldukça dikkat çekmektedir.

Özel istihdam büroları işverenler tarafından pek tercih edilmeyen bir yöntem olup işverenlerin bu yolla eleman ihtiyacını karşılama oranı Ankara ve Türkiye için sırasıyla %8,0 ve %7,0'dir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Temininde güçlük çekilen meslekler işverenlerin açık işlerini istedikleri meslek ve/veya becerilere sahip çalışanlarla dolduramamaları veya zorluk çekerek doldurmaları durumunu ifade eder. Talep araştırması kapsamında işverenlere 2013 yılı içerisinde temininde güçlük çektikleri meslekler ve nedenleri sorulmuştur. Araştırma sonucunda elde edilen veriler, işgücü piyasasının talep durumu hakkında detaylı bilgiler içermektedir.

Araştırma kapsamında işverenlerden alınan cevaplar doğrultusunda, eleman temininde güçlük bildiren işyerlerinin oranı %46,1 olarak tespit edilmiştir. Başka bir deyişle, Ankara ilinde her 100 işyerinden 46'sı eleman temininde güçlük çekmektedir. Sektör bazında bakıldığında ise *İmalat* sektöründe her 100 işyerinden 12'si, *Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu ve Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı* sektöründe her 100 işyerinden 10'u ve *İnşaat* sektöründe her 100 işyerinden 8'i eleman temininde güçlük çekmektedir.

GRAFİK 44: Teminde Güçlük Bildiren İşyerlerinin Sektör İçindeki Oranı, Ankara, 2013

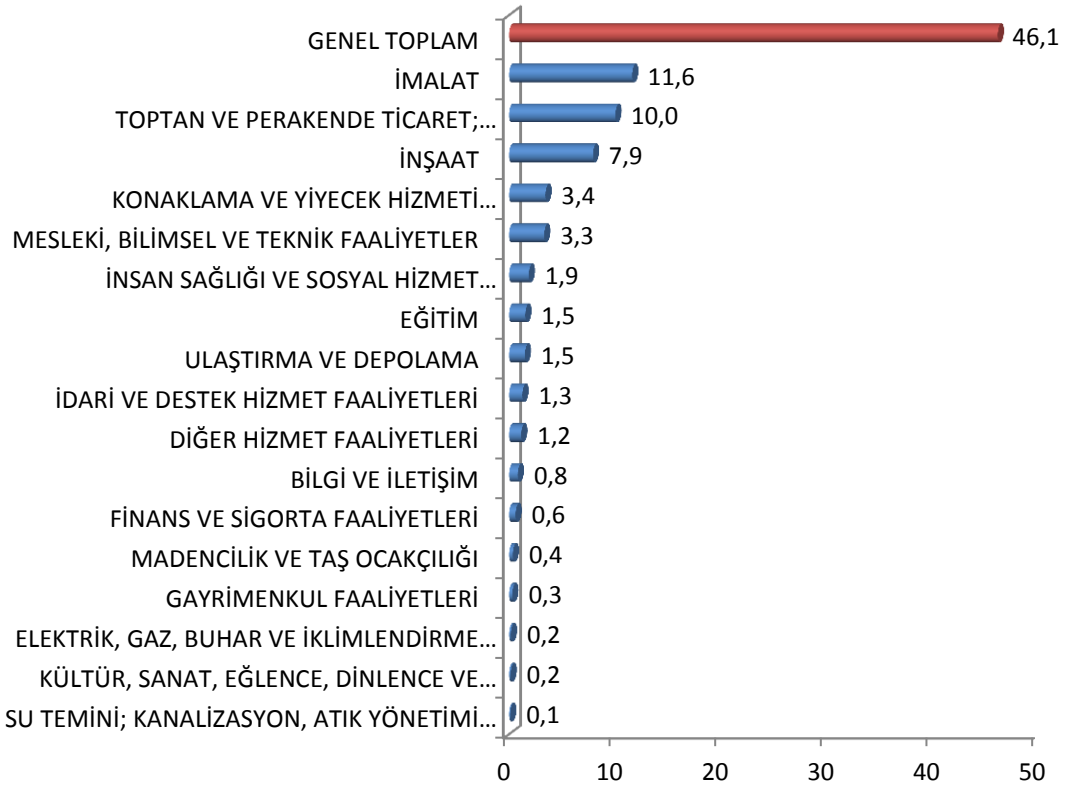

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Tablo 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Toplam İçindeki Dağılımı, Ankara, Türkiye,2013

Sektör	ANKARA		TÜRKİYE	
	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Toplam İçindeki Oranı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Toplam İçindeki Oranı
Madencilik ve Taş Ocaklığı	192	0,7%	2814	0,80%
İmalat	8258	28,1%	134403	39,40%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	51	0,2%	510	0,10%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	67	0,2%	559	0,20%
İnşaat	7109	24,2%	45631	13,40%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu ve Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	4896	16,7%	61834	18,10%
Ulaştırma ve Depolama	841	2,9%	13091	3,80%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	1756	6,0%	22200	6,50%
Bilgi ve İletişim	424	1,4%	2764	0,80%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	356	1,2%	2340	0,70%
Gayrimenkul faaliyetleri	180	0,6%	1891	0,60%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	1505	5,1%	10595	3,10%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1460	5,0%	19887	5,80%
Eğitim	583	2,0%	5693	1,70%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	969	3,3%	9896	2,90%
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence, Spor	69	0,2%	852	0,20%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	628	2,1%	5988	1,80%
Genel Toplam:	**29345**	**100,0%**	**340950**	**100%**

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Temininde güçlük çekilen meslekler sektör bazında incelendiğinde; Ankara ilinde toplam 29.345, Türkiye genelinde ise 340.950 kişinin temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Eleman temininde en fazla güçlük çekilen sektör %28,1 ile *İmalat* sektörü olurken, *İnşaat* sektörü %24,2 ile ikinci sırada, *Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu ve Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı* sektörü ise %16,7 ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Türkiye geneline bakıldığında ise *İmalat* sektörü %39,4 ile eleman temininde güçlük çekilen sektörler içinde ilk sırada yer alırken; *Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu ve Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı* sektörü %18,1 ile ikinci sırayı almıştır. Bu sektörleri %13,4 ile *İnşaat* sektörü takip etmektedir.

Tablo 25: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler, Ankara, Türkiye,2013

Meslek Grup	Ankara		Türkiye	
	Kişi Sayısı	Oran	Kişi Sayısı	Oran
Yöneticiler	111	0,4	1047	0,3
Profesyonel Meslek Mensupları	4104	14,0	30947	9,1
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	3841	13,1	33640	9,9
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	817	2,8	12584	3,7
Hizmet Ve Satış Elemanları	3626	12,4	45641	13,4
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	113	0,4	1415	0,4
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	10152	34,6	101465	29,8
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	3606	12,3	82598	24,2
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	2975	10,1	31613	9,3
Genel Toplam:	29345	100,0	340950	100,0

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Temininde güçlük çekilen meslekler meslek gruplarına göre incelendiğinde; Ankara ilinde ve Türkiye genelinde temininde en fazla güçlük çekilen meslek grubu *Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar* olup oranları Ankara ilinde %34,6, Türkiye genelinde ise %29,8'dir.

Ankara ilinde temininde güçlük çekilen diğer meslek grupları sırasıyla %14,0 ile *Profesyonel Meslek Mensupları*, %13,1 ile *Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları* ve %12,4 ile *Hizmet ve Satış Elemanları* meslek grubudur.

Türkiye geneli bakıldığında, eleman temininde güçlük çeken diğer meslek grupları ise sırasıyla %24,2 ile *Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, %13,4 ile Hizmet* Ve Satış Elemanları ve %9,9 ile *Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları* olarak tespit edilmiştir.

GRAFİK 45: Temininde Güçlük Çekilen Meslekler,%,Ankara,2013

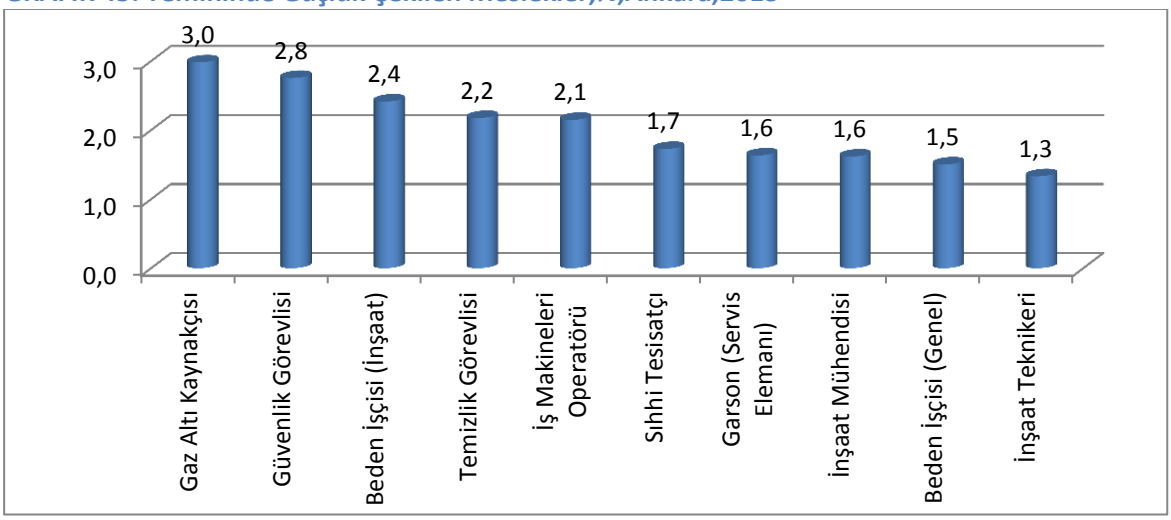

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Araştırma kapsamında işyeri ziyaretleri sırasında görüşülen işverenlere hangi mesleklerde ve hangi nedenlerden dolayı eleman temininde güçlük çektikleri sorulmuştur. Araştırma kapsamında işverenlerden elde edilen bilgiler doğrultusunda, eleman temininde en fazla güçlük çekilen ilk on meslek sırasıyla *Gaz Altı Kaynakçısı, Güvenlik Görevlisi, Beden İşçisi (İnşaat), Temizlik Görevlisi, İş Makineleri Operatörü, Sıhhi Tesisatçı, Garson (Servis Elemanı), İnşaat Mühendisi, Beden İşçisi (Genel)* ve *İnşaat Teknikeri* şeklindedir. Bu meslekler incelendiğinde ilk ondaki 5 mesleğin inşaat sektörüne yönelik meslekler olduğu görülmektedir. İnşaat sektörünün Ankara'da önemli bir yer tutması ve bu sektörde çalışanların genellikle dışardan göç alınarak sağlanması, bu mesleklerin temininde güçlük çekilme nedeni olarak gösterilebilir.

GRAFİK 46: Temininde Güçlük Çekilen Meslekler,%,Türkiye,2013

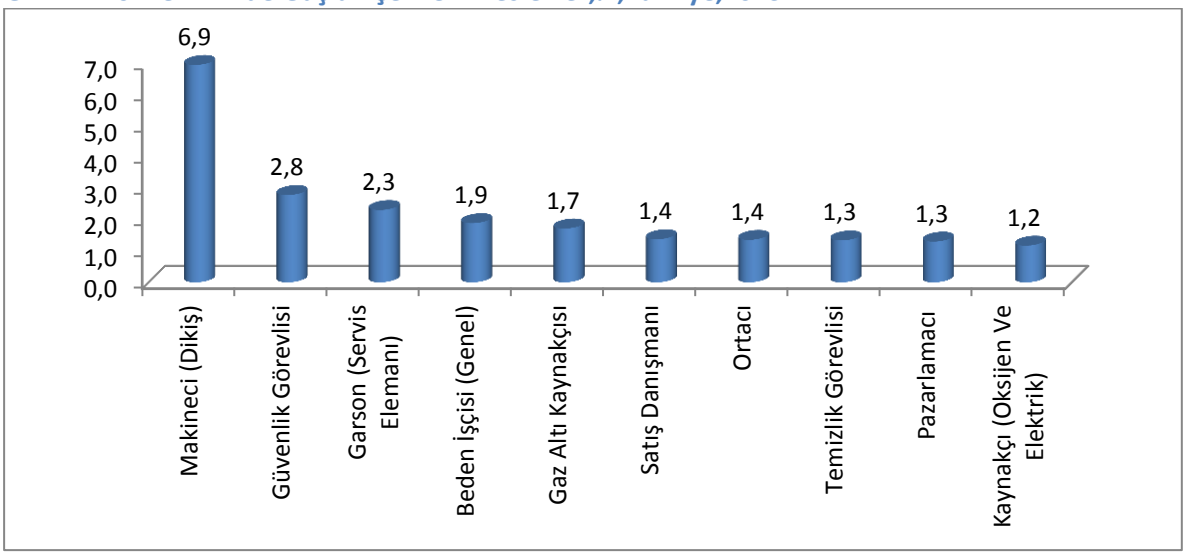

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Türkiye geneline bakıldığında temininde en fazla güçlük çekilen meslekler sırasıyla *Makineci(Dikiş), Güvenlik Görevlisi, Garson (Servis Elemanı), Beden İşçisi (Genel), Gaz Altı*

Kaynakçısı, Satış Danışmanı, Ortacı, Temizlik Görevlisi, Pazarlamacı ve Kaynakçı(Oksijen ve Elektrik) meslekleri olmuştur.

GRAFİK 47: Mesleklerin Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri,%, Ankara,2013

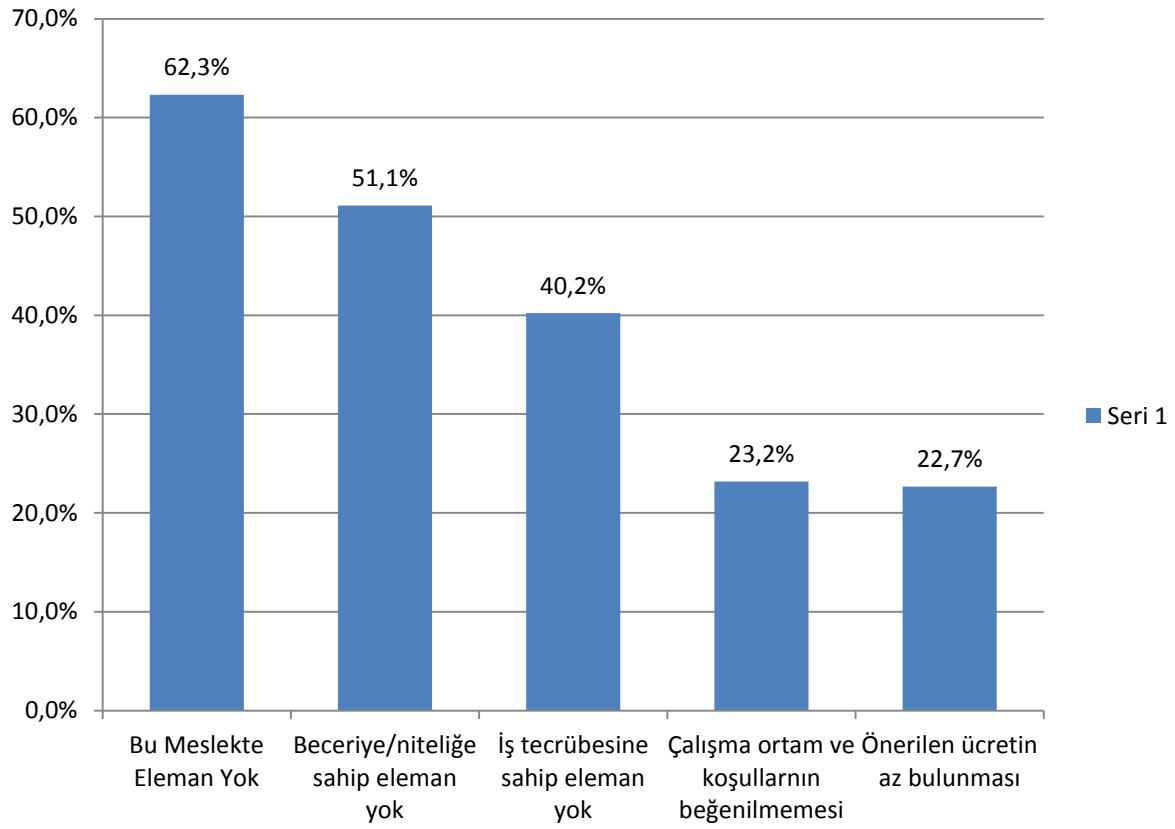

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Araştırma kapsamında işverenlere eleman temininde güçlük çekilme nedenleri sorulmuş alınan veriler derlenmiştir. Buna göre, İşverenlerin %62,3'ü yeterli beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasını, %51,1'i iş tecrübesine sahip eleman bulunamamasını, %40,2'si meslekte eleman bulunamamasını, %23,2'si önerilen ücretin az bulunmasını ve %22,7'si çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesini göstermiştir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Araştırma kapsamında işverenlere kısa(31 Aralık 2013) ve orta(30 Haziran 2014) vadede istihdam beklentileri sorulmuş, elde edilen veriler derlenmiştir. Ankara ilinde kısa ve orta vadede istihdam artışı beklenmekte olup kısa vadede 26.988, orta vadede ise 33.557 kişilik bir artış öngörülmektedir. Bu veriler ışığında, işverenlerin orta vadede daha iyimser olduğu ve daha fazla büyüme beklentisi içinde olduğu görülmektedir.

Tablo 26: 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 İtibariyle Beklenen Net İstihdam Değişiminin Sektörlere Göre Dağılımı,Ankara,2013

	31 Aralık 2013	30 Haziran 2014
Sektör	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişimi
Madencilik ve Taş Ocaklığı	109	81
İmalat	6294	6537
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	21	83
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	26	38
İnşaat	2624	4016
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu ve Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	3016	3553
Ulaştırma ve Depolama	49	827
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	1307	3142
Bilgi ve İletişim	499	515
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1839	1325
Gayrimenkul faaliyetleri	321	188
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	1289	1190
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	8220	10040
Eğitim	287	264
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	427	772
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence, Spor	77	39
Diğer Hizmet Faaliyetleri	582	946
Genel Toplam:	**26988**	**33557**

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Ankara ilinde gerçekleştirilen Talep Araştırması sonucunda, 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 itibariyle en fazla istihdam artışı *İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri* sektöründe beklenmektedir. Bu sektörü sırasıyla *İmalat* ve *İnşaat* sektörü izlemiştir. Kısa vadede *Elektrik*,

Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörü ise beklenen istihdam artışının en az olduğu sektör olurken, uzun vadede *Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri* en az istihdam artışı beklentisine sahip sektör olmuştur.

Tablo 27: 31 Aralık 2013 İtibariyle Beklenen Net İstihdam Değişiminin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı Ankara,2013

	ANKARA	TÜRKİYE
Meslek Grupları	**Net İstihdam Değişimi**	**Net İstihdam Değişimi**
Yöneticiler	-22	508
Profesyonel Meslek Mensupları	3411	19658
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	2211	22428
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	906	8945
Hizmet Ve Satış Elemanları	6840	35351
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	5	-1225
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	6452	75149
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	4709	67804
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	2476	35287
Genel Toplam:	**26988**	**263906**

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Talep araştırmasından elde edilen veriler doğrultusunda, meslek gruplarına göre net istihdam değişimi incelendiğinde, en fazla istihdam artışı beklenen üç meslek grubu sırasıyla *Hizmet ve Satış Elemanları, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar* ve *Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar* olarak belirlenmiştir. Ankara ilinde istihdam azalışı beklenen tek meslek grubu *Yöneticiler* grubu olmuştur.

Türkiye geneli incelendiğinde ise Ankara iline benzer sonuçların ortaya çıktığı görülmektedir. *Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar* meslek grubu en fazla istihdam artışı beklenen grup olurken, bu grubu sırasıyla *Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar* ve *Hizmet ve Satış Elemanları* takip etmektedir. Ankara ilinden farklı olarak Türkiye genelinde sadece *Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları* meslek grubunda istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 28: 31 Aralık 2013 İtibariyle İstihdam Artışı Beklenen Meslekler, Ankara, Türkiye

ANKARA		TÜRKİYE	
Meslekler	**Net İstihdam Değişimi**	**Meslekler**	**Net İstihdam Değişimi**
Güvenlik Görevlisi	4091	Makineci (Dikiş)	18025
Dış Lastik Hazırlama İşçisi	1657	Güvenlik Görevlisi	15726
Temizlik Görevlisi	1489	Temizlik Görevlisi	12647
Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı	1092	Beden İşçisi (Genel)	7212
Çöpçü	650	Satış Danışmanı	6043
Gaz Altı Kaynakçısı	636	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	5837
Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer)	531	Gaz Altı Kaynakçısı	4526
Garson (Servis Elemanı)	508	Beden İşçisi (İnşaat)	4413
Beden İşçisi (Genel)	498	Pazarlamacı	4233
Satış Danışmanı	446	Elektrikçi (Genel)	3321
Fatura Ve Hesap Tahsilatçısı	433	Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer)	3183
Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	394	İnşaat Demiri Bağlama Ustası	3139
İnşaat Mühendisi	348	Çağrı Merkezi Görevlisi	2910
Ağır Kamyon Şoförü	347	Metal Mamuller Montaj İşçisi	2803
Prefabrik Yapı Montaj İşçisi	325	Garson (Servis Elemanı)	2786
İş Makineleri Operatörü	298	Ortacı	2551
Mobilya Döşeme İşçisi	290	Müşteri Temsilcisi	2278
Sıhhi Tesisatçı	278	Şoför-Yük Taşıma	2112
Makine Mühendisi	245	İmal İşçisi	2080
Elektrik Teknisyeni	243	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1939

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

31 Aralık 2013 itibariyle, Ankara ilinde en fazla istihdam artışı 4091 kişi ile *Güvenlik Görevlisi* mesleğinde beklenmekte olup bu mesleği sırasıyla 1657 kişi ile *Dış Lastik Hazırlama İşçisi*, 1489 kişi ile *Temizlik Görevlisi,* 1092 kişi ile *Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı* ve 650 kişi ile *Çöpçü* meslekleri takip etmektedir. Artış beklenen ilk beş meslek incelendiğinde bu mesleklerin dördünün *İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri* sektörü içinde yer alan meslekler olduğu görülmektedir.

Türkiye geneline bakıldığında ilk sırayı Ankara iline benzer şekilde *Güvenlik Görevlisi* mesleği alırken, istihdam artışı beklenen diğer meslekler sırasıyla *Temizlik Görevlisi, Makineci(Dikiş), Beden İşçisi(İnşaat)* ve *Beden İşçisi(Genel)* meslekleridir.

Tablo 29: 31 Aralık 2013 İtibariyle İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler, Ankara, Türkiye

ANKARA		TÜRKİYE	
Meslekler	**Net İstihdam Değişimi**	**Meslekler**	**Net İstihdam Değişimi**
Beden İşçisi (İnşaat)	610	Tuğla İmal İşçisi	1920
Montajcı (Kurgucu)	357	Oda Görevlisi-Turizm	1379
Beden İşçisi-Bina İnşaatı	153	Endüstriyel Boru Montajcısı	840
Satış Elemanı (Toptan)	108	Bahçıvan	698
Kompozit Cephe Kaplama İşçisi	98	Diğer Fidanlık İşçileri Ve Bahçıvanlar	650
Bekçi	84	Çiçek Düzenleyicisi	484
Yönetici-Elektrik, Havagazı, Su Ve Sıhhi Tesisat Hizmetleri	76	Eğlence Hizmetleri (Animatör)	478
Sondaj Operatörü/Sondör	76	Dikim İşçisi (Bahçecilik)	415
Büro Memuru (Genel)	66	Sebze Yetiştirme İşçisi	414
Elektrikçi (Genel)	63	Beton Ve Betonarme Kalıpçısı	411
Bina Dış Yüzey Temizleyicisi	61	Elektrik Tesis İşletme Bakım İşçisi	409
Isı Yalıtımcısı	61	Direksiyon Eğitmeni	406
Voleybolcu	60	Diğer Ağaç İşlem İşçileri	379
Sondaj İşçisi	54	Boru Kaynakçısı	333
Kalıp Bağlama Ve Ayar İşçisi	53	Gümrük Memuru	332
Uçak Elektroniği Teknisyeni	39	Tünel Kalıpçı-İnşaat	315
Gantry Crane Vinç Operatörü	38	Fırın İşçisi (Tuğla,kiremit Ve Benzeri İnşaat Elemanları)	305
Birinci Basamak Tedavi Hizmeti Veren Paramedik	37	Mutfak Görevlisi	243
Hamal	37	Barmen	233
Usta Öğretici (Betonarme Demirciliği)	30	Kadayıf İmal Ustası	199

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

31 Aralık 2013 itibariyle en fazla istihdam azalışı beklenen meslekler sırasıyla, *Beden İşçisi (İnşaat), Montajcı (Kurgucu), Beden İşçisi-Bina İnşaatı, Satış Elemanı (Toptan), Kompozit Cephe Kaplama İşçisi, Bekçi, Yönetici-Elektrik, Havagazı, Su Ve Sıhhi Tesisat Hizmetleri, Sondaj Operatörü/Sondör, Büro Memuru (Genel)* ve *Elektrikçi (Genel)* meslekleridir. Azalış beklenen mesleklerin çoğunluğunun inşaat sektöründe olması, mevsimsel koşullar sebebiyle sektör faaliyetlerinin azalması olarak yorumlanabilir.

Tablo 30: 30 Haziran 2014 İtibariyle İstihdam Artışı Beklenen Meslekler, Ankara, Türkiye, 2013

ANKARA		TÜRKİYE	
Meslekler	**Net İstihdam Değişimi**	**Meslekler**	**Net İstihdam Değişimi**
Güvenlik Görevlisi	5422	Güvenlik Görevlisi	16736
Temizlik Görevlisi	2231	Temizlik Görevlisi	13867
Güvenlik Görevlisi (Silahlı)	1300	Makineci (Dikiş)	13744
Dış Lastik Hazırlama İşçisi	828	Beden İşçisi (İnşaat)	7233
Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	780	Beden İşçisi (Genel)	8946
Beden İşçisi-Bina İnşaatı	666	Pazarlamacı	5953
Çöpçü	650	Garson (Servis Elemanı)	5315
Garson (Servis Elemanı)	638	Satış Danışmanı	4907
Servis Garsonu	583	Çağrı Merkezi Görevlisi	4147
Beden İşçisi (Genel)	452	Sıvacı	3142
Gaz Altı Kaynakçısı	410	Şoför-Yük Taşıma	3009
Pazarlamacı	382	Gaz Altı Kaynakçısı	3058
İnşaat Malzemeleri Satış Elemanı	382	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	2300
Aşçı	380	Komi (Garson Yardımcısı)	2489
Matbaa İşçisi	376	Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	2398
Kat Görevlisi-Temizlik	372	İmal İşçisi	2235
Elektrik Pano Montajcısı	342	Elektrikçi (Genel)	2135
Satış Danışmanı	341	Aşçı	2085
LED Aydınlatma Ekipmanları Montajcısı	337	Beden İşçisi (Temizlik)	1436
Mermer İşçisi	334	İnşaat Boyacısı/Boyacı-Bina	1738

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Araştırma kapsamında işverenlerden elde edilen bilgiler doğrultusunda, 30 Haziran 2014 itibariyle istihdam artışı beklenen meslekler sırasıyla *Güvenlik Görevlisi, Temizlik Görevlisi, Güvenlik Görevlisi (Silahlı), Dış Lastik Hazırlama İşçisi, Güvenlik Görevlisi (Silahsız), Beden İşçisi-Bina İnşaatı, Çöpçü, Garson (Servis Elemanı), Servis Garsonu* ve *Beden İşçisi (Genel)* meslekleridir.

Türkiye geneli incelendiğinde en fazla istihdam artışı beklenen ilk iki meslek Ankara ili ile aynı olup *Güvenlik Görevlisi* ve *Temizlik Görevlisi* meslekleridir. Diğer meslekler sırasıyla *Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (İnşaat), Beden İşçisi (Genel), Pazarlamacı, Garson (Servis Elemanı), Satış Danışmanı, Çağrı Merkezi Görevlisi* ve *Sıvacı* meslekleridir

Tablo 31: 30 Haziran 2014 İtibariyle İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler, Ankara, Türkiye

ANKARA		TÜRKİYE	
Meslekler	**Net İstihdam Değişimi**	**Meslekler**	**Net İstihdam Değişimi**
Beden İşçisi (İnşaat)	172	Sebze Toplama İşçisi	662
Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	68	Kuruyemiş Paketleme İşçisi	516
Paketleme İşçisi (Cam)	58	Diğer Kağıt İmalat İşçileri	321
İş Makineleri Yağcısı	38	Meyve Sebze Ayıklama İşçisi	239
Ekskavatör (Kazıcı) Operatörü	30	Gümrük Memuru	218
Yükleyici (Loder) Operatörü	23	Tünel Kalıpçı-İnşaat	204
Seramik İşçisi	23	İşletmeci (Genel)	144
İnşaat Bekçisi	23	Seyahat Servis Elemanı (Host/hostes/otobüs-Tren)	105
Demirciler, Şahmerdancılar Ve Pres Operatörleri	21	Tarım İşçisi-Karma Çiftçilik (Bitkisel Üretim Ve Hayvan Yetiştiriciliği)	80
Kesimci (Konfeksiyon)	20	Çırçır Makinesi Operatörü	71
Eczacı Kalfası	17	Destek Personeli (yardımcı Hizmetler)	65
Uzman (Genel)	17	Karton Ve Mukavva Kutu Kesme Ve Katlama Presi Operatörü	61
Greyder Operatörü	15	Çorap Örme Makinesi Operatörü	56
Boyacı (Çelik İnşaat Ve Gemi)	15	Çiftlik İşçisi (Pamuk)	48
İdari İşler Uzmanı	15	Diğer Deri İşçileri	44
Biyoloji Öğretmeni-Ortaöğretim	11	Pamuk Toplama Makinesi Operatörü	44
Sıvacı	9	Diğer Balıkçılar	42
Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer)	8	Kesme Makinesi İşçisi (Kağıt Hamuru)	35
Yönetici (İnşaat)	8	Direksiyon Eğitmeni	35
Yazılım Geliştiricisi	7	Yıkama Ve Ayıklama İşçisi (Meyve Sebze) (Elle)	31

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

30 Haziran 2014 itibariyle istihdam azalışı beklenen meslekler *sırasıyla Beden İşçisi (İnşaat), Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi, Paketleme İşçisi (Cam), İş Makineleri Yağcısı,*

Ekskavatör (Kazıcı) Operatörü, Yükleyici (Loder) Operatörü, Seramik İşçisi, İnşaat Bekçisi, Demirciler, Şahmerdancılar Ve Pres Operatörleri ve *Kesimci (Konfeksiyon)* meslekleridir.

Türkiye geneline bakıldığında ise istihdam azalışı beklenen ilk on meslek sırasıyla *Sebze Toplama İşçisi, Kuruyemiş Paketleme İşçisi, Diğer Kağıt İmalat İşçileri, Meyve Sebze Ayıklama İşçisi, Gümrük Memuru, Tünel Kalıpçı-İnşaat, İşletmeci (Genel), Seyahat Servis Elemanı (Host/hostes/otobüs-Tren), Tarım İşçisi-Karma Çiftçilik (Bitkisel Üretim Ve Hayvan Yetiştiriciliği)* ve *Çırçır Makinesi Operatörü* meslekleri olarak belirlenmiştir.

Tablo 32: 2013 yılı Aralık ayı ve 2014 yılı Haziran ayı itibariyle Net İstihdam Değişim Oranı (NİDO), (%),Ankara

Sektörler	31 Aralık 2013 NİDO	30 Haziran 2014 NİDO
Madencilik ve Taş Ocaklığı	2,7	2,0
İmalat	6,8	7,1
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	0,3	1,3
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	0,4	0,6
İnşaat	3,4	5,2
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu ve Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	4,9	5,7
Ulaştırma ve Depolama	0,3	5,7
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	6,1	14,6
Bilgi ve İletişim	4,5	4,7
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	19,1	13,8
Gayrimenkul faaliyetleri	10,2	6,0
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	5,3	4,9
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	14,2	17,3
Eğitim	2,2	2,0
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	2,9	5,2
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence, Spor	5,3	2,7
Diğer Hizmet Faaliyetleri	4,0	6,4
Genel Toplam:	6,2	7,7

Kaynak: İŞKUR, İPA 2013

Net İstihdam Değişim Oranı(NİDO) beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır. 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 itibariyle, sektörlerde beklenen istihdam değişimine oransal olarak bakıldığında ise, kısa vadede toplamda %6,2'lik bir artış beklenirken orta vadede bu oran %7,7'dir.

31 Aralık 2013 itibariyle Net İstihdam Artışı beklentisi en fazla olan ilk üç sektör, *Finans ve Sigorta Faaliyetleri, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri* ve *Gayrimenkul faaliyetleri* olarak tespit edilmiştir. 30 Haziran 2014 beklentilerine bakıldığında, Net İstihdam Artışı beklentisinin en fazla olduğu sektörler sırasıyla, *İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri* ve *Finans ve Sigorta Faaliyetleri* olmuştur.

SONUÇ

Ankara ili İşgücü Piyasası Araştırması raporunun temel amacı, istihdamın arttırılması ve işsizliğin azaltılması yönelik il aktif istihdam politikalarının geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus işgücü arzı ve talebi arasındaki eşleşmeme, diğer bir ifade ile dengesizliktir. İl genelindeki mevcut işgücü arz ve talep yapıları analiz edilerek, arz ve talep arasındaki dengesizliklerin ortadan kaldırılmasına yardımcı olmak hedeflenmektedir.

Ankara ili işgücü piyasası arz yapısı ve arzı etkileyen değişkenler eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir. Arza yönelik en önemli kısıtlama, elde edilen bu verilerin önemli bir bölümünün 2012 yılına, bir kısmının da daha eski tarihlere dayanmasıdır.

İşgücü piyasasının talep boyutu tespiti için özel bir araştırma düzenlenmesine rağmen, bu araştırmada verilerin temin edilmesinde ve temin edilen verilerin değerlendirilmesinde bazı kısıtlarla karşılaşılmıştır. En önemli kısıt araştırmanın temelini oluşturan ve Türkiye İstatistik Kurumu(TÜİK) verilerinden elde edilen firma listesinden kaynaklanmaktadır. Bu listelerde ye alan firmaların unvan ve adres bilgilerinin güncel olmaması, firmalara ulaşma konusunda ek çalışma yapılmasına ve zaman kaybına yol açmıştır. Ayrıca bütün çalışmalara rağmen ulaşılamayan işyerleri sebebiyle talep araştırması formlarının yaklaşık %23'ü veri tabanına "cevapsızlık formu" olarak yansımıştır.

Talep veri setlerinin oluşturulmasında karşılaşılan bir diğer kısıt işyeri büyüklükleri ile ilgilidir. Araştırma, 10 ve daha fazla çalışan sayısına sahip işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenmiştir. Buna rağmen 1 – 9 çalışanı olan işyerlerine ciddi oranda kayma ile karşılaşılmıştır. Bu durumdaki işyerleri araştırma kapsamındaki toplam işyerlerinin %31'ini oluşturmaktadır. Bu durum 10+ işyerlerinden 1-9'a kayma, 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır, fakat bu olasılığı ölçebilecek veri seti mevcut değildir.

Araştırma kapsamında karşılaşılan diğer bir kısıt Türk işgücü piyasasının yapılanmasından kaynaklanmaktadır. Türkiye'de kayıt dışı çalışma oranı oldukça yüksektir. İşverenlerin kamu kurum ve kuruluşları ile yaptıkları çalışmalarda sadece kayıtlı elemanlarını bildirdiği, kayıt dışı çalışanlarına dair bir bilgi vermedikleri bilinen bir gerçektir. İşverenlerin bu tutumu göz önüne alındığında, işgücü piyasası talep araştırması kapsamında saha çalışması uygulanan işverenlerin de sadece kayıtlı çalışanlarına ilişkin bilgileri paylaştığı sonucuna varılabilir.

Araştırmada karşılaşılan bir diğer önemli kısıt işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi almada problem yaşanmasıdır. Bu durum kendini beden işçiliği mesleğinde yoğun olarak göstermektedir. İşverenler genel olarak, işletme içerisinde temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi(genel) olarak bildirme

eğilimindedir. Bu eğilim, işyerlerindeki mevcut meslekler hakkında ayrıntılı bilgi almayı zorlaştırmaktadır. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler Sözlükte yer almamaktadır.

Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen Talep Araştırması, iller düzeyinde ve Türkiye genelinde karşılaştırmaya imkan sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve bu araştırmayla zengin bir veri tabanı oluşturma yolunda büyük bir adım atılmıştır.

Ankara ili, 2003 yılında yayımlanan ve 2011 yılında güncellenen ''İllerin ve Bölgelerin Sosyo- Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması'na (SEGE) göre 81 il içerisinde ikinci sırada yer almaktadır. Kalkınma Bakanlığı verilerine göre Kamu yatırımlarının en fazla yapıldığı il Ankara'dır.

Ankara ilinde ADNKS verilerine göre çalışabilir yaştaki nüfusun eğitim seviyesi Türkiye ortalamasından yüksektir. Çalışabilir yaştaki nüfusun %50,3'ünü lise ve üstü eğitimliler oluşturmaktadır. Bu oran %35,9 olan Türkiye geneli ortalamasının 14,4 puan üstündedir. Cinsiyete göre eğitim durumları incelendiğinde, kadınların eğitim düzeyinin daha düşük olduğu görülmektedir. Okuma yazma bilmeyen kadınların oranı %86,3 iken bu oran erkeklerde %13,7'dir. Ankara ili nüfusunun %27,3'ü lise ve dengi okul mezunu, %23'ü ise yüksek eğitimlidir.

Ankara ili işgücüne katılım oranları değerlendirildiğinde, erkeklerin işgücüne katılım oranının %70,7,kadınların oranının ise %27,3 olduğu görülmektedir. Ankara ilinde, istihdam oranının en yüksek olduğu eğitim düzeyi %76,9 ile yükseköğretim düzeyidir. Lise ve dengi okulların oranı %52,6 iken, lise altı eğitim düzeyi %38,2'dir. Eğitim düzeyi arttıkça işgücüne katılma oranının arttığı açıkça görülmektedir. Kadınların işgücüne katılma oranının ise erkeklerden daha az olduğu görülmektedir. Yaş gruplarına göre işgücüne katılma oranları değerlendirildiğinde, en yüksek oran %67,9 ile 25-34 yaş grubundadır. Burada en çok dikkat çeken nokta 35-54 yaş grubunun oranının %59,7 olmasına karşın, genç nüfus olarak tabir edilen 20-24 yaş grubunun %46,6 gibi daha düşük bir orana sahip olmasıdır.

2012 yılı işsizlik verilerine göre Ankara ilinde işsizlik oranı %9,5'dir. Bu oran %9,2'lik Türkiye ortalamasına yakın bir değer olmakla birlikte 0,3 puan üstündedir. İl genelinde işsizlik oranının en fazla olduğu gruplar genç nüfus ve kadınlardır. 20-24 yaş arası genç nüfusun işsizlik oranı %24,4 iken kadın işsizlerin oranı %13,9'dur. Eğitim durumuna göre işsizlik oranlarına bakıldığında ise en yüksek oran %10,8 okuma yazma bilmeyenler grubundadır.

Ankara ili istihdam oranları incelendiğinde toplam istihdam oranı %43,9 olup, erkeklerin oranı %65,3, kadınların oranı ise %23,5'tir. İktisadi faaliyet kollarına göre istihdam oranı en yüksek olan kol %72,7 gibi çok yüksek bir oranla Hizmet kolu olurken, diğer kollar sırasıyla %22,3 ile Sanayi ve %5 ile Tarım olarak tespit edilmiştir. Eğitim düzeyine göre istihdam oranları değerlendirildiğinde yükseköğretim görmüş kişilerin istihdam oranı oldukça yüksek olup %70,5'tir. Lise ve dengi okul mezunu kişilerin istihdam oranı ise %47,8 olmuştur.

Eğitim seviyesi arttıkça istihdam oranının arttığı görülmektedir. İstihdam oranının en fazla olduğu yaş grubu ise %61'lik oranla 25-34 yaş grubu aralığındadır.

İşgücüne katılım, işsizlik ve istihdam verileri birlikte ele alındığında genç nüfusun ve kadınların dezavantajlı gruplar olduğu görülmektedir. Bu veriler ışığında kadınların ve gençlerin işgücüne katılım oranlarının ve istihdam olanaklarının arttırılması için, bu gruplara özel önlemler alınması gerekmektedir. Bu kapsamda, il aktif istihdam politikaları belirlenmeli ve İŞKUR tarafından bu hedef kitleye yönelik işgücü yetiştirme faaliyetleri düzenlenmesine öncelik verilmelidir.

İŞKUR'a kayıtlı işsizler incelendiğinde, toplam işsiz sayısının %57,3'ünü erkekler, %42,7'sinin kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Yaş gruplarına göre işsiz sayıları incelendiğinde en yüksek işsiz sayısının %25,2 oranla 25 – 29 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Bu yaş grubunu %19,5 ile 30 – 34 yaş grubu izlemektedir. 2012 yılında İŞKUR'a başvuran erkeklerin oranı %59,4 iken kadınların oranı %40,6'dır.

2012 yılı Ankara iline yapılan başvurular eğitim durumlarına göre incelendiğinde en fazla başvuru sırasıyla %37,9 ile ortaöğretim, %36,1 ile ilköğretim ve %14,1 ile lisans eğitimi düzeyinde gerçekleşmiştir.

Talep araştırması sonuçları sektör bazında değerlendirildiğinde, Ankara genelinde işyerlerinin %25,9'u İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. İnşaat sektörünü sırasıyla %19, 8 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü ve %17,4 ile İmalat sektörü izlemektedir. Ankara ilindeki işyerlerinde toplam çalışan sayısı 434.271'dir. Çalışanlar arasında erkeklerin oranı %79,0 iken kadınlarda bu oran 21,0'dır. Bu veriler ışığında erkeklerin işgücüne katılma oranının kadınlara göre oldukça fazla olduğu görülmektedir. Çalışan sayısı en fazla olan sektör ise İmalat sektörüdür. Erkek çalışan sayısı en fazla olan meslekler incelendiğinde beden işçisi(inşaat), beden işçisi(genel), şoför-yük taşıma, beden işçisi(temizlik), şoför-yolcu taşıma ve garson(servis elemanı) gibi eğitim düzeyinden ziyade beceri gerektiren meslekler olduğu görülmektedir. Kadın çalışan sayısının fazla olduğu mesleklere bakıldığında ise ilk onda temizlik görevlisi, beden işçisi(temizlik) ve çaycı gibi belli bir eğitim düzeyi gerektirmeyen meslekler yer alırken, öte yandan sekreter, muhasebeci, büro memuru(genel), büro memuru(idari işler) gibi yüksek eğitim seviyesi gerektiren mesleklerin yer alması dikkat çekmektedir.

Ankara ilinde gerçekleştirilen araştırma kapsamında, 23.098 açık iş tespit edilmiş olup, açık iş oranı %5,1'dir. Ankara ilinde en fazla çalışan sayısına sahip olan sektör "İmalat" sektörü olup en fazla açık iş %7,6 oranla yine bu sektördedir. Bu sektörü %6,8 açık iş oranı ile " Gayrimenkul Faaliyetleri" ve %6,3 ile "Toptan ve Perakende Ticaret sektörü izlemektedir. Mesleklere göre açık işler sıralandığında ilk sıralarda gaz altı kaynakçısı, temizlik görevlisi, beden işçisi-bina inşaatı, beden işçisi-genel ve garson(servis elemanı) gibi beceri isteyen

meslekler olduğu görülmektedir. Açık iş oranı en fazla olan ilk on meslek içerisinde sadece inşaat mühendisi mesleği yüksek bir eğitim düzeyi gerektirmektedir.

Meslek gruplarına göre açık iş oranları değerlendirildiğinde, Ankara ilinde en fazla açık iş %9,4'lük oranı ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubundadır. Açık iş oranı en fazla olan diğer meslekler ise sırasıyla %6,6 ile Tesis Makine Operatörleri ve Montajcılar ve %5,5 ile Hizmet ve Satış Elemanları" meslek grubudur. Türkiye geneline bakıldığında ise açık iş oranı en fazla olan meslek grubu %5,8 ile Tesis Makine Operatörleri ve Montajcılar grubudur. Açık iş oranının yüksek olduğu diğer meslek grupları sırasıyla %5,5 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve %5,0'lık oran ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek gruplarıdır. Açık iş oranı en fazla olan meslek grupları Ankara ili ve Türkiye gelinde, oranları farklı olmasına rağmen paralellik göstermektedir.

Talep araştırması sonucunda, işverenlerin açık işler için talep ettiği eğitim düzeyi incelendiğinde, %73,8 oranında asgari bir eğitim düzeyi talep edildiği görülmektedir. Açık işler için % 18,4 oranında lise altı, %17,9 oranında lisans eğitimliler,% 16,3 oranında meslek lisesi, %13,9 genel lise, %6,9 meslek yüksekokulu ve %0,4 lisansüstü eğitimliler talep edilmektedir. Lise ve dengi okul eğitim düzeyi toplamda en yüksek orana sahip olup %30,2'lik kısmı oluşturmaktadır.

İşverenlerce açık işler için iş arayanlardan talep edilen ek beceriler incelendiğinde ise; en çok talep edilen ilk üç beceri düzeyi sırasıyla % 75,7 oranında mesleğe ilişkin yeterli bilgiye sahip olunması, %65,4 oranında fiziksel yeterlilik, %56,6 oranında takım çalışması becerileri olarak tespit edilmiştir.

Ankara ilinde ve Türkiye genelinde açık iş belirten işverenlerin başvurdukları yöntemlerin başında akraba-eş dost aracılığıyla eleman temin etme yer almaktadır. İlde başvurulan diğer yöntemler sırasıyla gazete ve internet siteleri aracılığıyla olurken İŞKUR aracılığıyla eleman temini dördüncü sırada yer almaktadır.

Araştırma sonucunda, eleman temininde en fazla güçlük çekilen sektör %28,1 ile İmalat sektörü olurken, İnşaat sektörü %24,2 ile ikinci sırada, Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu ve Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörü ise %16,7 ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Temininde güçlük çekilen meslekler meslek gruplarına göre incelendiğinde; Ankara ilinde temininde en fazla güçlük çekilen meslek grupları sırasıyla %34,6 ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar,%14,0 ile Profesyonel Meslek Mensupları ve %13,1 ile Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları olarak belirlenmiştir.

Ankara ilinde eleman temininde en fazla güçlük çekilen ilk on meslek sırasıyla gaz altı kaynakçısı, güvenlik görevlisi, beden işçisi (inşaat), temizlik görevlisi, iş makineleri operatörü, sıhhi tesisatçı, garson (servis elemanı), inşaat mühendisi, beden işçisi (genel) ve inşaat teknikeri şeklindedir. Bu meslekler incelendiğinde ilk ondaki 5 mesleğin inşaat sektörüne yönelik meslekler olduğu görülmektedir. İnşaat sektörünün Ankara'da önemli bir yer tutması

ve bu sektörde çalışanların genellikle dışardan göç alınarak sağlanması, bu mesleklerin temininde güçlük çekilme nedeni olarak gösterilebilir.

İşverenlere sorulan eleman temininde güçlük çekilme nedenleri sonucunda alınan verilere göre işverenlerin %62,3'ü yeterli beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasını, %51,1'i iş tecrübesine sahip eleman bulunamamasını, %40,2'si meslekte eleman bulunamamasını, %23,2'si önerilen ücretin az bulunmasını ve %22,7'si çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesini göstermiştir.

Araştırma kapsamında Ankara ilinde kısa(31 Aralık 2013) ve orta(30 Haziran 2014) vadede istihdam artışı beklenmekte olup kısa vadede 26.988, orta vadede ise 33.557 kişilik bir artış öngörülmektedir. Bu veriler ışığında, işverenlerin orta vadede daha iyimser olduğu ve daha fazla büyüme beklentisi içinde olduğu görülmektedir. Kısa ve orta vadede en fazla istihdam artışı "İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri" sektöründe beklenmektedir. Bu sektörü sırasıyla İmalat ve İnşaat sektörü izlemiştir. Kısa vadede en fazla istihdam artışı beklenen üç meslek grubu sırasıyla Hizmet ve Satış Elemanları, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar olarak belirlenmiştir. Ankara ilinde istihdam azalışı beklenen tek meslek grubu Yöneticiler grubu olmuştur.

Kısa vadede(Aralık 2013) en fazla istihdam artışı beklenen ilk 5 meslek sırasıyla güvenlik görevlisi, dış lastik hazırlama işçisi, temizlik görevlisi, hasta ve yaşlı bakım elemanı ve çöpçü şeklindedir. Orta vadede(Haziran 2014) ise en fazla istihdam artışı sırasıyla güvenlik görevlisi, temizlik görevlisi, güvenlik görevlisi (silahlı), dış lastik hazırlama işçisi, güvenlik görevlisi (silahsız) mesleklerinde beklenmektedir. Kısa ve orta vadede artış beklenen mesleklerin İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe olduğu göz önünde bulundurulduğunda en fazla büyümenin bu sektörde beklendiği sonucuna varılabilir.

Aralık 2013 itibariyle en fazla istihdam azalışı beklenen meslekler beden işçisi (inşaat), montajcı (kurgucu), beden işçisi-bina inşaatı, satış elemanı (toptan) ve kompozit cephe kaplama işçisidir. Haziran 2014 ise en fazla istihdam azalışı beden işçisi (inşaat), fayans, seramik ve karo döşemecisi, paketleme işçisi (cam), iş makineleri yağcısı ve ekskavatör (kazıcı) operatörü mesleklerinde beklenmektedir. Kısa ve orta vadede istihdam azalışı beklenen mesleklerin çoğunluğu İnşaat sektöründe yer aldığından, sektörün kısa vadede mevsimsel koşullara bağlı olarak küçülme eğilimine girdiği düşünülebilir.

31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 itibariyle, sektörlerde beklenen istihdam değişimine oransal olarak bakıldığında kısa vadede toplamda %6,2'lik bir artış beklenirken orta vadede bu oran %7,7'dir. Ankara ilinde sektör bazında kısa ve orta vadede NİDO verileri incelendiğinde, tüm sektörlerin büyüme eğiliminde olduğu dikkat çekmektedir. Kısa vadede Finans ve Sigorta Faaliyetleri uzun vadede ise İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri en yüksek NİDO verilerine sahip olup en fazla büyüme bu sektörlerde beklenmektedir.

Ankara ilinde, açık iş sayısı, istihdam artışı ve temininde güçlük çekilen meslekler incelendiğinde işgücü arz ve talebi arasında bir dengesizlik olduğu ve bunu gidermek için de ihtiyaca göre eğitim programlarının düzenlenmesi gerektiği görülmektedir. Bu kapsamda verilecek eğitimlerin, işletmelerde ihtiyaç duyulan becerileri kazandırması ve istihdam yaratması gerekmektedir. Ayrıca bu eğitimlerin biçim ve içerik açısından belirlenmesi aşamasında mesleki eğitim uzmanlarından ve ilgili mesleklerde faaliyet gösteren işveren temsilcilerinden görüşlerin alınması daha faydalı olacaktır.

En önemli sorunlardan biri olan kayıt dışı istihdamın önüne geçilmesi amacıyla önlemler alınması gerekmektedir. İŞKUR hizmetlerinin başta işverenler olmak üzere daha geniş kitlelere ulaşması sağlanmalıdır. Bu amaçla işverenlerin eleman alımlarında İŞKUR' u daha fazla kullanmaları sağlanmalı ve işveren ile ilişkiler daha fazla geliştirilmelidir. Ayrıca istihdam ve teşvik paketleri hazırlanmalı, işyeri ziyaretlerine daha fazla ağırlık verilmeli, işverenlerin taleplerine göre doğru eşleştirmeler yapılmalı böylece arz ve talep dengelenmelidir.

KAYNAKÇA

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri,SEGE

MEB, Örgün Eğitim 2011-2012

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

EKLER

Ek 1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

IŞKUR	..... İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI
	İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi verme ve gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun 21'inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.**
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136. maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan işyerlerinde insan kaynakları, personel, işletme veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. **Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.**

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No	:	
İşyerinin Yasal Ünvanı	:	
İşyerinin Tabela Ünvanı	:	

ADRES BİLGİLERİ

İL	:	.....
İLÇE	:	
KÖY	:	
MAHALLE	:	
CADDE/SOKAK	:	
DIŞ KAPI NO	:	
İÇ KAPI NO	:	
TELEFON/FAKS/e-posta	:	...../...../ .....

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı	:	Unvanı	:
Tarih	:	Telefonu	:
E-posta	:	İmza/Kaşesi	:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - İŞYERİ FAALİYETİ

S1. İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz?
(Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.)

01		Madencilik ve Taş ocakçılığı
02		İmalat
03		Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04		Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05		İnşaat
06		Toptan ve parekende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07		Ulaştırma ve depolama
08		Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09		Bilgi ve iletişim
10		Finans ve sigorta faaliyetleri
11		Gayrimenkul faaliyetleri
12		Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13		İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14		Eğitim
15		İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16		Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
17		Diğer hizmet faaliyetleri

S2. İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile aynı mı, değişmiş mi?
(Bu soru ziyaret edilen işyerinde değil, İŞKUR'un Bürosunda Koordinatör veya görevlendireceği bir kişi tarafından doldurulacaktır.)

Aynı	Değişmiş

Sonraki Sayfaya Geçiniz

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM

S3: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan İş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Erkek Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S6: İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S6.1: Eleman ihtiyacı duymuyoruz. ☐ ⟹ Soru 6'ya geçiniz.

01	02	03	04	05	06
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Genel lise 3. Meslek lisesi 4. Meslek yüksekokulu 5.Lisans 6. Lisans üstü 7. Farketmez	Beceri İhtiyacı (*) 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (sınaflık becerı) 4. Mesleğe ilişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6.Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme beceriler 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeteneği	İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda herhangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET 2- HAYIR	Açık işlerinizi genellikle hangi yolla arıyorsunuz (*) 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları
		☐	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	☐	1 2 3 4 5

BÖLÜM IV. 31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER		
01	02	03
6.6: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	6.3'e geçiniz
	Hayırsa →	6.1 veya 6.2 geçiniz
6.6.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum.	→	7.sorıya geçiniz
6.6.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
6.6.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

6.7: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	7.3'e geçiniz
	Hayırsa →	7.1 veya 7.2 geçiniz
6.7.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını beklemiyorum.	→	8.sorıya geçiniz
6.7.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
6.7.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış	

BÖLÜM V. 30 HAZİRAN 2014 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER		
01	02	03
8.8: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	8.3'e geçiniz
	Hayırsa →	8.1 veya 8.2 geçiniz
8.8.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum.	→	9.sorıya geçiniz
8.8.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
8.8.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

8.9: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	9.3'e geçiniz
	Hayırsa →	9.1 veya 9.2 geçiniz
8.9.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını düşünmüyorum.	→	10.sorıya geçiniz
8.9.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
8.9.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal Azalış	

BÖLÜM VI. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

10: 2013 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

10.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

01	02	03	04				
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz meslekli ile an karşılaştınız mı? 1-EVET 2- HAYIR 3-KISMEN	Temininde Güçlük Çeklme Nedeni (*) 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
			1	2	3	4	5
		☐					

Ek 2- A : Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

İl İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında tam sayım yapılan iller dışında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 74 ilde tamsayım 7 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

nh = ñ [K2 + (1- K2) Mh 2] ½

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

Mh =Nh / (N / h) = h.Wh

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

nmin = K.ñ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla girişim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak nmin=125 olacak şekilde tabakalara düşen örnek hacmi belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2- B : Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde girişimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet ve büyüklük grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v(\hat{Y}_h) = N_h{}^2 v(\bar{y}_h) = N_h{}^2 \left[\sum (y_i - \bar{y}_h)^2 / (n_h - 1)\right]$$ dır.

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v(\hat{Y}) = \sum_h v(\hat{Y}_h)$$ olarak elde edilir.

Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi
R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Ek 2- C : Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012)

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585
Manisa	1.582
Tekirdağ	1.545
Hatay	1.416
Aydın	1.370
Şanlıurfa	1.342
Kahramanmaraş	1.327
Eskişehir	1.282
Sakarya	1.250
Malatya	1.070
Afyonkarahisar	995
Elazığ	974
Ordu	962
Kütahya	890
Erzurum	856
Van	850
Zonguldak	832
Sivas	804
Çorum	802
Çanakkale	753
Düzce	736
Uşak	691
Giresun	687
Mardin	677
Osmaniye	671
Adıyaman	644
Batman	641
Rize	607
Aksaray	602
Nevşehir	559
Edirne	517
Isparta	505
Kırklareli	485
Kastamonu	481
Yozgat	475
Amasya	445
Niğde	423
Bolu	406
Karaman	393
Yalova	386
Burdur	364
Şırnak	345
Bartın	303
Karabük	299
Bilecik	291
Bingöl	281
Sinop	280
Erzincan	278
Kırşehir	260
Artvin	244
Kırıkkale	240
Siirt	233
Bitlis	216
Ağrı	213
Çankırı	212
Muş	192
Kars	177
Iğdır	162
Gümüşhane	127
Kilis	119
Hakkari	117
Tunceli	93
Bayburt	77
Ardahan	57
Tamsayım toplamı	**38.698**

Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Adana	1.677
Ankara	1.982
Antalya	1.745
Bursa	1.838
Denizli	1.507
Diyarbakır	1.422
Gaziantep	1.472
İstanbul	2.132
İzmir	1.881
Kayseri	1.440
Kocaeli	1.737
Konya	1.658
Mersin	1.572
Muğla	1.478
Trabzon	1.393
ÖrneklemToplam	**24.934**
Tokat (Pilot İl)	704
Samsun (Pilot İl)	1387
Araştırmada Seçilen Toplam İşyeri	**65.723**

Ek 2- D : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013)

TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	ÖRNEKLEM YAPAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI
Adana	3.803	3.326	Kars	296	261	Antalya	1686	1397
Adıyaman	855	733	Kastamonu	713	561	Bursa	1.802	1.555
A.Karahisar	1.327	1.131	Kayseri	2.897	2.710	Denizli	1286	1149
Ağrı	445	382	Kırıkkale	308	275	İstanbul	5.985	5.104
Aksaray	813	722	Kırklareli	601	506	İzmir	3020	2526
Amasya	625	578	Kırşehir	364	311	Kocaeli	1.783	1.521
Ardahan	77	74	Kilis	157	136	Ankara	4.026	3.086
Artvin	318	286	Konya	3.921	3.533	**Örneklem Toplam**	**19.588**	**16.338**
Aydın	1.786	1.414	Kütahya	1.111	924	GENEL TOPLAM	100.857	87.719
Balıkesir	2.050	1.802	Malatya	1.527	1.368			
Bartın	361	328	Manisa	2.104	1.881			
Batman	1.158	932	Mardin	1.399	1.194			
Bayburt	98	80	Mersin	3.144	2.713			
Bilecik	370	309	Muğla	2.326	2.049			
Bingöl	524	461	Muş	407	352			
Bitlis	375	347	Nevşehir	759	670			
Bolu	533	477	Niğde	581	471			
Burdur	461	394	Ordu	1.297	1.189			
Çanakkale	937	845	Osmaniye	948	847			
Çankırı	253	219	Rize	795	724			
Çorum	1.017	920	Sakarya	1.760	1.607			
Diyarbakır	2.749	2.468	Samsun	2.007	1.593			
Düzce	970	867	Siirt	366	347			
Edirne	639	560	Sinop	343	305			
Elazığ	1.314	1.095	Sivas	1.109	987			
Erzincan	380	347	Şanlıurfa	2.463	2.163			
Erzurum	1.197	1.046	Şırnak	660	576			
Eskişehir	1.735	1.579	Tekirdağ	2.141	1.849			
Gaziantep	2.935	2.662	Tokat	920	846			
Giresun	889	798	Trabzon	2.324	1.990			
Gümüşhane	178	152	Tunceli	163	151			
Hakkari	200	187	Uşak	910	828			
Hatay	2.024	1.788	Van	1.203	1.061			
Iğdır	277	246	Yalova	520	469			
Isparta	615	556	Yozgat	634	548			
K.Maraş	1.892	1.626	Zonguldak	983	842			
Karabük	413	365	Tamsayım Toplam	81.264	71.381			
Karaman	510	442						

Ek 3 –A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2012 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için **"**işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textbf{İKO} = \frac{\text{İşgücü } Arzı\ (\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = $\frac{Toplam\ istihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = $\frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ istihdam}$ x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer İşinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine ençok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = $\frac{İşsiz}{İşgücü\ arzı\ (istihdam+işiz)}$ x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- İçinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. *Eğitim/Öğretime devam ediyor:* Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $\frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus-(İstihdam+İşsiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $\frac{(0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}}$ x 100

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için

belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak

ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Ek 3 –B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri

1- Temel İşgücü Göstergeleri

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2 100**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46,0	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49,0	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6,0
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6,0
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7,0
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49,0	46,6	5,0
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38,0	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39,0	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45,0	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13,0
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50,0	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46,0	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44,0	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6,0
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7,0
Kırklareli	284	153	140	13	131	54,0	49,4	8,4
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9
Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43,0	5,9
Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4

Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8,0
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49,0	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Ankara	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39,0	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7,0
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51,0	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49,0	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42,0	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

2- İstihdamın Sektörel Dağılımı

İl	İstihdam (000)	Tarım (000)	Sanayi (000)	Hizmet (000)	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
Toplam	**24 320**	**5 531**	**6 605**	**12 184**	**22,7**	**27,2**	**50,1**
Adana	595	113	170	312	19,0	28,6	52,4
Adıyaman	187	95	34	58	50,8	18,4	30,8
Afyonkarahisar	237	96	53	88	40,4	22,5	37,1
Ağrı	151	54	42	55	35,8	28,0	36,1
Amasya	116	54	17	45	46,3	14,9	38,8
Ankara	1 570	75	349	1 146	4,8	22,2	73,0
Antalya	790	214	108	468	27,1	13,6	59,3
Artvin	73	29	11	33	40,1	14,7	45,2
Aydın	359	118	77	164	32,8	21,4	45,8
Balıkesir	426	169	81	176	39,7	19,0	41,3
Bilecik	72	15	27	30	21,3	37,1	41,7
Bingöl	78	27	16	35	35,0	20,7	44,3
Bitlis	91	40	13	39	43,6	13,7	42,7
Bolu	99	30	22	47	29,8	22,7	47,5
Burdur	97	45	17	35	46,3	17,8	35,8
Bursa	916	132	390	394	14,4	42,6	43,0
Çanakkale	195	76	34	85	38,8	17,5	43,8
Çankırı	65	29	11	25	45,1	16,3	38,5
Çorum	183	69	49	65	37,4	27,0	35,6
Denizli	360	106	116	138	29,3	32,3	38,4
Diyarbakır	347	82	87	178	23,6	25,2	51,3
Edirne	177	63	28	86	35,6	16,0	48,4
Elazığ	159	45	32	82	28,5	20,1	51,4
Erzincan	74	29	9	36	38,6	12,5	48,8
Erzurum	242	110	32	100	45,3	13,3	41,4
Eskişehir	247	38	80	129	15,5	32,4	52,1
Gaziantep	460	75	172	213	16,3	37,5	46,2
Giresun	153	70	26	56	46,1	17,0	37,0
Gümüşhane	41	16	7	18	38,2	17,5	44,3
Hakkari	62	12	6	44	19,5	9,7	70,8
Hatay	423	107	103	213	25,3	24,3	50,3
Isparta	152	62	22	68	40,8	14,7	44,5
Mersin	517	166	101	250	32,0	19,6	48,4
İstanbul	4 565	31	1 677	2 857	0,7	36,7	62,6
İzmir	1 330	156	404	770	11,8	30,3	57,9
Kars	102	49	16	37	48,3	15,4	36,3
Kastamonu	156	82	20	54	52,8	12,7	34,5
Kayseri	368	54	135	179	14,6	36,7	48,7
Kırklareli	140	35	43	62	25,0	31,0	44,0
Kırşehir	75	29	15	31	38,6	19,9	41,5
Kocaeli	502	22	221	258	4,4	44,1	51,5
Konya	649	205	155	289	31,6	23,8	44,5
Kütahya	195	76	50	69	39,0	25,7	35,3
Malatya	230	78	47	105	34,0	20,2	45,7
Manisa	520	212	131	178	40,7	25,1	34,2
Kahramanmaraş	307	97	97	112	31,8	31,7	36,5

Mardin	177	58	31	88	32,8	17,4	49,8
Muğla	343	107	50	186	31,1	14,7	54,2
Muş	115	65	17	34	56,2	14,4	29,4
Nevşehir	110	47	16	47	42,6	14,2	43,2
Niğde	122	58	22	42	47,5	18,4	34,1
Ordu	282	138	57	88	48,8	20,1	31,1
Rize	108	39	26	43	36,3	23,8	39,9
Sakarya	281	71	89	121	25,2	31,7	43,2
Samsun	434	169	90	175	38,9	20,8	40,3
Siirt	73	23	12	38	31,7	16,3	52,0
Sinop	77	27	20	30	35,2	26,0	38,8
Sivas	194	73	42	78	37,8	21,8	40,3
Tekirdağ	317	49	148	121	15,4	46,6	38,1
Tokat	207	102	34	71	49,1	16,3	34,6
Trabzon	281	103	55	123	36,7	19,5	43,8
Tunceli	35	8	3	25	21,6	7,8	70,6
Ankara	400	191	58	151	47,6	14,5	37,8
Uşak	132	52	35	45	39,5	26,4	34,1
Van	249	65	83	101	26,1	33,4	40,5
Yozgat	159	78	29	52	48,8	18,4	32,9
Zonguldak	220	58	67	96	26,2	30,4	43,5
Aksaray	139	59	31	50	42,2	22,0	35,8
Bayburt	32	16	5	11	50,0	14,4	35,6
Karaman	81	32	20	29	39,7	25,1	35,2
Kırıkkale	75	16	16	43	21,2	21,5	57,3
Batman	112	30	26	56	26,5	23,5	50,0
Şırnak	93	15	13	65	15,7	14,5	69,8
Bartın	69	25	18	26	36,3	26,5	37,2
Ardahan	47	31	2	14	66,2	3,8	30,0
Iğdır	66	32	8	25	49,0	12,3	38,7
Yalova	69	8	20	41	11,7	29,0	59,2
Karabük	67	10	18	39	15,0	26,8	58,2
Kilis	41	18	7	17	42,9	16,5	40,6
Osmaniye	132	34	39	59	25,8	29,6	44,5
Düzce	130	42	43	45	32,1	33,3	34,6

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

Ek 4- Diğer Tablolar

Ek 4-A: Türkiye Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
Madencilik ve taş ocakçılığı	1.590	78.462	2.398	2.814	1.492	2.248	3,0	1,9	2,9
İmalat	47.378	1.991.454	113.084	134.403	101.196	79.726	5,4	5,1	4,0
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	590	37.568	494	510	534	538	1,3	1,4	1,4
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	389	28.801	532	559	219	524	1,8	0,8	1,8
İnşaat	29.776	653.825	22.728	45.631	36.993	35.600	3,4	5,7	5,4
Toptan ve perakende ticaret	45.281	925.382	44.837	61.834	48.878	46.739	4,6	5,3	5,1
Ulaştırma ve depolama	10.977	289.106	8.628	13.091	6.680	10.241	2,9	2,3	3,5
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11.428	282.720	16.875	22.200	1.700	15.535	5,6	0,6	5,5
Bilgi ve iletişim	2.325	71.742	2.814	2.764	4.272	3.881	3,8	6,0	5,4
Finans ve sigorta faaliyetleri	3.382	97.973	2.064	2.340	3.754	3.874	2,1	3,8	4,0
Gayrimenkul faaliyetleri	1.487	32.464	1.370	1.891	2.058	2.669	4,1	6,3	8,2
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8.034	182.122	7.261	10.595	8.681	14.246	3,8	4,8	7,8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6.690	490.060	17.891	19.887	34.422	35.670	3,5	7,0	7,3
Kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik	2	27	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Eğitim	5.319	153.509	3.861	5.693	3.671	2.659	2,5	2,4	1,7
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4.111	165.943	7.017	9.896	5.126	4.929	4,1	3,1	3,0
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	766	19.251	623	852	-12	546	3,1	-0,1	2,8
Diğer hizmet faaliyetleri	4.142	94.944	5.606	5.988	4.243	8.707	5,6	4,5	9,2
GENEL TOPLAM	183.667	5.595.354	258.082	340.950	263.906	268.334	4,4	4,7	4,8

Ek 4-B: İl Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
Madencilik ve taş ocakçılığı	158	4045	136	192	109	81	3,3	2,7	2,0
İmalat	2807	92318	7556	8258	6294	6537	7,6	6,8	7,1
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	127	6512	53	51	21	83	0,8	0,3	1,3
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	37	6486	78	67	26	38	1,2	0,4	0,6
İnşaat	4190	76642	4492	7109	2624	4016	5,5	3,4	5,2
Toptan ve perakende ticaret	3206	62150	4168	4896	3016	3553	6,3	4,9	5,7
Ulaştırma ve depolama	571	14523	498	841	49	827	3,3	0,3	5,7
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	999	21526	1156	1756	1307	3142	5,1	6,1	14,6
Bilgi ve iletişim	346	11036	389	424	499	515	3,4	4,5	4,7
Finans ve sigorta faaliyetleri	381	9608	323	356	1839	1325	3,3	19,1	13,8
Gayrimenkul faaliyetleri	179	3155	230	180	321	188	6,8	10,2	6,0
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1058	24382	1097	1505	1289	1190	4,3	5,3	4,9
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	698	57915	1248	1460	8220	10040	2,1	14,2	17,3
Kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Eğitim	456	12979	359	583	287	264	2,7	2,2	2,0
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	436	14840	753	969	427	772	4,8	2,9	5,2
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	63	1454	49	69	77	39	3,3	5,3	2,7
Diğer hizmet faaliyetleri	462	14700	513	628	582	946	3,4	4,0	6,4
GENEL TOPLAM	16173	434271	23098	29345	26988	33557	5,1	6,2	7,7

Ek 4-C: İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması(SEGE-2011)

İLLERİN SOSYO-EKONOMİK GELİŞMİŞLİK SIRALAMASI (SEGE-2011)					
İL KODU	İLLER	SEGE 2011 Sırası	İL KODU	İLLER	SEGE 2011 Sırası
TR100	İstanbul	1	TRB11	Malatya	42
TR510	Ankara	2	TR332	Afyon	43
TR310	İzmir	3	TR905	Artvin	44
TR421	Kocaeli	4	TRA12	Erzincan	45
TR611	Antalya	5	TR631	Hatay	46
TR411	Bursa	6	TR821	Kastamonu	47
TR412	Eskişehir	7	TR813	Bartın	48
TR323	Muğla	8	TR722	Sivas	49
TR211	Tekirdağ	9	TR833	Çorum	50
TR322	Denizli	10	TR823	Sinop	51
TR424	Bolu	11	TR903	Giresun	52
TR212	Edirne	12	TR633	Osmaniye	53
TR425	Yalova	13	TR822	Çankırı	54
TR222	Çanakkale	14	TR712	Aksaray	55
TR213	Kırklareli	15	TR713	Niğde	56
TR621	Adana	16	TR832	Tokat	57
TR721	Kayseri	17	TRB14	Tunceli	58
TR422	Sakarya	18	TRA11	Erzurum	59
TR321	Aydın	19	TR632	Kahramanmaraş	60
TR521	Konya	20	TR902	Ordu	61
TR612	Isparta	21	TR906	Gümüşhane	62
TR221	Balıkesir	22	TRC13	Kilis	63
TR331	Manisa	23	TRA13	Bayburt	64
TR622	Mersin	24	TR723	Yozgat	65
TR334	Uşak	25	TRC12	Adıyaman	66
TR613	Burdur	26	TRC22	Diyarbakır	67
TR413	Bilecik	27	TRA22	Kars	68
TR812	Karabük	28	TRA23	Iğdır	69
TR811	Zonguldak	29	TRC32	Batman	70
TRC11	Gaziantep	30	TRA24	Ardahan	71
TR901	Trabzon	31	TRB13	Bingöl	72
TR522	Karaman	32	TRC21	Şanlıurfa	73
TR831	Samsun	33	TRC31	Mardin	74
TR904	Rize	34	TRB21	Van	75
TR423	Düzce	35	TRB23	Bitlis	76
TR714	Nevşehir	36	TRC34	Siirt	77
TR834	Amasya	37	TRC33	Şırnak	78
TR333	Kütahya	38	TRA21	Ağrı	79
TRB12	Elazığ	39	TRB24	Hakkari	80
TR715	Kırşehir	40	TRB22	Muş	81
TR711	Kırıkkale	41			

TÜRKİYE İŞ KURUMU
ANKARA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Sağlık Sok. No:5 Sıhhiye/ ANKARA
Tel: (0 312) 431 02 30
www.iskur.gov.tr